DRŽAVNO TOŽILSTVO v LJUBLJANI
Došlo 30. III. 1932
——— krat, ——— prilog.

Poštnina plačana v gotovini.
Leto XIII., štev. 73 — Ljubljana, sreda 30. marca 1932 — Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praha číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Novi zapletljaji na Daljnem vzhodu

Pogajanja za premirje prekinjena — Možnost nadaljevanja japonskih vojnih operacij

London, 29. marca. r. Kljub posredovanju Društva narodov in še posebej zainteresiranih velesil v Šanghaju, med Japonci in Kitajci ne le še ni prišlo do sporazuma, marveč so bila pogajanja za premirje, odnosno sklenitev miru in likvidacijo spora celo prekinjena. Zadnje vesti iz Šanghaja poročajo, da se je spor zaradi nepopustljivosti Japoncev poostril ter da japonsko vrhovno poveljstvo že zahteva ojačenje japonskih čet za primer novih vojnih operacij. Do prekinitve pogajanj je prišlo zaradi tega, ker Japonci kljub načelno sklenjenemu premirju nočejo umakniti svojih čet s kitajskega ozemlja pri Šanghaju. Kitajci so zaradi tega zelo razburjeni ter smatrajo to za nov dokaz japonskih imperijalističnih teženj na Kitajskem. Ameriški in francoski predstavniki so skupno z Angleži posredovali na obeh straneh ter so dosegli zagotovilo, da se bodo pogajanja 31. t. m. obnovila. Vprašanje pa je, ali bodo Kitajci pristali na nadaljevanje pogajanj, ako bodo Japonci medtem poslali v Šanghaj nova ojačenja ter tako postavili Kitajce pred odločitev, da sprejmejo japonske zahteve, ali pa jih Japonci s svojimi ojačenimi četami prisilijo k temu.

V ameriških krogih je opažati vedno večjo nervoznost in zatrjuje se, da se pripravljajo na Daljnem vzhodu zelo resni dogodki, če ne pride v kratkem do sporazuma. Veliko pozornost v diplomatskih krogih je vzbudilo pisanje glasila sovjetskega vojnega ministrstva »Krasnaja zvezda«, ki poudarja v uvodniku, da **predstavlja kitajsko-japonski spor samo prvo etapo v veliki borbi med Zedinjenimi državami in Japonsko. Mandžurski spor je direktno zainteresiral vlado v Washingtonu in že sedaj je očividno, da je spor med Ameriko in Japonsko skoro neizogiben. Izmenjava diplomatskih not med Washingtonom in Tokijem, kakor tudi časopisne polemike in demonstrativni manevri ameriškega brodovja to še potrjujejo.**

Tudi v angleških krogih ne prikrivajo, da napetost med Japonsko in Kitajsko vedno bolj narašča. Anglija stoji zaenkrat popolnoma ob strani, ker se noče vmešati v noben konflikt, vsekakor pa budno čuva nad svojimi interesi in ni dvoma, da se bo postavila na stran Amerike, če bi Japonska kršila mednarodne dogovore in s tem ogrožala tudi angleške interese na Daljnem vzhodu.

V Mandžuriji prihaja neprestano do spopadov med Kitajci in Japonci. Neregularne kitajske čete so v zadnjih dneh iznenadile šibkejše japonske posadke v severnomandžurskih mestih ter se večinoma polastile oblasti in uprave in pregnale japonske predstavnike. Japonsko vojaško vodstvo v Mandžuriji je odposlalo proti kitajskim »upornikom« močne oddelke in na mnogih krajih je prišlo do krvavih spopadov. Nastala je prava guerilska vojna, v kateri drug drugemu ne prizanašajo. Po vesteh iz japonskih virov sicer japonske čete v borbi proti kitajskim oddelkom uspešno napredujejo, kljub temu pa dokazujejo ti nemiri, da je mandžurska samostojnost na zelo slabih nogah, ter da bo preteklo še mnogo prvi, predno bo v Mandžuriji zavladal red in mir.

Nove avstrijske finančne težkoče

Avstrija bržkone ne bo mogla plačati 15. aprila zapadlih obresti in anuitet za dosedanja inozemska posojila

Dunaj, 29. marca, d. Kakor znano, je finančni odbor Društva narodov na svojem zasedanju v Parizu ugotovil, da potrebuje Avstrija nujno nov inozemski kredit, ako hoče zadostiti svojim obveznostim na podlagi posojil iz prejšnjih let. Novo inozemsko posojilo je Avstriji nujno potrebno, ker bo zapadlo od aprila do junija na obrestih in anuitetah za javna posojila nad 50 milijonov šilingov. Velik del tega zneska, ki ga bo morala Avstrija plačati v inozemskih plačilnih sredstvih svojim upnikom, odpade na posojilo Društva narodov in investicijsko posojilo iz l. 1930. Vsota junija meseca zapadlih obresti in anuitet se ima vplačati v smislu pogodb 15. aprila pri banki za mednarodna plačila v Baslu, ki ima izvesti nadaljnja nakazila državam, udeleženim svoječasno pri podpisu obeh avstrijskih posojil. Plačilo tako velikih zneskov v prihodnjih 14 dneh se zdi zaradi pičle zaloge deviz avstrijske Narodne banke komaj izvedljivo. Za vračanje obeh posojil je zastavljen celotni dohodek avstrijskih carin in tobačnega monopola, ki se steka na vezan račun pri avstrijski Narodni banki in s katerim sme razpolagati le banka za mednarodna plačila v Baslu kot pooblaščenka vseh inozemskih upnikov. Baselska banka odtegne ob dnevu zapadlosti od celotnega dohodka carin in tobačnega monopola vsakokrat potreben znesek in nakaže šele nato preostanek avstrijski vladi. Vsekakor je gotovo, da do 15. aprila ne bo realizirano inozemsko posojilo, ki ga je označil finančni odbor Društva narodov kot nujno potrebno za vzdrževanje avstrijske obrestne službe. Spričo tega se bo seveda znašla avstrijska vlada v zelo neugodnem položaju in bo vsekakor morala pričeti že te dni nova pogajanja z inozemskimi upniki za odgoditev zapadlih plačil.

Rusiji grozi zopet lakota

Ker so kmetje porabili za prehrano že semensko žito, je ogrožena pomladanska setev in grozi v mnogih pokrajinah nevarnost lakote

Riga, 29. marca d. Po poročilih iz Moskve in drugih krajev v Rusiji grozi prebivalstvu v področju Saratova in Kavkaza lakota. Komisar za kmetijstvo Jakovljev je že odpotoval iz Moskve v ogrožene pokrajine, in sicer v spremstvu posebne komisije GPU s pooblastilom, da napravi red v pripravah za pomladansko setev. Po nekaterih vesteh preti lakota tudi prebivalstvu v Kazakstanu, na ozemlju srednje Volge, na Uralu, pa celo v zapadni Sibiriji, kjer so važna žitna središča. V preteklem januarju, ko so krajevne oblasti pričele razpošiljati nujne pozive za dodelitev semenja za pomladansko setev, so moskovske oblasti odredile, naj se prej ugotovi potreba. Preiskava je dognala, da so kmetje v mnogih pokrajinah porabili seme, namenjeno za pomladansko setev za prehrano. Posebna konferenca centralnega odbora komunistične stranke je zato sedaj sklenila, naj se nujno odpošlje milijon ton žita iz vladne »železne rezerve«. Moskovska »Izvestija« trdijo, da so potrebni silni napori za zagotovitev pravočasne pomladanske setve v pokrajinah, kjer grozi lakota, ker je celo Ukrajina izpolnila samo četrtino določenega programa. Obenem je bilo odrejeno iz Moskve, naj se ustavi vsak nadaljnji izvoz žita in vsa žitna skladišča, ki se nahajajo v pristaniščih Črnega morja, naj se premeste v notranjost države. Na drugi strani kažejo velik odpor proti nameravanemu produkcijskemu programu sovjetskih oblasti. Mnogi odklanjajo delo, dokler jih vlada ne preskrbi z obljubljenimi industrijskimi predmeti kot nadomestilo za žito, ki so ga ji dali lansko leto.

Sestanek čsl. parlamenta

Praga, 29. marca. h. Jutri se bosta sestala na prvo pomladansko zasedanje poslanska zbornica in tudi senat. Politična situacija je trenutno še bolj napeta, kakor je bila pred počitnicami. Kriza ni ponehala, število brezposelnih se ni zmanjšalo, temveč povečalo. Zaradi splošnega neugodnega položaja in razburjenosti so nastali novi spori, tako da se je položaj vsestransko poostril. Zato računajo z izpremembami v vladi. Programa zasedanja obeh zbornic za sedaj ni mogoče določiti, ker se bodo postopoma obravnavali posamezni primeri. Predvsem se govori o velikem notranjem posojilu, o katerem pa še ni gotovo, ali bo prisilno ali prostovoljno.

Starhemberg v konkurzu

Dunaj, 29. marca. d. Na Dunaju je bila že nekaj tednov razširjena govorica, da se nahaja vodja avstrijskega Heimwehra knez Ernst Rüdiger Starhemberg pred finančnim polomom, vendar pa višina njegovih dolgov ni bila znana. Sedaj se doznava, da znašajo dolgovi ogromno vsoto 4 milijonov šilingov. Upniki bodo že jutri predlagali sodišču, naj se nad premoženjem Starhemberga proglasi konkurz.

Povratek »Zeppelina« iz Amerike

Friedrichshafen, 29. marca č. Zrakoplov »Zeppelin« se je vrnil v Evropo. Davi ob 8. so ga opazovali na severnovzhodni španski obali, opoldne pa nad Benetkami. Pričakujejo, da se bo v Friedrichshafen vrnil ob 17. uri.

Splošna stavka v Malagi

Madrid, 29. marca. AA. Iz Malage poročajo, da so kmečki delavci stopili v generalno stavko, ki ima revolucijonaren značaj. Delavci so zažgali neki samostan in skušali zanetiti še drugega. Skriti v bližini zažganega samostana so streljali na vse, ki so se mu hoteli približati. Po divjem streljanju pa se je policiji končno le posrečilo razgnati upornike. V bojih je našel smrt en delavec, dva pa sta bila ranjena. Policija je aretirala 17 stavkujočih delavcev. Med neredi so trgovci v Malagi zaprli svoje trgovine.

Velike poplave v Rumuniji

Bukarešta, 29. marca. AA. V Rumuniji se čedalje bolj širijo povodnji, zlasti v krajih ob Dunavu. Na nekem dunavskem otoku je 40 ljudi in več tisoč glav živine popolnoma odrezanih od kopnega in jim grozi nevarnost, da jih vode ne odnesejo. Vlada je poslala tja več vojaških pontonskih oddelkov.

Bukarešta, 29. marca. č. Snoči se je na reki Marošu v Erdelju zgodila strašna nesreča. Oddelek pijonirjev je v bližini Uioare polagal razstrelivo v nakopičen led, da bi ga razdrl, ker je pretila nevarnost poplav. Zaradi neopreznosti nekega pijonirja je prezgodaj eksplodirala ekrazitna patrona, ki je povzročila eksplozijo nad 100 kg dinamita. Tri vojake je razkosalo, dva se borita s smrtjo, štirje pa so hudo ranjeni.

NOVA FAZA TARDIEUJEVE AKCIJE

Macdonaldova inicijativa za sklicanje preliminarne konference štirih velesil o gospodarski konsolidaciji podunavskih držav

Pariz, 29. marca. —sj— Komaj se je Macdonald vrnil s svojega bolezenskega dopusta, je že tudi angleška zunanja politična delavnost močno oživela. Tako je angleška vlada vzela sedaj v svoje roke Tardieujevo inicijativo za gospodarsko obnovo Podunavja, in to v trenutku, ko se je že zdelo, da bo načrt ne toliko zaradi nasprotja med zainteresiranimi podunavskimi državami, kolikor zaradi ljubosumnosti velesil obsojen že vnaprej v neuspeh. Vprašanje obnove Srednje Evrope je stopilo z angleško inicijativo v nov stadij in postaja zopet središče vse diplomatske delavnosti evropskih kabinetov.

Kakor znano, je francoski predlog naletel že od začetka na velike težave. Da se jim vsaj deloma izogne, je predlagal Tardieu kot osnovo za nadaljnje obravnavanje perečega problema dve načeli: ločitev interesov velesil in srednje-evropskih držav ter delitev gospodarskega in političnega problema. Velesile in podunavske države naj bi razpravljale o problemu najprej posebej, čim pa bi se podunavske države zedinile o glavnih osnovah sodelovanja, bi se vršila skupna konferenca s štirimi velesilami, ki bi razpravljala o ureditvi trgovskih odnošajev in finančni pomoči, ki naj bi jo dale velesile novi gospodarski tvorbi.

Interesirane države so na te predloge takoj poslale svoje pismene odgovore in odgovorni ministri so pojasnili svoja stališča. Pokazalo se je pa, da so interesi velesil v Podunavju, naj si bodo že pozitivni ali negativni, neposredni ali posredni, že tako povezani s posameznimi državami, da je francoska inicijativa izgledala že skoro brezupna. Dočim je Francija nastopala nesebično in opirajoč se na Malo antanto skušala rešiti Podunavje iz vedno večje gospodarske anarhije, sta Italija in Nemčija takoj pokazali svoje politično-gospodarske hegemonistične aspiracije. Italijanska politika bi rada ustvarila v Srednji Evropi in na Balkanu »sfero italijanskega vpliva«, nemška politika pa še vedno ne more opustiti svojih nad na Anschluss.

Službena Anglija ni zavzela točnega in odločnega stališča, ker nima v Srednji Evropi onih gospodarskih in političnih interesov, ki jih imajo ostale evropske velesile. Zanjo preferenčne tarife s srednje-evropskimi državami ne prihajajo v poštev. Tudi se protivi osnovam angleške zunanje politike, da bi podpirala v teh predelih katerokoli gospodarsko tvorbo, ki bi bila naperjena proti kaki evropski velesili ali bi komu dajala tako prednostno stališče. V splošnem pa imajo tudi Angleži, kakor tudi ves ostali svet, velik interes na tem, da se razmere v Podunavju konsolidiraio in da tamošnje države postanejo odjemalke angleških proizvodov. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, ki je imel zadnje tedne daljše razgovore z angleškim zunanjim ministrom Johnom Simonom in je zaradi tega bržčas dobro poučen o namerah angleške vlade, je pa izjavil, da London v splošnem soglaša s Tardieujevim načrtom.

V spoznanju, da ne pride naibrž nikdar do gospodarske konsolidacije Srednje Evrope, če se velesile najprej med seboj ne sporazumejo, je angleški ministrski predsednik Macdonald povabil Tardieuja na sestanek v svrho proučevanja in dogovora o skupnem nastopu v podunavskem vprašanju. Angleško-francoskemu dogovoru naj bi potem sledila konferenca zunanjih ministrov Francije, Anglije, Nemčije in Italije, in sicer še pred 5. aprilom, ko se v Angliji zopet začne redno parlamentarno zasedanje. Poleg Macdonalda bi se udeležila konference tudi zunanji minister John Simon in finančni minister Chamberlain. Z angleškim predlogom in francoskim pristankom je definitivno podan načrt za metodo postopanja pri obnovi Podunavja, o kateri se dosedaj še niso mogli zediniti. Francija je namreč popustila od svojega dosedanjega stališča, naj bi se najprej sporazumele države-naslednice in šele potem velesile, ker to vprašanje ni bilo toliko načelno kolikor prestižno. Tako se bo sedaj vršil najprej sestanek Tardieu-Macdonald, ki naj bi mu sledila konferenca zunanjih ministrov evropskih velesil. Istočasno naj bi podunavske države medsebojno proučevale modus vivendi, končno pa bi se vršila konferenca vseh devetih interesiranih držav, po možnosti pod okriljem Društva narodov v Ženevi.

Angleški načrt torej ni naperjen proti francoskemu, niti nima značaja kake protiofenzive proti francoskim težnjam, temveč francoski načrt samo izpopolnjuje. Anglija je pač najbolj primerna za razsodnika v tem kočljivem in perečem problemu, ker nobena evropska velesila zaradi svojih osebnih interesov ne bi postopala popolnoma nepristransko. Zato tudi angleškega predloga v francoskem tisku niso sprejeli z nezaupanjem, temveč so ga celo pozdravili, in sicer v nadi, da pomeni nov napredek k končnemu cilju.

Francoski ministrski predsednik je v svojem senatnem govoru še zadnji petek poudarjal, da je odkritosrčno prijateljstvo med Francijo in Anglijo najboljše jamstvo za pomirjenje duhov in politično stabilnost Evrope. Francoska vlada smatra sporazum z Veliko Britanijo za temelj vsakega političnega zbližanja v duhu evropske solidarnosti, ki je neobhodno potrebna tudi za ureditev Srednje Evrope.

Sestanek Tardieu-Macdonald

London, 29. marca, AA. »Associated Press« poroča: V Londonu uradno potrjujejo, da pride predsednik francoske vlade Tardieu ta teden v London na obisk predsednika britanske vlade Macdonalda. Macdonald bo sprejel svojega gosta v Downing-Streetu in ne v Chequersu. Razgovori med obema državnikoma se bodo vrteli okoli francoskega načrta za ustanovitev gospodarske federacije petih podunavskih držav.

Razgovorom Macdonalda in Tardieuja bo prisostvoval tudi zakladni kancelar Neville Chamberlain. Problem, o katerem bosta državnika razpravljala, je v tem, ali naj bi se najprej sporazumele Velika Britanija, Nemčija, Francija in Italija, ali pa naj se prej dogovore o Tardieujevem načrtu prizadete podunavske države same. Možno je, da pride pri razgovorih med Macdonaldom in Tardieujem na dnevni red tudi vprašanje mednarodnih dolgov in reparacij, ki se bo potem reševalo na lausanski konferenci.

»Associated Press« doznava dalje, da je predsednik britanske vlade razen Tardieuja povabil v London na sestanek tudi nemškega in italijanskega zunanjega ministra.

London, 29. marca, s. »Reuter« poroča iz Pariza, da je ministrski predsednik Tardieu sprejel angleškega poslanika lorda Tyrella. **Takoj nato je izšlo uradno potrdilo, da se bo francoski ministrski predsednik še ob koncu tedna sestal v Londonu z Macdonaldom in da se bo podunavska konferenca štirih velesil vršila pozneje.** Tardieuja bo najbrže spremljal v London francoski finančni minister Flandin. V tem primeru se bo vršil razgovor ministrskih predsednikov ter zunanjih in finančnih ministrov obeh držav. Glede časa in kraja konference štirih velesil se bodo diplomatska pogajanja še nadaljevala.

Pariz, 29. marca. č. V Parizu so kljub vesti, da namerava dr. Brüning ob koncu tedna odpotovati iz Nemčije v London na konferenco velesil, ki jo je zaradi podunavske gospodarske ureditve sklical angleški ministrski predsednik Macdonald, mnenja, da dr. Brüning že zaradi bližnjih ponovnih predsedniških volitev ne bo zapustil nemške države.

Na francoski strani so zato pričeli zagovarjati mnenje, da bi se morala konferenca štirih velesil odgoditi vsaj do 15. aprila in da naj bi se namesto v Londonu vršila v Ženevi. V ostalem pa razpravlja fancoski tisk v najbolj prisrčnem tonu o angleškem stališču napram podunavskemu vprašanju. Vsi listi naglašajo potrebo, da pride do čim lepšega izraza »L'antante cordiale« med Anglijo in Francijo. Pretežni del listov je mišljenja, da se angleško in francosko stališče o podunavskem vprašanju prav za prav v glavnem strinja in da se sklada celo »modus procedendi«, po katerem naj se uredi to vprašanje.

Kakor vse kaže, je resnico najbolj zadel »L'Excelsior«, ki poroča, da o končnem sporazumu med Anglijo in Francijo še ne more biti govora. List utemeljuje svojo trditev s tem, da Tardieu in Macdonald še nista razčistila vseh težav, ki so na potu, da obe vladi zavzameta glede Podunavja skupno stališče. Po mišljenju Tardieuja je namreč mnogo bolj verjetno, da se more sporazum med velesilami doseči najprej po dogovoru dveh velesil, ker je med dvema strankama prej mogoč nego med štirimi. Listi poročajo ob zaključku, da namerava Tardieu danes odgovoriti na Macdonaldovo povabilo.

Nemčija sprejela angleško povabilo

Berlin, 29. marca. s. Povabilo angleške vlade na konferenco štirih velesil zaradi posvetovanja o srednje-evropskem problemu so tukaj povsod sprejeli simpatično. **Nemška vlada je že pristala na povabilo angleške vlade.** Poučeni krogi v nasprotju z raznimi časopisnimi vestmi naglašajo, da čas in kraj te konference še nista določena. Listi smatrajo, da bodo za udeležbo Nemčije na konferenci v teku prihodnjega tedna zaradi predsedniških volitev nastale sicer gotove težave, vendar pa Nemčija nima prav nobenih pomislekov proti temu, da naj bi se ta konferenca vršila čimprej. Če bi se razgovor vršil že ob koncu tedna, bi bilo Brüningu po vsej priliki mogoče, da bi preživel zadnje dni tega tedna v Londonu. Kar pa se tiče francoske vesti, da se namerava Tardieu pred otvoritvijo konference štirih držav sporazumeti najprej z Macdonaldom, naglašajo listi soglasno, da je uspeh konference štirih držav mogoč le tedaj, če Nemčija in Italija tamkaj ne bosta postavljeni pred kako angleško-francosko pogodbo.

Dr. Brüning se je za Veliko noč mudil v Badweileru, od koder je danes poslal potrebne instrukcije berlinskemu zunanjepolitičnemu uradu. Po domnevah berlinskih listov ni pričakovati, da bo dr. Brüning zares sam odpotoval iz Berlina. Vse pa tudi kaže, da ne bo poslal niti svojega diplomatskega zastopnika na londonsko konferenco, ker se vabilo nanaša osebno nanj kot zunanjega ministra Nemčije.

Tudi Italija

Rim, 29. marca. č. Italijanski poslanik v Londonu je obvestil britansko vlado, da je rimska vlada sprejela vabilo angleškega ministrskega predsednika, naj se zastopnik Italije udeleži preliminarne konference o podunavskem vprašanju. Italijo bo na konferenci zastopal zunanji minister Dino Grandi.

London ali Ženeva

Berlin, 29. marca. g. Diplomatska pogajanja med Berlinom, Parizom, Londonom in Rimom se sučejo sedaj okoli vprašanja, kdaj in kje naj bi se vršila konferenca štirih držav. Ker se bodo v Nemčiji dne 10. aprila vršile druge volitve državnega predsednika in namerava državni kancelar dr. Brüning teden prej izvesti velikopotezno volilno potovanje po vsej Nemčiji, polagajo v Berlinu veliko važnost na to, da bi se ta konferenca ne vršila v tednu od 3. do 10. aprila. Nemški predlog gre torej za tem, da naj bi se po možnosti konferenca vršila še ta teden v Londonu samem.

Po današnjih pariških in londonskih vesteh se hoče francoski ministrski predsednik Tardieu najprej sestati z Macdonaldom, konferenca štirih držav pa naj bi bila sklicana šele po 11. aprilu v Ženevi. V nemških vladnih krogih ne ugovarjajo niti temu načrtu pod pogojem, da bi razgovor med Macdonaldom in Tardieujem ne prinesel nespremenljivih sklepov. Nemški desničarski tisk napoveduje danes, da namerava Tardieu ustvariti glede podunavskega vprašanja enotno fronto proti Nemčiji. Pri tej napovedi pa odloča očividno tudi želja, da bi državni kancelar opustil svoje volilno potovanje. Poluradna diplomatska politična korespondenca se bavi v zvezi s tem z govori Tardieuja in Flandina v proračunski debati o podunavskem vprašanju in piše med drugim:

Sklepati se sme, da se Francija bliža naziranju, ki ga je Nemčija zastopala že od vsega začetka, da je namreč naloga gospodarske reorganizacije srednje in jugovzhodne Evrope dvojna, in sicer takojšnja pretežno finančna pomoč za ogrožene države, predvsem za Avstrijo in Madžarsko, in potem šele združitev do sedaj omejenega gospodarskega področja v veliko medsebojno se izpopolnjujoče celoto.

Stališče Amerike

Washington, 29. marca. s. O stališču državnega departementa glede podunavskega vprašanja se more po poloficijoznih izjavah sklepati, da zasleduje državni departement z največjim zanimanjem evropska stremljenja za gospodarsko obnovo podunavskih držav. Ustanovitev gospodarskega podunavskega bloka držav smatrajo tukaj kot najvažnejši pogoj za gospodarsko sanacijo Srednje Evrope. *Francija in Anglija sta pripravljeni dovoliti znatna posojila podunavskim državam, če bi prišlo med njimi do sporazuma na carinsko-politični podlagi. V Wallstreetu pričakujejo vrhu tega, da se bosta obe državi obrnili tudi na ameriške bančne kroge zaradi soudeležbe pri emisiji raznih posojil za sanacijo in finansiranje srednjeevropskih držav.*

Razkol med nizozemskimi socialisti

Amsterdam, 29. marca d. Na izrednem kongresu socialno-demokratske stranke je prišlo do razkola med strankino večino in radikalno levico. Povod je dalo ukinjenje opozicijskega tednika »Die Fackel«, ki je ponovno zelo ostro napadal strankino večino. Nova stranka se je osnovala pod imenom »Neodvisna socialistična stranka«. V njenem vodstvu sta med drugimi znani radikalna voditelja strokovnih organizacij Fimmen in Steenhuis, kakor tudi izdajatelj lista »Die Fackel«, Schmidt.

Nova trgovinska pogajanja z Avstrijo

Dunaj, 29. marca d. Dne 1. aprila bodo potekle trgovinske pogodbe Avstrije s Češkoslovaško, Madžarsko in Jugoslavijo, kakor tudi začasna trgovinska pogodba s Poljsko. Kakor izjavljajo v merodajnih avstrijskih krogih, bo Avstrija v pogajanjih za nove trgovinske pogodbe skušala doseči slične ugodnosti kakor v pogodbi, ki jo je nedavno sklenila z Italijo. Vlada se bo s to zadevo bavila že prihodnjo sredo.

Nov orkan v Alabami

Newyork, 29. marca. V državi Alabama je zopet divjal strahovit orkan, ki je razdejal mnogo vasi in naselbin ter povzročil ogromno škodo. Po dosedanjih vesteh je katastrofa zahtevala tudi devet mrtvih in 50 hudo ranjenih. Število lažje ranjenih je zelo veliko. Mnogo ljudi še pogrešajo in mislijo, da so pokopani pod razvalinami.

Newyork, – marca. *V Bogoti državi Columbia je bil včeraj zabeležen hud potres. Mnogo vasi je v razvalinah. Potres je povzročil veliko škodo, število človeških žrtev pa še ni znano.*

Številne žrtve prometnih nesreč v Parizu

Pariz, 29. marca. Preko velikonočnih praznikov se je pripetila cela vrsta težjih prometnih nesreč. V Parizu je bilo samo včeraj 15 mrtvih in nad 50 težko ranjenih. Skupno število žrtev prometnih nesreč ob obeh velikonočnih praznikih znaša 34 mrtvih in 120 hudo ranjenih.

Prva banovinska skupščina nove politične stranke

Polnoštevilna udeležba delegatov iz vseh srezov Slovenije — Poročilo ministra Puclja — Začasno strankino vodstvo

Ljubljana, 29. marca

V tednih pred veliko nočjo so se v vseh srezih dravske banovine osnovale začasne, v nekaterih srezih pa celo že definitivne sreske organizacije nove vsedržavne politične stranke »Jugoslovenske radikalne kmečke demokracije«. Danes so se zbrali v Ljubljani odposlanci vseh teh sreskih organizacij, da si izvolijo še začasno banovinsko vodstvo stranke in tako dovršijo novo politično organizacijo.

Zborovanje se je vršilo v veliki dvorani Kazine. Prisotnih je bilo nad 150 zastopnikov političnih, strokovnih in stanovskih organizacij. Sreske organizacije so bile večinoma zastopane po svojih predsednikih, podpredsednikih in tajnikih, deloma pa tudi po drugih pooblaščencih, strokovne in stanovske organizacije, ki stoje na programu JRKD, pa tudi po svojih vodilnih funkcionarjih. Navzoči so bili dalje minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivan Pucelj, ban g. dr. Drago Marušič, podban g. dr. Pirkmajer, vsi slovenski senatorji in narodni poslanci, številni člani banovinskega sveta, župani vseh štirih naših avtonomnih mest in več drugih županov, namestniki senatorjev in poslancev ter mnogi drugi javni delavci.

Zborovanje je ob 11. dopoldne otvoril ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc v svojstvu predsednika pripravljalnega banovinskega odbora. Zahvalil se je zborovalcem za tako častno udeležbo prav iz vseh srezov Slovenije. Prečital je nato pismo ministra g. dr. Kramerja, ki je sporočil tople pozdrave vsem delegatom in jih prosil, naj opravičijo njegovo odsotnost, ker je bolan. Zborovalci so priredili dr. Kramerju prisrčne ovacije.

Poročilo ministra Puclja

Predsednik dr. Puc je podal besedo navzočemu ministru za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivanu Puclju. Živahno aklamiran je g. minister v daljšem govoru orisal razvoj političnih dogodkov po volitvah in se na kratko dotaknil vseh perečih vprašanj našega javnega življenja, v prvi vrsti gospodarskih in socialnih, ki obvladujejo danes vse druge. Poudarjal je, kako vlada neprestano in skrbno išče sredstev in načinov, s katerimi bi se mogla omiliti silna bremena krize in obvladati težkoče, ki se nam stavijo na pot. Večina teh težkoč ni specialno naša, marveč trpi pod njimi ves svet. Naše nadloge so v največji meri le odraz in posledica splošne svetovne gospodarske krize.

V zvezi s poročilom o delu vlade je g. Pucelj s priznanjem in zahvalo omenjal izredno požrtvovalnost in delavnost odsotnega ministra dr. Alberta Kramerja, ki je zadnje mesece vodil dve naporni in odgovorni ministrstvi, iniciativno sodeloval pri zakonodaji, po vrhu pa vodil kot generalni tajnik JRKD še dela za organizacijo stranke v vsej državi in še posebej se je brigal za vse zadeve iz Slovenije. Njegovo že itak rahlo zdravje temu velikemu naporu ni bilo kos in tako mora sedaj na odločno zahtevo zdravnikov nekaj tednov posvetiti svoji telesni okrepitvi. Z velikimi ovacijami za ministra dr. Kramerja so se vsi zborovalci pridružili želji g. Puclja, da bi se čim prej z novimi močmi vrnil na težko in odgovorno državniško delo.

V svojih nadaljnjih izvajanjih je g. minister Pucelj poudarjal, da vlada pozna dobro nadloge in težkoče, ki davijo vse panoge našega gospodarskega udejstvovanja, enako industrijo in trgovino kakor kmetijstvo in obrt. Omenjal je zlasti bedni položaj našega kmeta ter ročnega in duševnega delavca. Vlada poskuša pomagati, kjer in kakor more, toda tudi državna sredstva so danes silno skrčena. Dotaknil se je pri tem redukcije uradniških plač in napovedal že za najbližjo bodočnost zakon o regulaciji stanovanjskih najemnin, ki naj vsaj malo omili stisko, v katero so zašli državni nameščenci zaradi znižanja svojih prejemkov.

Končno je g. minister omenil razne alarmantne izmišljotine, ki se s prozorno tendenco vedno na novo razširjajo med ljudi z namenom, sejati nezaupanje in vznemirjenje. Sem spadajo zlasti tudi zlohotne vesti o našem denarju, ki so že jeseni prinesle našemu narodnemu gospodarstvu nepopravljivo škodo, a jih kljub temu gotovi ljudje vedno zopet na novo kujejo in razširjajo. Podkrepil je nedavno izjavo finančnega ministra s poudarkom, da so vsi odgovorni činitelji v državi soglasni v volji, energično preprečiti vsako stvar, ki bi mogla omajati zaupanje ljudstva v naš dinar.

Delo na organizaciji politične stranke

Za ministrom Puljem, ki je bil nagrajen z živahnim aplavzom, je narodni poslanec dr. Stane Rape poročal o dosedanjem delu za ustanovitev nove politične stranke. Navedel je glavne razloge, ki zahtevajo, da dobe poslanci in senatorji trdno zaledje v močni in dobro organizirani vsedržavni stranki. Orisal je dosedanje delo v tem pravcu po vsej državi in prešel nato na Slovenijo. Tudi pri nas se je iz prvotnega volilnega akcijskega odbora postopoma razvil začasni odbor za izvedbo organizacij po strankinih pravilih, današnja skupščina pa da se je zbrala z namenom, da razširi ta odbor in si izvoli zastopstvo, ki bo načelovalo novi stranki in vodilo organiziranje do ustanovnega občnega zbora stranke, ko bo stopil na mesto začasnega stalni banovinski odbor JRKD. Poslanec dr. Rape je pozival na vztrajno delo, naglašajoč, da poslanci in senatorji za svoje delo nujno potrebujejo moralne opore celokupne javnosti. Zato je treba ustanoviti organizacije po vseh srezih in razširiti organizačno mrežo tudi po onih krajih, kjer to doslej iz kakršnegakoli vzroka še ni izvršeno. Sila stranke sloni na sodelovanju vsega ljudstva in le na ta način bo lahko nova stranka uspešno izvajala svoj program in se bomo v njej mogli zadostno uveljaviti tudi Slovenci.

Začasno strankino vodstvo za Slovenijo

Predsednik dr. Puc je nato prešel na prihodnjo točko dnevnega reda in sporočil, da je treba izvoliti po statutih JRKD začasni banovinski odbor in iz njega še ožjo eksekutivo. Na njegov predlog so bili poverjeni predsedniki vseh sreskih organizacij z nalogo, da v opoldanskem odmoru sestavijo kandidatno listo.

Popoldansko zborovanje se je pričelo ob pol 3. Od kandidacijskega odbora predložena lista je bila soglasno izvoljena. Začasno vodstvo nove stranke je za dravsko banovino sestavljeno tako-le:

Začasni banovinski odbor

predsednika: ministra dr. Albert Kramer in Ivan Pucelj;

podpredsedniki: Ivan Pipan, posestnik v Vižmarjih, dr. Dinko Puc, župan v Ljubljani, dr. Franjo Lipold, župan v Mariboru in Rudolf Juvan, predsednik Narodne strokovne zveze v Ljubljani;

tajnika: narodna poslanca dr. Stane Rape in Milan Mravlje;

blagajnik: Fran Marn, uradnik v Ljubljani; njegov namestnik: Ivan Sancin, kmetijski načelnik v p. v Ljubljani.

Odborniki so: vsi predsedniki sreskih organizacij JRKD odnosno njihovi namestniki; vsi narodni poslanci in senatorji ter vsi člani banskega sveta, ki so člani stranke. Dalje so v odboru: Adolf Ribnikar, načelnik v p. v Ljubljani, Ivan Kirbiš, posestnik v Prepoljah, Ivan Tavčar, tajnik Delavske zbornice v Ljubljani, dr. Joža Bohinjec, ravnatelj OUZD v Ljubljani, Joško Zemljič, privatni nameščenec v Ljubljani, Jakob Zadravec, industrijec v Središču, Fran Trček, ravnatelj Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani, Ivan Ažman, posestnik in župan v Lescah in Josip Matko, posestnik in gostilničar v Gotni vasi pri Novem mestu.

Začasna eksekutiva

dr. Albert Kramer, minister, Ivan Pucelj, minister, Adolf Ribnikar, načelnik v p., Ivan Pipan, posestnik, dr. Dinko Puc, župan, dr. Franjo Lipold, župan, Fran Marn, uradnik, Ivan Tavčar, tajnik Delavske zbornice, dr. Joža Bohinjec, ravn. OUZD, Joško Zemljič, priv. nam., dr. Er. Kalan, odv., Ivan Kirbiš, pos., Jakob Zadravec, industrijec, dr. Milan Gorišek, odv., Joso Ravtar, veterinar, Fran Trček, ravnatelj Zveze slovenskih zadrug, Ivo Sancin, kmetijski načelnik v p., Anton Koder, notar, direktor Anton Jug, Ivan Ažman, posestnik in župan in Josip Matko, posestnik in gostilničar.

To vodstvo bo do konca izvršilo organizacijo JRKD v Sloveniji in pripravilo vse potrebno za redno banovinsko skupščino, na kateri bo ustanovljena definitivna banovinska organizacija in izvoljeno definitivno vodstvo nove stranke.

Živahna debata

Pod predsedstvom g. Pipana se je razvila nato živahna razprava, ki je trajala cele tri ure. Vpeljal jo je g. dr. Rape, ki je prečital obširno tajniško poročilo o dosedaj izvršenem delu, a tudi o raznih željah, pritožbah in zahtevah sreskih in krajevnih organizacij. V teh dveh pravcih so se gibala tudi pregledna, deloma temperamentna poročila predstavnikov posameznih srezov. Pokazala so, kaj je doslej izvršenega, kje so še ovire ter kje in kako je še treba zastaviti sile, da ne bo izostal upravičeno pričakovani uspeh. Osobito so zborovalci pozdravili z zadoščenjem poročili zastopnikov iz Murske Sobote in Dolnje Lendave, ki sta izjavila, da se je tamošnje, doslej zavoljo političnih prilik slabo orientirano prekmursko ljudstvo z veseljem odzvalo vabilu in pristopa z navdušenjem v novo državno stranko.

Ob 18. uri je predsednik g. Pipan zaključil lepo uspelo zborovanje, se zahvalil za krasno udeležbo in pozval zborovalce k neumornemu delu.

Trošarinski zakon pred finančnim odborom

Beograd, 29. marca. p. Finančni odbor Narodne skupščine je zasedal danes ves dan pozno v noč. Razpravljal je o izpremembah trošarinskega zakona ter je razpravo po obširni debati končal. Jutri bo odbor predložil svoje poročilo Narodni skupščini, ki se sestane jutri dopoldne k seji, na kateri bo določen dnevni red prihodnjih sej. Po vsej priliki bo prišel trošarinski zakon takoj na dnevni red, ker je želja vlade, da stopijo izpremembe v veljavo že s 1. aprilom.

Ostavka rektorja in prorektorja beograjske univerze

Beograd, 29. marca M. Rektor beograjske univerze dr. Vladimir Petković in prorektor dr. Mihajlo Ilić sta podala ostavko. Univerzitetni svet je ostavki sprejel.

Težkoče španske republike

Pariz, 26. marca.

Mlada španska republika preživlja fazo, ki jo mora prestati in preboleti vsaka država, ko se je po revolucijonarnem potu osvobodila starega reda in začela življenje na novih temeljih. Tudi na Pirenejskem polotoku se odigravajo dogodki po davno ustanovljenem redu, kakršnega poznamo iz politične zgodovine drugih dežel. Opojnost navdušenja, ki je prevzela špansko javnost po proglasitvi republike, je trajala komaj toliko časa, da je ustavotvorna skupščina v redu završila svoje delo. Že med tem delom je sicer vzplamtevalo nezadovoljstvo v posameznih pokrajinah, vendar je narod kot celota le potrpežljivo čakal, da njegovi zastopniki izvrše svojo nalogo.

Pretirane nade, ki se stavijo ob takih prilikah na ustavo pa navadno razočarajo ljudske množice, kajti kljub sprejetim osnovnim zakonom novega državnega reda življenje noče v redni tir. Ustava sama namreč nima one čudodelne moči, katero ji pripisuje narod. Nastopijo prva razočaranja, ki rode nejevoljo, nezadovoljstvo in ostro kritiko pravkar dovršenega dela. Iz teh razočaranj se rode upori in nemiri, ki jih morajo vladajoči zatirati s sredstvi, kakršne ima pač na razpolago vsaka vladavina. Register sredstev se vleče od prigovarjanja in sporazumnega kompromisa do ostrejših primerov, ko je treba uporabiti silo.

V takem položaju je danes vlada Azane, ki mora že ves čas svojega trimesečnega obstoja ne glede na sveže ustavne določbe uporabljati ostra sredstva, da zatira stavke, upore in nemire ter brani novi red pred razsulom. Ljudske množice so si zapomnile visokoleteče obljube politikov v teku volilnega boja in zahtevajo sedaj izpolnitve mamljivih obetanj. Pred vsem je poljedelskim slojem pred očmi agrarna reforma, ki naj bi milijonom španskih poljedelskih delavcev dala zemlje in iz kolonov napravila svobodne kmete na svojih lastnih tleh. To glavno vprašanje pa je po svoji prirodi takega značaja, da se ne da rešiti čez noč, ako naj gre gospodarsko življenje svojo redno pot. Nepismeni kolon je nepotrpežljiv in modra opreznost vladajočih pri presoji agrarnega vprašanja in načina njegove rešitve vzbuja v neizobraženih kmetskih vrstah sum, da bo morda ostalo vse pri starem in da bi znal kolon iziti iz revolucije praznih rok. Tuja in domača prevratna agitacija vešče izrablja ljudsko razpoloženje, bojazen in negotovost ter s precejšnjim uspehom razširja med nezavednim in nevednim ljudstvom lahko dostopna anarhistična in komunistična gesla.

Drugo sestavno silo opasnosti tvori industrijsko delavstvo, ki se že par desetletij udejstvuje v sindikalističnih organizacijah, vendar kljub rezultatom zadnjih volitev ne tvori organično enotne stranke. Znaten del delavstva se pod vplivom tujine opredeljuje proti levici. Predsednik Azana sicer vlada s socijalistično večino, ker je sam izšel iz male parlamentarne frakcije »Republikanska akcija«, vendar pa njegov vladni način izziva nevoljo socialistov in jih tira v ekstremistično smer. Pri obstoječih razmerah predsedniku vlade, ki je trezen in strog mož, ne preostaja nič drugega, nego da ukrepa po svoji volji ter običajno obvešča parlament o svojih korakih šele po izvršenih dejstvih.

Njegovi nasprotniki že odkrito govore o večnem kršenju ustave, s čimer da si Azana pripravlja pot k diktaturi. Nedavna Azanova preteklost je v kričečem nasprotstvu z njegovim sedanjim početjem. Kot udeleženec znanega vojaškega upora v Jaci tik pred revolucijo zatira sedaj slične pojave z neizprosno strogostjo, kot silen nasprotnik cenzure pod Primo de Rivero je uvedel sedaj vse hujši cenzurni postopek ter ustavlja ugledne liste, dasi zato nima nikakršne zakonite podlage. Vse kaže, da se bliža v Španiji nova politična era, ko bodo diktaturo izvajali baš oni elementi, ko so jo pod prejšnjim režimom najhuje napadali ter jo končno tudi zrušili.

Nezdravo vretje se opaža tudi v meščanskih krajih, ki so se bili oklenili s svojimi nadami radikala in demagoga Lerrouxa. Videli so v njem bodočega naslednika Azane, kar dovolj priča o silni brezglavosti liberalnega meščanskega tabora. V svojih agitacijskih izjavah pa jih je Lerroux temeljito razočaral, ker je začel napadati protiklerikalne določbe ustave, na drugi strani pa zahteval, naj vlada izpolni obljube, dane ljudstvu v volilnem boju, kar bi šlo v škodo meščanskega življa.

Položaj še poslabšuje padec pesete in neugodnega gospodarskega stanja ne more zakriti niti mojstrski Carnerjev elaborat proračuna, ki izkazuje visok prebitek. Proračun imenujejo Španci mojstrsko fikcijo in nihče ne verjame rožnatim zatrjevanjem finančnega ministra. Napovedal je tudi večje notranje posojilo, ki se ga bodo baje udeležile v znatni meri velike inozemske banke. Padec pesete pa z neljubo odločnostjo demantira Carnerjevo proračunsko idilo.

Tiskovna obsodba »Slovenca«

Sklicujoč se na čl. 26 in 27. zakona o tisku Vas prosim, da priobčite z ozirom na poročilo, priobčeno v Vašem dnevniku v št. 67 z dne 19. t. m. na strani 2. v stolpcu 4. pod naslovom »Tiskovna obsodba »Slovenca« nastopni

Popravek:

Ni res, da je uradnik Poštne hranilnice g. Tonja kot priča omenil, da je »prvič ugotovil za 2,377.256 Din realiziranih posojil in drugič, da občina dolguje za še neizvršeno zavetišče 3,829.097 Din«. Res je marveč le, da je g. Tonja kot priča izpovedal odnosno ugotovil, da znašajo vsa do dne 15. oktobra 1931. od občine Moste realizirana posojila Din 2.377.256.66 ter da so takrat znašali vsi dolgovi občine Moste, vštevši že omenjena realizirana posojila skupno Din 3.829.097.66.

Franc Kremžar, urednik »Slovenca«

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Prevladovala bo velika oblačnost, vreme se bo poslabšalo, deževje, relativno blaga temperatura. — **Situacija včerajšnjega dne:** Vzhodno in južnozapadno Evropo pokrivajo deljena področja višjega pritiska. Nad severnim Atlantskim oceanom prevladuje široka barometrska depresija, ki je začela prodirati proti vzhodu na kontinent do Alp.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Slabo vreme bo ostalo.

Klic Jesenic

Jesenice, 29. marca.

Kar se dogaja sedaj na Jesenicah, ni več tragedija, kakršne se na razne načine vedno dogajajo po širnem svetu, temveč to je v pravem pomenu besede že tragedija, o kateri mora resno razmišljati vsa naša narodna in državna skupnost. Pretežna večina naše domovine je poljedelska in je tako tudi v mnogih pokrajinah, kjer so nastale razne tovarne, mentaliteta delavstva, ki se preživlja v teh tovarnah, še popolnoma enaka mentaliteti ostalega poljedelskega prebivalstva. Po večini so pri nas moderne tovarne nekakšne oaze v poljedelskem svetu in med malo obrtjo. Na Jesenicah pa je ravno narobe: tu je tovarna center in vse drugo je od nje v življenjski odvisnosti.

V jeseniških podjetjih je nastal tudi kader pravega industrijskega delavstva z mentaliteto, ki je bistveno različna od mentalitete poljedelskega prebivalstva, iz katerega so izšli predniki današnjih kovinarjev. Ravno tako kakor kovinarji, so poseben svet za sebe še rudarji, potem po večini železničarji — in s tem je pri nas končan svet pravega industrijskega proletarijata. Industrijski delavec je iz prvotnega kmečkega doma prenesel najožji domovinski čut na podjetje, kjer so začeli služiti svoj kruh njegovi pradedje in kateremu je namenil tudi sinove in vnuke. Še le na drugo mesto pri njegovem pojmovanju domačije pride ves kraj, dežela in tako dalje. Do tega naziranja privede industrijsko delavstvo dejstvo, da je podjetje, kateremu služi, v vsakem oziru središče kraja in širšega okoliša in da so nanj navezani neposredno tudi drugi stanovi. Tam, kjer je moderno življenje v kaki vasi naselilo kako industrijsko podjetje, je delavec z eno nogo takorekoč na domači njivi, z drugo pa v podjetju. Naj obratuje taka tovarna še toliko in toliko let, bo ostala med delavci še vedno vkoreninjena zavest, da je ves obrat nekaj več ali manj slučajnega in da je polje vendarle glavna stvar. Veliko jeseniško podjetje pa je v agrarno docela pasivnem kraju, ki živi skoro izključno od industrije.

Če nastane kriza v kakem podjetju, ki ni tako tesno zvezano z življenjem kraja in okraja, se delavci prej ali slej zopet povrnejo v vaško življenje, iz katerega so izšli, ko jih je privabila tovarna. Jeseniški kovinarji pa nimajo kam — in to je najtežji del sedanje krize. Nikogar ni, ki bi jim pomagal, kakor se to dogodi v kraju, kjer se je kaka industrija iznenada vselila, potem pa zopet izselila. Tudi med pohorskimi gozdovi so bile nekdaj »glažute«, obratovale so toliko in toliko let, potem po so se opustile in danes spominjajo na nje samo še redke razvaline. Iz časov takih podjetniških kriz se je pri nas v javnosti udomačil tolažljiv izgovor: Vas da tovarnam svoje ljudi, ko tovarne prenehajo, pa jih zopet vzame nazaj. Za Jesenice in za premnoge druge industrijske obrate, ki so danes tudi v krizi, pa taki izgovori in tolažbe ne veljajo več. Res je, da so vasi dale naš industrijski delavski svet, a teh vaških domačij že davno ni več, industrijsko delavstvo pa je ostalo. Naša domovina nima vasi, ki bi prevzela pozne potomce svojih nekdanjih članov, ni njive, ni polja, ni niti zapuščene pustinje, kjer bi lahko delali tisoči in tisoči pravnukov nekdanjih vaščanov in poljedelcev, današnji reducirani kovinarji in rudarji.

Tragedija teh tisočev in tisočev, ki jih odpuščajo tovarne, je naša narodna tragedija. Ne samo zaradi tega, ker predstavljajo industrijski in rudniški delavci že precejšen del našega naroda, temveč tudi zaradi tega, ker se še nismo povzpeli do pravega sožitja vseh stanov. Žalostno in kvarno je za nas v javnosti ukoreninjeno naziranje, naj vsaka pokrajina, vsak stan itd. sam uredi in reši vse zadeve svojega področja. Po rudarskih in kovinarskih revirjih stradajo delavci in njihove rodbine, premnogi krogi mest in dežele, ki slišijo še tako tožna poročila iz takih krajev, pa tolažijo svojo vest z zatrjevanjem, da imamo veliko socijalnih ustanov, da imajo tudi delavci razne podporne blagajne in da se bodo končno že našli v najbližji okolici dobri ljudje, ki bodo olajšali gorje.

V konkretnem primeru Jesenic je sedaj točno ugotovljeno, ne samo od strani delavskih organizacij in zaupnikov, temveč tudi od strani službenih funkcijonarjev, da socijalne institucije in vsa delavska in druga podporna društva ne zmorejo niti en del tega, kar je potrebno za najskromnejšo prehrano delavcev in njihovih družin za dobo enega meseca. Natančno je konkretizirana potrošnja najskromnejših živil jeseniškega delavstva in za dobo enega meseca je bila ugotovljena veliko svota, natančno 897.500 Din. Lahko bi podrobno našteli, koliko se je v to vračunalo za moko, krompir, sol itd. zadostuje pa, če omenimo, da je po pravilniku za borze dela predvidena gotovo zelo skromna podpora od 15 Din na dan za vsakega delavca in da bi po tem računu izneslo sicer nekaj manj, a vendar še dobrih 750.000 Din. Jeseniško delavstvo je zavarovano pri Bratovski skladnici, ki pa ima na razpolago samo nekaj nad 70.000 dinarjev. To je komaj za nekaj dni; nekaj dni še lahko pomagata požrtvovalnost in dobrodelnost drugih Jeseničanov in okoličanov, ki so pa, kar se ne sme nikdar pozabiti, svoje eksistence v veliki meri tudi sami navezali na podjetje in njegovo delavstvo. Kaj bo pa potem?

Če o tem le malo razmišljamo, pridemo do zaključka, da načenjajo Jesenice poleg drugih velikih industrijskih revirjev, ki so v podobni krizi, veliko kulturno in socialno vprašanje našega naroda in naše domovine. Na o n o dela se ne da računati tekom nekoliko mesecev, kaj šele tednov, nad 10 tisoč ljudi pa ne ve, kaj bo vzelo te dni v usta. Tem ljudem je treba osigurati hrano efektivno najmanj za mesec dni, tekom tega časa pa je treba misliti na to, s čim bodo oskrbljeni naslednji mesec, če se bodo se nadalje zavlekla pogajanja glede kreditov za podjetje in vse drugo, kar se napoveduje in pričakuje v rešitev krize. In če bi se v tem času tudi srečno rešila kriza jeseniškega velikega podjetja in odstranila tragedija jeseniškega delavstva, bi še vedno moral ostati dobro založen fond za pobijanje drugih kriz in podobnih delavskih tragedij, ki pretijo tudi v drugih industrijskih krajih.

Vsekakor je potrebno, da se uveljavita interes in moč skupnosti napram vsem, ki menijo, da se dajo beda, lakota in obup kontumacirati v kaki bajti ali v kakem kraju.

Hmeljski trg

Žatec, 29. marca h. V velikonočnem tednu so bile kupčije na hmeljskem trgu neznatne. Okvir cen, ki so se v ostalem učvrstile, je ostal neizpremenjen od 160 do 260 Kč. Zaključna tendenca je bila čvrsta. Do konca tedna je bilo v Žatcu žigosanih 160.700 stotov žatskega hmelja lanske letine.

Potrti globoke žalosti sporočamo pretužno vest vsem, ki ste jo poznali, da je danes naša dobra in blaga žena oziroma hčerka, gospa

JOŽICA ŠMAJDEK

roj. Gerkman

v starosti 42 let po mukepolnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 31. marca 1932 ob 4. uri popoldne na mestno pokopališče na Jesenicah. Drago pokojnico priporočamo v blag spomin.

Jesenice, dne 29. marca 1932.

Žalujoči rodbini Fr. Šmajdek in Gerkman

Marta Jakšić, javlja v lastnem kakor tudi v imenu vseh sorodnikov, prijateljev in znancev žalostno vest, da je njen angelsko dobri soprog, odnosno zet, svak in stric, gospod

Jurij Jakšić

podpolkovnik v pokoju

dne 27. marca 1932 nenadno preminil.

Truplo dragega pokojnika bo v sredo, dne 30. marca 1932 v hiši žalosti v Rimskih Toplicah št. 16 svečano blagoslovljeno, nato prepeljano v Celje in v sredo, dne 30. marca 1932 ob 5. popoldne po ponovni blagoslovitvi v mrtvašnici mestnega pokopališča položeno k večnemu počitku v rodbinski grobnici.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 31. marca 1932 v Šmarjeti pri Rimskih Toplicah.

Rimske Toplice-Celje, dne 27. marca 1932.

Naši kraji in ljudje

Ivan Jelačin starejši na zadnji poti

Ljubljana, 29. marca

Ogromna množica se je zbrala danes ob 15. uri na Emonski cesti, da počasti spomin g. Ivana Jelačina starejšega. Mož, ki je delal vse svoje življenje in se povzpel iz skromnih razmer, zahvaljujoč uspehe svoji pridnosti, neumorni delavnosti in organizacijskemu talentu, je ležal v domači hiši na mrtvaškem odru, okrog katerega so se ves dan zbirali Ljubljančani, v prvi vrsti naši trgovci, prišla pa ga je počastit tudi mladina, naš trgovski naraščaj, ki mu je blagi pokojnik ustvaril pogoje in s svojim delom pripomogel k temu, da si v šoli v poslopju Trgovskega doma pridobiva čim večje možnosti za uspehe v življenju.

Po blagoslovitvi krste in verskih obredih so zapeli pevci Ljubljanskega Zvona in društva Krakovo-Trnovo močno pretresljivo žalostinko »Človek, glej...« Takoj nato je bila krsta prenešena v voz in se je razvil po Emonski cesti dolg žalni sprevod, ki se je pomikal med špalirjem ljudstva po Vegovi ulici, čez Kongresni in Marijin trg po Miklošičevi cesti in dalje po Komenskega ulici proti železniškemu podvozu. V sprevodu so korakali takoj za križem nosilci vencev, poklonjenih uglednemu pokojniku za slovo od sorodnikov, raznih gospodarskih korporacij in institucij. Sledil je voz, polno naložen z venci. Za vozom s krsto so stopali sinovi in hčerke pokojnika ter ostalo številno sorodstvo, razen najstarejšega sina, g. predsednika Zbornice za TOI, ki leži bolan v Leonišču. Dalje so korakali v sprevodu predstavniki in zastopniki naših trgovskih korporacij in institucij, raznih društev, denarnih zavodov in naposled dolge, dolge vrste Ljubljančanov. Pri kapelici na Martinovi cesti so pevci zapeli žalostinko »Blagor mu«, nakar je sprevod krenil naprej proti pokopališču sv. Križa, kjer so položili blagega moža v rodbinsko grobnico.

Uspehi ljubljanskega zadružnega tečaja

Ljubljana, 29 marca.

Zaključek zadružnega tečaja na državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani za šolsko leto 1931-32 se je izvršil 23. t. m. Slovesnega zaključka se je udeležil za Zadružno zvezo v Ljubljani ravnatelj g. Gabrovšek, za Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani pa g. inž. Zupančič. Direktor gospod Gogala je pozdravil oba delegata in poročal, da se letos zaključuje 18. zadružni tečaj in da je dozdaj izšlo iz zadružnih tečajev 639 zadružnih delavcev, od katerih se mnogi prav agilno udejstvujejo na zadružnem polju. V statistične svrhe je poročal, da se je udeležilo letošnjega tečaja 36 kmečkih fantov, od katerih ni nihče izstopil. Od teh je 17 iz bivše Kranjske, 17 iz bivše Štajerske, 1 se je rodil na bivšem Koroškem, pa biva sedaj v Ljubljani, 1 pa se je rodil na bivšem Koroškem in se zopet tja vrne, kjer bo dalje širil nauke, katere mu je dal zadružni tečaj. Od 36 udeležencev sta končala tečaj 2 z odličnim uspehom, 13 s prav dobrim, 17 z dobrim in 2 z zadostnim uspehom. Dva udeleženca pa sta končala tečaj z nezadostnim uspehom.

Po direktorjevem poročilu se je vršil javni izpit, pri katerem so predavatelji pokazali predelano snov, udeleženci pa so s svojimi prav dobrimi odgovori dokazali, da snov prav dobro obvladajo. Po izpitu se je oglasil k besedi g. Gabrovšek, ki je čestital udeležencem k imenitnemu odgovarjanju, se zahvalil direktorju in profesorskemu zboru za trud in bodril udeležence tečaja, naj sedaj ne nehajo s študijem, temveč naj se še naprej izobrazujejo in druge uče in naj nesebično delajo pri zadrugah, ki jih bodo pozvale k sodelovanju. Poudarjal je, da delo pri zadrugah pomeni delo za druge, pri čemer morajo stopiti osebne koristi v ozadje. Ako so to zavest odnesli iz tečaja, potem je tečaj dosegel svoj namen.

Po bodrilnih besedah g. Gabrovška se je direktor Gogala zahvalil Zadružni zvezi in Zvezi slovenskih zadrug za njihovo finančno pomoč in je prosil oba delegata, naj poročata svojima zvezama o uspehih zadružnega tečaja in izposlujeta, da se bo z denarno pomočjo obeh zvez mogel vršiti zadružni tečaj tudi v naprej. V imenu udeležencev se je g. Kreft zahvalil za prireditev tečaja, nakar je razrednik g. Kralj razdelil izpričevala.

Pri odebelelosti vzbuja redna zdravilna uporaba naravne **»Franz Josefove« grenčice** jako delovanje črevesa in dela telo vitko. Mnogi profesorji zapisujejo **»Franz Josefovo« vodo** tudi pri zamaščenju srca kot zelo dragoceno sredstvo, in sicer zjutraj, opoldne in zvečer tretjino čaše. **»Franz Josefova« grenčica** se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pohod napredne akademske omladine v Prekmurje

Murska Sobota, 29. marca.

Trinajsto leto teče, odkar je naš jugoslovenski Benjamin našel po tisočletnem robstvu svojo zaželjeno mater. V tej dobi po vojni se je pri nas v Prekmurju že marsikaj spremenilo. Stara generacija odstopa mesto mlajšemu, slovenskemu, jugoslovenskemu pokolenju. V početku nas je bilo malo in še ti raztepeni povsod naokoli. Danes pa naše število iz dneva v dan raste. Zato smo smatrali za potrebno, da zberemo vse, kar je razmetanega in ustvarimo močno celoto, ki bo vzdržala borbo z vsakim sovražnikom napredne in svobodne misli. Združili smo se vsi napredni prekmurski akademiki in osnovali svoj krožek pod imenom: Krožek prekmurskih akademikov JAD Triglava. Organizirali smo se, sedaj pa na delo! Ledine je mnogo in je treba krepko prijeti za plug. Polena nam že letijo pod noge. A prekmurski napredni akademiki se borbe ne strašimo in vedrega čela stopamo na plan. V nas je dovolj mladostne moči, požrtvovalnosti, pravega jugoslovenskega duha.

Prvi znak življenja pokažemo 2. aprila, ko privabimo svoje tovariše iz Ljubljane na izlet po Prekmurju. Da jim razkažemo lepoto naše pokrajine, da spoznajo dobro dušo našega revnega prekmurskega kmeta in da se razblinijo vsi predsodki o nekakšni slovenski Sibiriji.

Vabimo vse triglavanske tovariše in starešine, da se izleta v čim večjem številu udeleže. Vožnja za vse je četrtinska. Odhod iz Ljubljane bo 2. aprila ob 8.27, iz Maribora pa ob 11.50. Prihod v Mursko Soboto bo ob 15.30, nakar se bo vršil po želji izletnikov nadaljnji izlet preko Cankove in Rogaševca na severno mejo. Zvečer bo v Murski Soboti družabni večer s plesom. Apeliramo na vse soboško napredno občinstvo, da ob tej priliki akademski omladini pokaže svojo znano naklonjenost.

Abs. iur. Drago Kornhauser, načelnik Krožka.

300 milijonov Din letno za lepotičja

Ljubljana, 29. marca.

Današnja doba pozna sicer mnogo pozivov za povratek k prirodnosti, potrošijo pa se vendarle ogromne vsote za razna lepotičja. Strokovno glasilo »Drogerijski Vestnik« nam daje iz svojega poslovnega pregleda pravo sliko, kolko gre pri nas za parfumerije in razne kosmetične izdelke. Celotna letna vsota predstavlja okroglih *300 milijonov dinarjev* ter odpade od te velikanske vsote polnih 76 odst. na tuje izdelke in samo ostanek 24 odst. na domača podjetja kosmetičnih izdelkov. Največ teh domačih podjetij producira toaletno milo, od katerega se na leto doma porabi od 100 do 200 vagonov. Glavna izvozna država finega mila je Francija, za njo pa pride Nemčija.

Zanimiv je tudi pregled nabav drugih kosmetičnih sredstev. V parfumerijski industriji napreduje tudi naša država, uvoz raznih esenc, ekstraktov, tinktur in koncentriranih parfumov pa je v prvi vrsti iz Francije in sicer za 85 odst. vseh drugih dobav od strani domačih producentov. Posebno velik uvoz teh produktov je bil leta 1929, ko so se importirale iz Francije razne esence v količini 580 kg in v vrednosti poldrugega milijona dinarjev. Uvoz dišečih voda brez etra in alkohola je sicer neznaten, zato pa je tem večji uvoz sredstev za nego zobovja: razne vode, paste in milo. Tudi puder se uvaža v velikih množinah; kakor pravi »Drogerijski Vestnik«, se ga je prodalo poleg vseh domačih proizvodov leta 1929 pri nas ravno za 1 milijon Din, vse to tudi od raznih tujih, največ pa francoskih tovarn.

Ogromni so tudi tovori raznovrstnih pomad, šminke in sredstev za barvanje las. Iz Francije je bilo uvoženih 42.000 kg, v vrednosti 6 milijonov Din, nadalje pa je Nemčija vposlala enake preparate v težini 2500 kg in v vrednosti 324.000 Din. Posebej je bilo uvoženega iz Francije še za 40 tisoč kg toaletnega mila v vrednosti 1 milijon 35 tisoč Din in iz Nemčije povrh še 7600 kg v vrednosti 310.000 Din. Terpentinovega in drugega olja je došlo iz Francije 567 ton v vrednosti preko 6 milijonov Din, iz Nemčije pa 75 ton. Eterskega olja od borovnic, rožmarina in raznih drugih rastlin se je uvozilo 6066 kg iz Severne Amerike, poleg tega pa še za 630 kg iz Nemčije. Olja iz vrtnic, jasmina in drugega cvetja je dala Nemčija celih 13.000 kg in je stalo to blizu 4 milijone Din. Glede uvoza cvetličnega dišečega olja je Nemčija na prvem mestu.

Pri uvozu kosmetičnih sredstev in materijala za našo domačo kosmetično industrijo so v manjši meri zastopane seveda tudi druge države, a že iz navedenih podatkov je dovolj razvidna velika potrošnja za lepotičje v znesku letnih 300 milijonov Din.

Usoda dragocene biserne ogrlice

Ljubljana, 29. marca.

Na policijski upravi se je zglasila med praznik služkinja zagrebškega tovarnarja g. Rudoviča in prijavila, da je pred dnevi služila pri njenem sedanjem delodajalcu neka Ljubljančanka, ki je pa nenadoma izginila in odšla najbrž nazaj v Ljubljano. Njen pobeg sam na sebi ne bi pomenil nič hudega, že dan po njenem odhodu pa se je izkazalo, da si je služkinja prisvojila razno zlatnino in ukradla svoji gospodinji tudi dragoceno biserno ogrlico, ki je stala pred vojno 50.000 srebrnih kron.

Policija se je na podlagi te prijave pričela zanimati za nepošteno služkinjo in jo je tudi izsledila, čeprav je služila v Zagrebu pod napačnim imenom. Dognali so, da gre za znano navihanko, komaj 20letno Nežiko *Morettijevo*, o kateri so izvedeli, da se res nahaja spet v Ljubljani. Policijski organi so pričeli takoj s poizvedbami po mestu in so naposled iztaknili Morettijevo v splošni bolnici. Pri njej so našli še nekaj zlatnine, o dragoceni ogrlici pa ni bilo nič duha ne sluha. Tudi je Nežika široko odpirala oči, ko so ji povedali, kako vrednost je predstavljala ogrlica, o kateri je sama menila, da je vredna kvečjemu kakih 100 Din.

Morettijeva je izpovedala, da je ogrlico izgubila, kar se je pozneje izkazalo za resnično. K sreči pa je tatica izgubila ogrlico na vrtu bolnice in so jo kmalu našli. Ogrlico hranijo zdaj na policijski upravi in jo bodo izročili lastnici. Nežika je tatvino gladko priznala. Prevejanko, ki uživa v Ljubljani že nekaj let prav slab glas, so oddali iz bolnice v zapore deželnega sodišča.

Še drugega nevarnega ptiča so izsledili detektivi in ga vtaknili v zapor. Na velikonočni ponedeljek je neki policijski agent opazoval v trnovski cerkvi med mašo elegantno oblečenega mladeniča, ki se mu je videl zelo znan. Spomnil se je, da je to 27letni Viljem Kodelja, ki je policiji stalno povzročal preglavice in ki je šele pred nekaj dnevi prišel iz zapora. Detektiv se je seveda čudil, kako pride Kodelja naenkrat do popolnoma novega »perja«, zaradi česar ga je po maši počakal in ga povabil s seboj. Pri zaslišanju je Kodelja hitro priznal, da si je obleko prisvojil na nepošten način. S seboj je imel navihanec tudi zavoj ukradenega lepega perila, nekaj drugih predmetov ter celo črne damske rokavice. Kodelja je po zaslišanju seveda romal zonet v zapor. Kakor vse kaže bo z aretacijo tega zmikavta pojasnjenih več drznih tatvin, ki so se pripetile zadnje dneve v mestu in okolici.

Pred malim senatom

Ljubljana, 29. marca.

Mali kazenski senat, ki so ga tvorili sos g. Ivan *Kralj* kot predsednik in kot sosodnika dr. Ernest *Kobe* in g. *Javoršek*, je danes zopet razpravljal. Med drugim je presodil naslednji dve zadevi:

Za tri polena in 40 kg premoga — 4 mesece

Že drugič se je vršila razprava proti delavcu Francetu Ž. Zanimiv tip. Če je trezen, gara kakor živina, če je pijan, dela neumnosti in ima korajžo, kakor je izpovedal skladiščnik Kos. France je priložnostni delavec, zaposlen v takozvanem »štokglajzu«, kjer razklada premog dan na dan. Obtožen je bil, da je 22. oktobra lani ukradel 3 bukova polena mestni občini, dalje 19. novembra do 40 kg premoga in da je 15. decembra skušal vzeti vrečo premoga, a je bil prepoden.

— Po pravici povem: polena so ležala na tleh, premog sem pobral po tleh, pa le par kepic.

— Za eno kepico je sedaj najmanjša kazen 3 mesece, pripomni državni tožilec.

— Za premog sploh ne maram. Če bi bil zlat, ga ne vzamem, ker vem, kakšne kazni so sedaj, se je izgovarjal France. Zaman. Obsodili so ga na *4 mesece strogega zapora*. Oproščen pa je bil poskusa tatvine premoga. France je sodbo po daljšem oklevanju sprejel in mrk odhajal iz sodne dvorane. Vrednost drv in premoga je bila cenjena na 25 Din.

Po maši je zapel nož

Po maši v nedeljo 26. aprila lani so šli fantje v skupinah ali spremljajoč dekleta iz Šmartna pri Tuhinju proti domu. Pri brvi v bližini vasi Buče je nastal med njimi prepir. Prerekali so se bratje Hočevarji in siloviti pretepač Jernej Smolnikar. Obkladali so se z raznimi zbadljivkami: »Lump, ki si še svojo mater obklal!«... »Glih tebe čem...« »Plesnovec!« Sledil je spopad. Ferdinand Hočevar je potegnil nož in sunil Smolnikarja v levo stran hrbta, da je poškodoval živčevje in je nastopila trajna ohromitev leve noge. Danes je bil obsojen *na 7 mesecev strogega zapora*, čeprav se je zagovarjal s silobranom. Poškodovancu Smolnikarju pa mora plačati 13.000 Din za bolečine, zdravnika in trajno ohromelost noge. Hočevar je sodbo sprejel.

Celjska kronika nesreč

Celje, 29. marca.

Danes je prispela v Celje vest, da je na velikonočno nedeljo med smučanjem na Koroškem, kjer je priredila Savinjska podružnica SPD celotedenski smučarski tečaj, padla med smučanjem na nekem nevarnem mestu 18letna hčerka trafikantinje Bronka Kovačeva iz Celja in zdrsnila po strmem, poledenelem snežišču kakih 150 do 200 metrov globoko in tamkaj obležala. Kolikor smo mogli to vest doslej kontrolirati, so poškodbe, ki jih je dobila Kovačeva pri padcu po obeh stegnih, rokah, glavi in deloma po životu, le lažjega značaja in bo ponesrečenka čim prej prepeljana v Celje. K sreči je bila tudi takojšnja zdravniška pomoč na mestu. Vse govorice o hudih poškodbah in celo o smrtni nesreči so neosnovane.

Na velikonočni ponedeljek se je okrog 19. pripetila na državni cesti v Zgornji Hudinji pri Celju nesreča, ki le po srečnem naključju ni zahtevala smrtnih žrtev. Po cesti se je pripeljal na svojem motociklu v smeri iz mesta proti Škofji vasi trgovski potnik Baumannove veležganjarne iz Št. Ilja g. Janko Zafuta iz Gaberja. V prikolici se je vozil z njim zlatarski pomočnik Julij Železnik. Na cesti je tedaj stala ob levi strani 65letna zasebnica Marija Črepinškova iz Zgornje Hudinje in se razgovarjala s svojim sinom. Na nepojasnjen način je motociklist nenadoma krenil proti njej, se ji v zadnjem trenutku skušal izogniti in pri tem zavozil z vso silo v kup gramoza in poleg stoječo jablano, obenem pa je podrl tudi Črepinškovo. Pri karambolu sta dobila Zafuta in Črepinškova občutne poškodbe, dočim sta ostala Železnik in mladi Črepinšek nepoškodovana. Celjski reševalni avtomobil je prepeljal oba ponesrečenca v bolnico, kjer je bilo ugotovljeno, da ima Črepinškova zlomljeno desno golenico in levo podlehtnico, Zafuta pa desno ključnico. Tudi motocikel je močno razbit.

V celjski bolnici so morali te dni poiskati zdravniško pomoč številni ponesrečenci in žrtve fantovske podivjanosti. Na poledenelih tleh je padel 26. t. m. 67letni dninar Josip Gaber iz Višnje vasi pri Vojniku in si zlomil desno golenico. Na veliki petek 25. t. m. se je občutno opekla po obeh rokah 39letna kuharica Marija Šerdonerjeva iz Celja. Pri Sv. Jungerti nad Galicijo so se na velikonočni ponedeljek sprli in stepli fantje v neki tamkajšnji gostilni. Pomiriti jih je skušal 32letni tesar Ivan Arnšek iz Velike Pirešice, a ga je nekl vročekrvnež napadel z odprtim nožem in mu zadal več ureznin na levem licu. Na veliko nedeljo je nekdo v zlobi napadel 7letnega sina strojnega delavca Ljubomira Veliča iz Zavodne pri Celju in ga s kosom razbitega stekla porezal po levem licu. Na veliki petek je drug tak surovež napadel 21letnega kočarjevega sina Leopolda Fijavža iz Stranic pri Konjicah in ga z nekim trdim predmetom tako udaril po desni roki, da mu jo je zlomil v nadlehtju.

Samo še danes nepreklicno zadnjikrat!

Oglejte si najlepši film, karkoli jih je bilo doslej napravljenih

GLAS VESTI

Umetnina, vzeta iz vsakdanjega povojnega življenja, preprosta in vendar tako čudovito lepo predstavljena, da mora ganiti slehernega človeka!

Samo še danes ob 4., ¼8. in 9.¼ zvečer.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

ROBERT LOUIS STEVENSON

je eden največjih angleških romanopiscev, čigar obsežno delo

Ugrabljen

je pravkar izšlo v založbi TISKOVNE ZADRUGE.

Hitro izsleden vlomilec

Pragersko, 29. marca.

V noči od 26. na 27. t. m. je bilo vlomljeno v prostore kolodvorske restavracije. Vlomilec je najprej razbil šipo na vežnih vratih, nakar je skozi odprtino odprl vratni zapah in se podal v restavracijo. Tam je pokradel, kar mu je prišlo pod roko, čokolado, bonbone, sardine, cigarete »Vardar«, »Zeta« in druge reči.

Že zgodaj zjutraj je lastnik restavracije g. Franc Majcen opazil vlom in telefonsko obvestil o tem orožniško postajo v Cirkovcih. Orožniki so šli nemudoma na delo in izsledili na postaji v Cirkovcih nekega sumljivega moškega, ki je čakal na jutranji vlak proti Ptuju. Na vprašanje, od kod je, je neznanec izjavil, da je prišel peš s Pragerskega v Cirkovce. To se je videlo orožništvu sumljivo, posebno ker bi tujec lahko počakal na ptujski vlak tudi na Pragerskem.

Pri temeljiti preiskavi so našli pri tujcu vso ukradeno drobnarijo, ki jo je imel v aktovki, in jo vrnili lastniku. Tujca, ki se piše Martin Mlakar in je brezposelni natakar iz Ptuja, so aretirali in odvedli v sodne zapore v Ptuj.

Napram orožnikom je možak prvotno tajil vlom, naposled pa le priznal svoj gren, pri čemer si je izmislil bajko, češ, da je vlomil v restavracijo neki vojak, kateremu se je še on pridružil.

Kulturni pregled

„Seviljski brivec" z Marijanom Rusom

Na velikonočni ponedeljek popoldne je opera uprizorila kot ljudsko predstavo »Seviljskega brivca« pod taktirko ravnatelja g. Poliča. Predstava je bila izredno gladka, živahna, za ljudsko predstavo uprav izvrstna. Vsekakor bi zaslužila mnogo več obiska.

S »Seviljskim brivcem« je Rossini ustvaril mojstrsko komično opero, ki ji v svetovni literaturi še danes ni izlepa najti para. Tudi novi način uprizoritve je vreden vse pozornosti. Opera je orkestralno, pevski in igralski prav skrbno izdelana ter more v zasedbi, kakršna je bila to pot, zadovoljiti tudi razvajenejšega opernega obiskovalca.

Seveda zahteva n. pr. uloga Rozine, ki jo je pela ga. Oberwalderjeva, pevko, ki razpolaga z večjim glasom kot ona, in s perfektno »bel canto« umetnostjo, vendar pa je treba reči, da špecijalno za to ulogo razen nje trenutno nimamo druge, tako lepo uporabne pevke. Všeč mi je pri nji zlasti živahnost igre, ki se izraža tudi v porednih obraznih potezah, kar kaže intenzivno notranje doživljanje. Stvar okusa pa je valcerski vložek v preko sto let staro opero. Maska Marceline (ga. Španova) ni kdo ve kako srečna, v ostalem pa pevka, čeprav ji uloga ne dopušča razmaha, prav zadovoljuje. Almaviva g. Banovca je presenetljivo prekipevajoč, iskren, in mu je z veseljem priznati, da je nekdanjega, dovolj negibnega igralca temeljito slekel in da je njegov Almaviva tudi pevski, in to celo v uvodni, težki koloraturni serenadi, tem bolj pa še v ostalem poteku opere, izvrstna. Figaro g. Janka se odlikuje po svežem, čvrstem, sočnem glasu, z originalnimi domisleki, z živosrebrno, ljubeznivo, šegavo igro. Niti za hip nismo na njegovem mestu pogrešali drugega pevca. G. Zupan je rojen za bufo partije. Nobene druge se mu ne prilegajo tako. Njegov Bartolo pretresa poslušalca preponsko mreno od začetka do konca. Glasovno je uloga za njegov bas ponekod malo visoka, toda on edini dobro obvladuje gladko in hitro recitativno pevsko - govorno tehniko, ki jo ovira vrh vsega še naš okorni slovenski prevod. Prvič je to pot stopil na operne deske g. Marijan Rus. Pokazal je sicer nekoliko okrnjenega Bazilija. Ne morem se otresti ob njegovem petju spomina na njegovega nekdanjega učitelja Betteta. Otresti se ga bo moral tudi g. Rus, kajti Betteto je eno, g. Rus je drugo. In najbrž to ne bo tako težko, saj razpolaga g. Rus z lastnim, prav prijetnim glasovnim timbrom in širokim, obsežnim, izvrstnim materijalom. To je takoj ob nastopu z znamenito obsekovalno arijo tudi dokazal. Dosegel je dolgotrajen, spontan aplavz ter bil obsut s cvetjem. Njegov Bazilijo je v izrazito pevskih delih odličen, moderirati pa ga bo moral v recitativih. Fond njegovega glasu zadostuje za dva teatra. Z Rusom bomo dobili močno uporabnega pevca za nekatere partije, pa tudi vestnega, hitro napredujočega, zelo inteligentnega igralca, ki se bo na odru prav izlahka vdomačil. Njegov prvi nastop opravičuje tudi v tem oziru najlepše vanj stavljene nade. Prav iskreno mu smem čestitati. —č.

Šilihova „Kaverna" v mariborskem gledališču

Gustav Šilih, znani mladinski pisatelj in pedagog, je napisal za mariborsko gledališče dramo »Kaverna«, ki se je uprizorila na Veliko noč. Gledališče je bilo dobro obiskano in premijersko občinstvo je delo toplo pozdravljalo; manjkalo ni ne aplavza, ne cvetic in vencev.

Dramska fabula je na kratko taka-le: Neki rezervni častnik se znebi na frontl svojega ljubezenskega tekmeca. Torej premišljen zločin, ki se pa ne da kazensko preganjati. Tako mu je prosta pot do dekleta. Po prirodnem poteku stvari bi sledila sedaj zakonska zveza, in to vzlic temu, da se ji dekličina mati iz sicer nepojasnjenih razlogov na vso moč upira. Tu se pričenjajo prvi prizori drame, tik za njimi pa tudi že prvi konflikti. Zakaj sedaj se pokaže, da ni nič tako skrito . . . In vse pride na dan. Neki vojak, sedaj invalid, je bil namreč tiha priča njegovemu zločinu pred leti in si skuša iz tega skovati skromno življenjsko rento. Toda konflikt se še poostri in hkrati zaokrene. Nenadno se namreč pojavi na pozorišču junakov tekmec, ki bi naj trohnel pod ruševinami kaverne. Toda je ves cel, zašit in zakrpan — in prav neprijetno trdnega zdravja. Sedaj prične uveljavljati svoje namišljene ali priposestvovane pravice, zakaj tudi med njim in med dekletom je bilo nekaj. In tako se napolni ozračje s pravim dramatskim eksplozivom: žena med dvema možema. No vojna psihoza še deluje; da razreši konflikt, sežе zaročence zopet po sredstvu, kot nekdaj na fronti — toda topot samo v mislih — dalje si ne upa. Zanj opravi to delo nravno pokvarjeni invalid, ki mu gredo take reči lažje izpod rok. Toda ponesrečeno zasedo plača z življenjem. Sedaj prične avtor dejanje razpletati. Junak se zruši pod težo dvojne krivde, odpove se dekletu in svoji življenjski sreči. Ne za zmerom, dostavlja avtor, nemara se še kedaj njuna pota srečata, toda šele po očiščenju. Tako daje avtor nravnemu svetovnemu redu zadnjo besedo.

V fabuli je obdelan priljubljen dramatski motiv — žena med dvema možema. In pri izbiri motiva je imel avtor spretno roko, da ni v dramo tako močno vmešal svetovne vojne, ki topot ne tvori samo kulis, marveč nekaj še bolj tveganega, upravičuje in utemeljuje namreč verjetnost značajev. Vojna kot osredje slabih nravi, povzročiteljica temnega carstva v človeku, spada v snovnost povesti ali romana, najmanj pa v dramo. V drami naj poteka dejanje iz značajev samih; dramski junaki so odgovorni samo sebi, oziroma ideji, v kateri in iz katere žive. Vsako determiniranje njihovega dejanja in nehanja je drami nepotrebno in celo v kvar. V naturalistični drami so delale osebe zlo iz alkohola, sifilide ali nevrastenije, kar se glede na nravni princip drame ne da označiti za posebno posrečeno, toda junaki naturalističnih dram so imeli pri omenjenih nalogah vsaj neke osebne zasluge, dočim ne gre junakom vojnih dram prav nobena.

Sploh bi bil že čas, da se prereže trakuljasta popkovina, ki veže v današnjih dramah svetovno vojno z zlimi značaji. Vojni je v gledališču mesto v obliki vojnih prizorov in njih osredje, čeprav se da to v filmu lepše izvesti, ali pa kot povzročiteljici nasprotujočih si svetovnih nazorov, dveh generacij, ki se več ne razumeta. Vse ostalo pa bolj spada v pripovedno slovstvo. In bi avtor bolje storil, da je zasnoval fabulo kot povest z napetim kriminalnim konfliktom in z odrešujočim vzgojnim zaključkom.

Avtorja »Kaverne« motijo razni predsodki, ki ne spadajo v dramo. Med drugim to, da je oder učilnica dobrih nravi. Ta predsodek je precej starega datuma, prišel je iz prosvetljenstva, ko so Aristotela po svoje tolmačili, in preko Schillerja je zašel tudi v šolske poetike. Toda pri Schillerju je stvar drugačna, na ravni njegovega subjektivnega idealizma prav za prav ni ljudi iz krvi in mesa, njegove osebe so nositelji nekih malodane abstraktnih nravnih vrednot — in visoko nad njimi je svetovni nravni red, ki dobre plačuje in slabe kaznuje. Junaki take idealistične drame so prav rablo speti tudi na zemlji, če se pa njih nravna perspektiva uporabi v vsakdanjem osredju z njihovimi malce banalnimi čednostmi in obziri, tedaj potemni ves idealizem v sentimentalnost, in to se je tu tudi zgodilo. Junak dr. Boris je njen predstavnik. Na ravni realistične drame, in tako je pričujoče delo tudi zasnovano, je simbolizirana zloba (invalid) neopravičena in ne učinkuje verjetno, je brez izbire prevzet rekvizit romantične intrige, in junakovo govorjenje o potrebi očiščenja učinkuje kot tirave, ki jih spleta zgolj didaktično pojmovana katarza.

V tej zvezi bodi omenjeno, da je drama s krhko poudarjeno nravno osnovo kot konflikt različnih interesov le na polovico drama. Konflikt interesov mora imeti idejno ozadje, dozoreti mora v nasprotje različnih duhovnih svetov, ki se zrcali v čustvih, mislih in strasteh posameznih oseb. Tega idejnega ozadja pričujoči drami malodane manjka in tako lahko dobi gledalec vtisk, da gre v tej borbi za ženo, borbi, ki se bije na življenje in smrt, za prav banalne vrednote, kot so — trdno prišiti gumbi, skrbno zašite nogavice in tečna hrana. Ta vtisk tvega avtor s tem, da ženi ne da in ne da spregovoriti in da si mora gledalec večji del duševne borbe zamišljati, kot da se je že vršila. Žena, za katero se bije borba, stoji prav za prav tej borbi ob strani, namesto da bi se v njej psihološko utemeljeno zasnoval zapletek in razrešil razpletek. Njo komandira po svoje srborita mama na eni, in mešata oba tekmeca na drugi strani.

Glede tehnične strani, vnanje zgradnje drame, bi omenil nekaj hib, ki so pa razumljive, saj je delo avtorjev prvenec. Vse te hibe pa se dado z majhnim trudom popraviti. Precejšnja nerodnost v drami je ono slučajno prihajanje in odhajanje oseb. Osebam, ki v prizorih niso več potrebne, se daje migljaj, da nekaj ni za njih ušesa, ali pa se odstranijo iz svoje volje s kakim jalovim izgovorom ter se kasneje prav tako ne prisojamo raznih nespornih vrednosti, v stalno prisluškovanje nepoklicane tretje osebe najmanj skrajno netaktno, če pa se dogaja v drami — pa celo več, — na moč naivno. To in še marsikaj pa se da z lahkoto popraviti in če je avtorju delo kaj pri srcu, bo to tudi storil.

Ne bi se o tem delu tako razpisali, da mu ne prisojamo razne nesporne vrednosti, v prvi vrsti zdrave ambicije in nravnega hotenja, ki si išče izraza v obliki drame.

Režijo je vodil g. I. Kovič, ki se je vidno potrudil, da da avtorjevim besedam življenja na odru.

Junaka dr. Borisa je igral z vso požrtvovalnostjo g. Vl. Skrbinšek, ki je skušal tudi na šibkih mestih prepričati sebe in gledalce. Gdč. Starčeva je bila mestoma prav dobra. Drugega ženina Arnolda je igral g. Tomašić, ki zlasti v 3. dejanju ni mogel ogreti. Zlega duha — invalida je igral g. Furjan, ki si je nadel v mimiki in govoru pretemno barvo. Epizodno ulogo Milene je igrala gdč. Kraljeva prav prepričevalno. Ugajala je tudi ga. Zakrajškova kot mati. G. Grom je izdelal posrečen tip ljubeznivega in blagega, sicer pa čisto nepotrebnega profesorja. K. V.

Domače vesti

• **Vsi, ki ste v veselju in zadovoljstvu praznovali veliko noč, spomnite se, da je na Jesenicah na tisoče brezposelnih delavcev, žen in otrok, ki so brez najnujnejših sredstev za preživljanje! Darove naslavljajte na mestno županstvo, aprovizacijski odbor, Jesenice.**

• **85 letnica gospe Nine Ivančičeve.** Kakor so nam sporočili iz Ljutomera, praznuje danes gospa Nina Ivančičeva roj. Deu, upokojena učiteljica, svoj 85. rojstni dan. Po rodu Novomeščanka, je služila vso svojo učiteljsko dobo, celih 40 let v Ljutomeru, kjer se je tudi poročila z davčnim kontrolorjem, narodnjakom Ivančičem, ki pa je že pred mnogimi leti umrl. Vzgojila je za časa svojega učiteljevanja celo vrsto vrlih žena in deklet, ki se je s hvaležnostjo spominjajo. Vedno ljubeznica in prijazna je sodelovala pri vseh narodnih društvih ter si je izbrala Ljutomer za svoje bivališče tudi za čas penzije, ki jo uživa zdaj v miru in zadovoljstvu. Želimo vzorni učiteljici, da bi dočakala še mnogo zdravih in čilih let — najmanj pa stoletnico!

• **Izpremembe v državni službi.** Za upravna tajnika sta imenovana g. dr. Ivan Brolih pri banski upravi v Ljubljani, g. Franc Šink pa pri okrajnem načelstvu v Ljubljani. Poštna uradnica v Rušah gdč. Pini Šinkova je podala ostavko na državno službo, na njeno mesto v Rušah pa pride gdč. Marija Blazinova, doslej na pošti v Mariboru.

• **Osebna vest.** Gospod dr. Matija Ambrožič, izredni profesor na medicinski fakulteti beograjske univerze, je imenovan za rednega člana glavnega sanitetnega sveta.

• **Popis pravnih zagovornikov.** V ministrstvu za pravosodstvo je izdelan načrt uredbe o popisih pravnih zagovornikov. Po tej uredbi mora vsako apelacijsko sodišče voditi popis oseb, ki po predpisu zakona o kazenskem postopku smejo nastopiti kot zagovorniki in ki bivajo na njegovem področju. Načrt nove uredbe se je razposlal vsem kasacijskim in apelacijskim sodiščem in odvetniškim zbornicam, da izrazijo o njej svoje mnenje.

• **Obljubljeno napredovanje v poštni službi.** Predstavniki banovinskih sekcij so v Beogradu intervenirali zaradi napredovanja. V ministrstvu so obljubili, da se bo izvršilo pred novim proračunskim letom napredovanje, kolikor bo mogoče iz finančnih razlogov. Želeti bi bilo, da se vsal poduradniška služba brzojavnega mojstra računa v desetletni rok za polaganje izpitov za zvanje uradnikov, ki so uvrščeni med X. in VII. položajno skupino.

• **Opozorilo delodajalcem.** Banska uprava razglaša: Zaradi enotnega postopanja pri vlaganju prošenj za dovoljenje zaposlevanja inozemcev po določilih § 103 zakona o zaščiti delavcev ter pravilnika o zaposlevanju inozemcev določa kraljevska banska uprava, da se morajo prošnje za dovoljenje zaposlenja inozemcev in za podaljšanje takih dovoljenj vlagati za vsakega inozemca posebej pri kraljevski banski upravi dravske banovine v Ljubljani, na posebnih obrazcih, kateri so na razpolago pri vseh sreskih načelstvih, pri upravi policije v Ljubljani, ter pri predstojništvu mestnih policij v Mariboru in Celju. (AA.)

* **Glasbeni natečaj radijske postaje v Zagrebu.** Radijska postaja v Zagrebu razpisuje natečaj za dve glasbeni deli, in sicer za: 1. kompozicijo za violino in klavir, ki naj traja najmanj 15 minut; oblika in število stavkov poljubna; nagrada 2000 Din: 2 za kompozicijo za klavir-solo, ki naj traja najmanj 10 minut; oblika in število stavkov poljubna; nagrada 1000 Din: V pošte vprihajajo samo še neigrana dela domačih skladateljev. Radijska postaja v Zagrebu si pridržuje pravico prve svobodne izvedbe vseh (torej tudi nenagrajenih) doposlanih del v roku enega leta po objavi rezultatov natečaja. Dela je treba poslati brez označbe imen avtorjev pod gesli in jim priložiti zaprto pismo z istim geslom na kuverti. V tej kuverti naj bosta ime in naslov avtorja. Pošiljatve naj se pošljejo na naslov: Radiostanica, Zagreb, Radićev trg, broj 9, najkasneje do 1. septembra. Rezultat natečaja se bo objavil 30. novembra letos po mikrofonu ob priliki večerne emisije in v časopisju. Razsodišče sestavljajo: direktor opere Krešimir Baranović, profesor glasbene akademije Vaclav Huml in rektor glasbene akademije v Zagrebu Franc Lhotka.

• **Dražba lova.** Lov agrarne skupnosti Stara Fužina - Studor (lovišči Peršivec in Ukanca) se bo oddajal na javni dražbi 30. t. m. ob 13. v hotelu »Sv. Janezu« ob Bohinjskem jezeru v zakup za dobo od 1. aprila letos do 31. marca 1937.

Samo še danes nepreklicno zadnjikrat!

Harry Piel

govori v filmu senzacij:

„Sence podzemlja“

Danes ob 4., 7¼ in 9¼ zvečer!

ZVOČNI KINO IDEAL

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Čas opazovanja, 2. stanje barometra, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 7. vrsta padavin, 8 padavine v mm — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

29. marca

Ljubljana 7, 762.5, 1.2, 72, NE1, 10, —, —; Ljubljana 14, 761.6, 3.8, 80, mirno, 10, —, —; Maribor 7, 760.6, 0.0, 74, SSW2, 10, —, —; Zagreb 7, 763.3, 0.0, 80, SE2, 10, —, —; Beograd 7, 764.8, —1.0, 70, ESE5, 4, —, —; Sarajevo 7, 766.8, —1.0, 80, E4, 10, —, —; Skoplje 7, 770.2, 0.0, 80, mirno, 6, —, —; Kumbor 7, 764.3, 8.0, 70, mirno, 3, —, —; Split 7, 764.4, 9.0, 90, NE4, 10, —, —; Rab 7, 760.7, 5.0, 80, SE6, 10, —, —.

Temperatura: Ljubljana 6.6, —1.0; Maribor 5.8, —0.1; Zagreb —, —0.3; Beograd 4.0, —4.0; Sarajevo —, —3.0; Skoplje 0.0, —2.0.

Sonce vzhaja ob 5.48, zahaja ob 18.23. Luna vzhaja ob 2.38, zahaja ob 9.57.

• **Trgovine na praznik Marijinega Oznanenja** 4. aprila smejo biti po naredbi o odpiranju in zapiranju trgovinskih obratovalnic dopoldne odprte.

• **Novi grobovi.** V Rimskih Toplicah je umrl v starosti 75 let podpolkovnik g. Jurij Jakšić. Truplo uglednega pokojnika bo danes po blagoslovitvi prepeljano v Celje, kjer se bo popoldne ob 17 vršil pogreb iz mrtvašnice mestnega pokopališča do rodbinske grobnice. — V Studencih pri Mariboru je umrla gospa Blaženka Kosijeva, soproga trgovca z usnjem. Podlegla je daljši bolezni v starosti 26 let. Pogreb tako rano umrle soproge in matere bo jutri ob 16. iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju. — V Jurčičevi ulici v Celju je umrla v starosti 63 let ga. Ana Žmaučeva, posestnica iz Bočne in tašča celjskega učitelja g. Branka Zemljiča. — Žalujočim ostalim naše iskreno sožalje, pokojnikom pa bodi ohranjen časten spomin!

Vlažno vreme povečuje nevarnost pogibelji zaradi prehlada. Te nevarnosti infekcije vas obvarujejo okusne

ANACOT PASTILE

Dobivajo se v vseh lekarnah. Cena malega zavojčka Din 8, velikega zavojčka Din 15

• **Skrbi zdravstvenih pomočnikov.** Prejeli smo: Zdravstveni pomočniki-desinfektorji dodeljeni sreskim načelstvom, čakajo že od 1. januarja 1932 na izplačilo svojih rednih mesečnih prejemkov. Izostanek je nastal, ker državni proračun za leto 1931-32 in sicer za čas od 15. decembra 1931 do 31. marca 1932 ni predvideval tozadevnih postavk. Potrebni krediti so bili sicer naknadno odobreni, vendar pa se izplačila do danes še niso izvršila. Ker zdravstveni pomočniki letos sploh še niso prejeli svojih mesečnih prejemkov, žive seveda v veliki bedi in pomanjkanju. Vsi brez izjeme so namreč odvisni le od svojih mesečnih plač, ki so itak malenkostne. Vršiti morajo dostikrat tudi prav nevarne posle, ki so pogosto združeni s potovanji. Tudi potnih računov za ta potovanja niso dobili povrnjenih že od meseca decembra 1931 dalje. Vsi se morajo torej zadolževati, da morejo vestno in točno vršiti svoio odgovorno službo.

• **Nov jugoslovenski list v Parizu.** V Parizu je te dni izšla prva številka tednika »Les Balkans«. Urednik je Konstantin Šantić. Iz uvodnega članka je razvidno, da bo novi list zastopal stališče »Balkan balkanskim narodom«. List ugotavlja, da so balkanske države širšemu svetu malo znane, zato jih hoče novi tednik predstaviti svetu v njihovi pravi luči. List »Les Balkans« se bo boril tudi za uedinjenje Balkana.

• **Potres v Sarajevu.** Po vesteh iz Sarajeva so seizmografski aparati tamkajšnje meteorološke postaje zabeležili preteklo soboto tri slabše potrese z epicentrom v neposredni bližni Sarajeva, na velikonočno nedeljo ob 5.43 zjutraj pa precej močan potres, ki pa vendar ni povzročil večje škode. Popoldne pa je sledil potresni sunek, ki je bil znatno močnejši kakor vsi dosedanji; pokvaril je seizmografske aparate, tako, da se nadaljnji sunki niso mogli registrirati. Potres je spremljalo podzemsko bobnenje, ki je povzročilo med prebivalstvom precej strahu.

HOTEL CRIKVENICA

Pomladne in jesenske cene Din 60, v glavni sezoni Din 65—75. Prospekti zastonj.

• **Vlom v lastno trgovino.** Na Čatežu pri Trebnjem je bilo v noči od 24. do 25. t. m. vlomljeno v trgovino. Pozvani orožniki so takoj pričeli poizvedovanje za storilci. Sum pa je kmalu padel na lastnika samega. Pri hišni preiskavi so našli vse pokradeno blago skrito v stanovanju trgovca, ki je bil proti vlomu zavarovan za večjo vsoto.

• **Pokvarjenost mladine.** Od Sv. Jurija ob Ščavnici nam pišejo: Kako daleč gre izprijenost današnje šolske mladine jasno dokazuje naslednji primer: Družba 6 fantov v starosti od 12 do 14 let je že dalje časa kradla po tukajšnjih trgovinah denar in sladkor. Trgovcu g. Korošaku se je čudno videlo, da nekaj fantov vsak dan stoji za predalom blagajne. Začel je na fante paziti. Nekega dne se je odstranil iz trgovine in pustil fante same. Skozi odprtino na vratih jih je opazoval sin trgovca in videl, da je eden šestorice odprl blagajno in segel z roko v predal. V tem trenutku je skočil v lokal sin in zgrabil tatu za roko, v kateri je dečko imel en bankovec za 100 in tri bankovce po 10 Din. Zadevo so razčistili orožniki, katerim so mladi tatovi priznali, da so kradli že dalje časa, zato ker so vedeli, da trgovec g. Korošak zaradi svoje visoke starosti ne vidi. Izrabili so vedno priliko, ko ni bilo v lokalu nobenega drugega kakor sam lastnik trgovine. Pri trgovcu Farkašu pa so kradli sladkor. Šolskemu upravitelju g. Ivanjšiču pa so odnesli 140 Din. Za ukradeni denar so kupovali čokolado in klobase in dali so se tudi fotografirati. Na vprašanje slikarja, kje so prejeli denar, so odgovorili, da so si ga nabrali na dan nedolžnih otročičev. Koliko znaša skupna vsota ukradenega denarja, se točno ni moglo ugotoviti.

* **Petovia, tovarna čevljev, Ptuj.** V javnosti so razširjene govorice, da je to tvrdko prevzelo in vse nakupilo neko inozemsko konkurenčno podjetje. Tvrdka »Petovia, usnjarska industrija d. d. Ptuj«, ki izdeluje v vsej državi znane izdelke znamke »Pie« in »Humanik«, ugotavlja izrečno, da ji o pogajanjih zaradi prodaje tovarne ni ničesar znano in tudi nikdar ni imela namena, voditi takšna pogajanja. Nasprotno je ta tovarna tačas v polnem obratu in nas prosi za objavo, da so vse te govorice brez vsake podlage.

• **Razpisane nagrade.** Kake koristi in novosti nudijo kupcu svilene nogavice Bergella in Riviera? Za najtočnejše odgovore so določene 4 velike in 70 malih nagrad za uteho, pri katerih se bo razdelilo 100 parov svilenih nogavic Riviera in Bergella. Natančnejši pogoji za nagrade so objavljeni v velikonočni številki »Jutra«.

• **Za pomladansko pogozdovanje** so na razpolago mecesnove in borove (gozdni ali beli bor) sadike v državni gozdni drevesnici v Radečah pri Zidanem mostu. Naročila sprejema sreski šumarski referent v Krškem. Naročite jih takoj.

• **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

Iz Ljubljane

u— **Poštni uslužbenci zgrade še letos svoj Poštni dom.** Letošnji redni občni zbor zadruge »Poštni dom« se je vršil v Ljubljani v hotelu Unionu. Da se zborovanja udeleži kar največ članov, je bilo načelstvo sklenilo, da na zahtevo povrne zunanjim zadružnikom potne stroške. In tako so prihiteli na zborovanje poštarji iz Maribora, Celja, iz spodnje savske doline, z Gorenjske ga ter od drugih strani. Letošnji občni zbor je bil zato jako važen, ker so na njem sklenili, da se že letos zgradi trinadstropni Poštni dom na Dunajski cesti nasproti Sv. Krištofa. Ob koncu leta je štela zadruga 825 članov s 1833 deleži. Volitve so se izvršile tako, da sta prišla v nadzorstvo Ivan Slavec in Ivan Konte, načelstvo pa je ostalo neizpremenjeno.

u— **Veliki pevski koncert zborov,** včlanjenih v Hubadovi župi, bo v nedeljo, 3. aprila ob 15. v veliki unionski dvorani. Ta koncert je prav za prav nekaka revija naših zborov, ki imajo svoj sedež v bivši Kranjski in pripadajo Hubadovi župi Jugoslovenskega Pevačkega Saveza. Skupno nastopi ta dan 16 naših zborov. Nedeljski koncert je nekaka predtekma za veliko pevsko tekmovanje ob prvem slovenskem glasbenem festivalu 16. maja. To je prva prireditev te vrste pri nas v Ljubljani. Zato bo zelo interesantno slišati celo vrsto naših zborov, ki so se z največjo vnemo pripravljali tako za predtekmo in se bodo pripravljali tudi za glavno tekmo samo. Danes opozarjamo na ta koncert, podrobni program in nastopajoča društva bomo javili v prihodnjih dneh. Sedeži od 30 Din navzdol se že dobe v Matični knjigarni.

u— **Nesrečna smrt stare gospe.** Na Taboru v hiši št. 2. se je pripetila na velikonočno nedeljo strahovita nesreča. V omenjeni hiši stanuje soproga trgovca s sadjem ga. Pielickova, pri kateri je bila tudi njena stara mati 83 letna ga. Barbara Čermeljeva. V nedeljo je stara mati sedela v svoji sobi pri zakurjeni peči in se grela, dočim so bili domači v drugih sobah. Kmalu po 9. uri pa je nekdo izmed njih začutil uhajati iz sobe stare matere dušljiv dim. Brž so planili tjakaj in ugledali na tleh staro mater popolnoma obžgano, nezavestno. Kmalu je izdihnila. Kakor je pozneje ugotovila komisija se je stari gospej vnela obleka ob peči in jo je zaradi strahu zadela srčna kap. Truplo so po ogledu komisije prepeljali v mrtvašnico zavetišča sv. Jožefa, odkoder je bil včeraj ob 17. pogreb na pokopališče pri sv. Križu.

Pri pokvarjenem ali preobremenjenem želodcu, zgagi, pri početnem čiru v želodcu vam pomore

SALVACID

Dobiva se v vseh lekarnah

Odobreno od Min. soc. politike in nar. zdravja S. br. 2809 8. II. 1932.

u— **Kriza kapitalizma.** V ciklusu sodobnih socijalno političnih vprašanj, ki se vrši v ZKD, bo v petek v Kazini, t. naustr. obravnaval g. drjur. Mihelič Josip krizo kapitalizma. Opisal bo diagnozo, ognjišča in vzroke svetovne gospodarske krize s posebnim ozirom na reparacije, vojne dolgove, gibanja mednarodnega kapitala in kredita. Nadalje bo pokazal najnovejše gospodarske tendence in ideje ter položaj jugoslovenskega gospodarstva v tej krizi. Vstopnice se dobe v predprodaji v tajništvu ZKD.

u— **Redni občni zbor Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani** se bo vršil v četrtek 31. t. m. ob 6. uri v zeleni dvorani hotela Union v Ljubljani. Razen običajnega dnevnega reda se bo razpravljalo tudi o stanovanjskem vprašanju in o ureditvi najemnin, zato je dolžnost vseh ljubljanskih in okoliških hišnih posestnikov, da se tega zborovanja polnoštevilno udeleže. Drugim vstop ni dovoljen.

u— **»Boj za Mandžurijo«,** velepoučeni in zanimivi film ZKD, ki je pri vsem dosedanjih predstavah vzbudil toliko pozornosti, bo uprizorjen danes ob pol 15. poslednjič v kinu Matici. Priporočamo ogled vsakomur.

u— **Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana,** si je za 1932 izvoljeni upravni in nadzorni odbor konstituiralo takole: upravni odbor predsednik Janko Mačkovšek, I. podpredsednik Josip Dědek, II. podpredsednik Igo Pehani, I. tajnik Ladislav Bevc, II. tajnik Nace Perko, I. blagajnik Ciril Pirc, II. blagajnik Evgen Poniž, I. knjižničar Jože Završnik, II. knjižničar Stanislav Rohrman, I. gospodar Jože Platner, II. gospodar Boris Hribar; člani uprave: Stanko Dimnik, Anton Ditrich, Drago Fatur, Juro Horvat, Drago Mattanovich, Karl Tavčar in Franjo Zelenko; nadzorni odbor: Jaroslav Foerster in Viktor Skaberne.

u— **Ustanovna skupščina krajevne organizacije JRKD za kolodvorski okraj v Ljubljani** se je vršila ob dobri udeležbi v sredo 16. t. m. v gostilni g. Bončarja na Sv. Petra cesti. Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik dr. Pavel Pestotnik, podpredsednik Miroslav Urbas, tajnik Niko Fortič, blagajnik Rajko Turk, odborniki Janez Skubic, dr. Josip Čeh, Maks Lilleg, Avgust Minkuš, Ernest Černe, Stane Pirc in Jozo Zidarič; nadzorni odbor Anton Pauli, Avguštin Volk in Ludovik Strauss; odposlanca za sresko skupščino dr. Pavel Pestotnik in Miroslav Urbas.

u— **Starešinska družina Kluba jugoslovenskih primorskih akademikov** vabi svoje člane na družabni večer, ki se bo vršil v petek 1. aprila ob 20. v gostilni pri Ražmu na Žabjaku.

u— **Sokol Ljubljana-Šiška** vabi vse članstvo in naraščaj, da se udeleži 30. t. m. ob pol 20. večera zanimivih skioptičnih slik, združenega s predavanjem br. Puharja. Večer priredi društveni prosvetni odsek v prostorih šišenske šole.

u— **Pevski zbor Glasbene Matice:** Drevi ob 20. važna vaja vsega mešanega zbora (nastopimo). Odbor.

u— **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.** Drevi obvezna vaja mešanega zbora.

u— **Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor.** Tovariše in tovarišice, ki so se prijavili na zadnjem članskem sestanku, pozivamo na sestanek drevi ob 20. v društvenem lokalu. Točno in polnoštevilno!

u— **Preporodaši!** Prvi redni članski sestanek SJSU Preporoda bo v soboto ob 15. v društvenem lokalu. Snov razprave bo: »Česa si želi Preporodaš od svoje kulturno-znanstvene sekcije.« Udeležba je za vse članstvo strogo obvezna.

u— **Prijava obrti.** Gremij trgovcev za Ljubljano opozarja, da bodo vsi člani v teku prihodnjih dni prejeli natančna navodila glede prijave obrti po novem obrtnem zakonu, ki je stopil v veljavo 9. marca letos.

u— **Davčna oprostitev za delavske kolonije.** Mestno načelstvo je naslovilo na finančno direkcijo v Ljubljani daljšo vlogo s prošnjo, naj bi se stanovalci v delavskih kolonijah na Gaji, Cesti dveh cesarjev in gramozni jami oprostili takse v znesku po 322 Din za gradbeno in rabno dovoljenje. Taksa bi znesla celotno 66.654 Din. To takso bi morali lastniki delavskih hišic plačati mestni davčni upravi, da bi bili potem za 20 let oproščeni plačevanja 12 odstotne zgradarine. Mestno načelstvo prosi finančne direkcije, da bi dovolila plačilo skupne takse le v znesku 1396 Din namesto gornjih 66.000 Din. Prošnja omenja, da so bile te hišice zgrajene v času od leta 1928, do 1931., ko je bilo od sodišča dovoljenih in izvršenih 789 deložacij. Vsi siromašni ljudje so si zgradili skromne domove s pomočjo mestne občine. Upati je, da bo ta prošnja ugodno rešena.

u— **Naval na stanovanjski oddelek magistrata.** Pred velikonočnimi prazniki je bil velikanski naval brezposelnih in revnejših slojev na socijalno-politični urad. Na veliki četrtek in petek je bilo pred tem uradom do 600 prosilcev. Sedaj po praznikih pa so pričele stranke prihajati na stanovanjski oddelek mestnega ekonomata zaradi stanovanj. Včeraj je prišlo tja nad 30 revnejših strank, ki prosijo za cenejša stanovanja, kajti lastniki hiš so začeli sedaj stanovanja odpovedovati, a ljudje ne zmorejo visokih najemnin. Pri okrajnem sodišču je bilo ta mesec vloženih že do 30 predlogov na prisilno izpraznjenje stanovanj.

u— **Z desko ga je obdelal.** Delavec Alojzij Usenik iz Beljaške ulice je prijavil policiji, da ga je med prepirom napadel tovariš Avgust K. in ga z desko večkrat udaril po levi roki, ki mu jo je občutno poškodoval. Avgust se bo moral zaradi poškodb zagovarjati na sodišču. — Pred Škofijo je predvčerajšnjim podrl tramvajski voz 22 letno dijakinjo Bredo G. Breda je stopila s hodnika tik pred voz in voznik ni mogel več pravočasno zavreti. Poškodovanko, ki se je ranila na licu, so prepeljali z zasebnim avtom na stanovanje v Streliški ulici.

u— **Številne aretacije izgubljenih deklet.** Ob praznikih je priredila policija zopet racijo po mestu in spravila v zapore več deklet. Nekaj jih je aretirala v Tivoliju, nekaj v Kolodvorski ulici, dalje po raznih hlevih v predmestjih in raznih prenočiščih.

u— **Ukraden voziček.** Frančiška Plevnikova, stanujoča v Orlovi ulici 13, je prijavila, da ji je te dni odpeljal nekdo izpred Mestnega doma 1200 Din vreden ročni vozček. Plevnikova je nekaj dni sama iskala tatu, ker ga pa ni izsledila se je obrnila naposled za pomoč na policijo.

u— **Za Schifrerjev fond** društva trgovskih potnikov je daroval g. Ivo Schuster namesto vonca na grob g. Jelačinu sen. 200 Din.

u— **Otroške oblekce, predpasnike in damsko perilo** kupite najceneje pri Albinu TURKU, Prešernova 43.

Iz Maribora

a— **Ljudska univerza v Studencih pri Mariboru** priredi jutri ob 19.30 predavanje prof. Škofa o bombažu. Predavanje bodo ponazorovale slike.

a— **Občni zbor SPD kluba Meja.** Klub Meja si je nadel nalogo vzdrževati stike z našim obmejnim prebivalstvom in prirejati na mejo, posebno na Kobansko izlete. V soboto ob 20. bo imel klub pri »Orlu« svoj letošnji redni občni zbor.

a— **Olepševalno društvo za magdalensko predmestje** bo imelo svoj redni občni zbor v soboto 2. aprila ob 20. v gostilni Friedau na Tržaški cesti z običajnim dnevnim redom. Ker društvo ne bo pošiljalo posebnih vabil, vabi tem potom vse svoje članstvo, da se občnega zbora gotovo udeleži.

a— **Družabni večer Narodne Odbrane.** Ker se bo vršila v soboto 2. aprila svečana proslava desetletnice obstoja tukajšnje Jadranske Straže, je bil za ta dan napovedani družabni večer Narodne Odbrane preložen na soboto 30. aprila.

a— **Kanalizacija Aleksandrove ceste.** Mestna občina bo letos nadaljevala svoja kanalizacijska dela. Kanalizirala bo Aleksandrovo cesto od Mlinske ulice do Tomšičevega drevoreda v Krčevini. Dela bo izvršila tvrdka Nassimbeni.

a— **Tlakovanje cest in ulic.** Iz postavke kaldrminskega fonda se bodo letos tlakovale Aleksandrova cesta od glavnega kolodvora proti Krčevini, dovozna cesta na tovorni kolodvor in Sodna ulica. Tlakovalna dela so bila izročena tvrdki inž. Šlajmer in inž. Jelenc.

a— **Novo moderno podzemsko stranišče.** Po daljših pogajanjih je bil te dni dosežen med mestno občino in železniško upravo sporazum zaradi graditve modernega podzemskega javnega stranišča pred glavnim kolodvorom. Po načrtih, katere je izdelal mestni gradbeni urad, se bo zgradilo stranišče med trgom pred kolodvorskim poslopjem in Aleksandrovo cesto. Nad straniščem bosta dva lična paviljona, eden za trafiko, drugi pa za podružnico tujskoprometne pisarne. Prva dela se bodo pričela čim bodo na razpolago že odobrena finančna sredstva.

a— **K tatvini slik v Cankarjevi šoli** nam sporoča mestni socialno-politični urad: Časopisje je poročalo o tatvini slik na razstavi ženskega društva v Cankarjevi šoli, kjer je nastanjena v kleteh tudi mestna ogrevalnica. Vodstvo ogrevalnice ugotavlja, da so visele slike ves čas, kar je otvorjena ogrevalnica (od 31. decembra 1931), na istem mestu in da do razstave ni zmanjkala niti ena slika. Dostop na razstavo je bil prost vsemu občinstvu, kdo se naj sumniči tatvine slik? Gotovo prej tisti, ki je poznal njihovo vrednost, kakor pa preprosti siromašni posetniki ogrevalnice, ki se zanimajo predvsem za to, da si utešijo svoj glad. Vodstvo ogrevalnice je od vsega početka prepovedalo obiskovalcem dostop izven določenega rajona. Nadzorstvo nad njimi se izvršuje potom dveh mestnih uslužbencev in rajonskega policijskega stražnika. Kdor se zaloti na prepovedanem prostoru, temu se takoj odvzame izkaznica in se izključi iz ogrevalnice. Namigovanje na posetnike ogrevalnice v zvezi s tatvino slik je brez podlage in se mora zavrniti, pač pa bi bila dolžnost vodstva razstave, da bi poskrbelo za čuvaja, kakor je to primer pri vsem javnih razstavah.

a— **Poceni meso.** Od 7. ure dalje bodo danes prodali na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 400 kg svinjine in slanine po 7 Din kg in sicer po 2 kg na osebo.

Iz Celja

e— **Društvo Soča v Celju priredi družabni večer.** Beda vedno bolj pritiska in naši nesrečni Primorci silijo k nam čez mejo. Prihajajo gladni in prezebajoči v slabih oblekah ter prosijo bratskega usmiljenja. V to plemenito svrho potrebuje »Soča« mnogo gmotnih sredstev, da vsaj malo odpomore tem nesrečnikom. Zato priredi »Soča« v soboto 2. aprila ob 20. družabni večer, na katerem nastopi oddelek celjskega dramskega društva s šaloigro. Pevsko društvo »Oblika« bo pelo primerne pesmi, sledili bodo šaljivi prizori, deklamacije, recitacije, šaljiva pošta. Med prosto zabavo bo sviral odličen jazzband in mladina bo imela priliko razgibati svoje plesno veselje. Vemo, da so hudi časi, a prav zaradi tega, da jih bednejšim od nas olajšamo, lepo prosimo, naj se zabavnega večera udeleži vsak naš rodoljub. Vstopnina za osebo 5 dinarjev. Odbor »Soče«

e— **Uradni dan Zbornice za TOI** za Celje in celjsko okolico bo v torek 5. aprila od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici mestnega Gremija trgovcev v Celju, Razlagova ulica 8.

e— **Prizadetim in naši sportni mladini!** Aeroklub »Naša krila«, krajevni odbor v Celju, sklicuje letni občni zbor za 30. t. m. ob 20. v klubovo sobo Celjskega doma. Delovanje v društvu je zadnja leta nekoliko počivalo. Tehnične ovire so bile temu vzrok, ker za letalske produkcije ni bilo prostora na razpolago. Za letos pa so nam prostori in drugi tehnični pripomočki zasigurani, zato bo tudi delovanje poživljeno. Na občnem zboru se bo o tem poročalo. Važno je, da se člani in sportna mladina zborovanja udeležijo, kajti za letalski dan, ki ga namerava društvo letos prirediti, nam je razmah članstva nujno potreben.

e— **Neznosne cestne razmere** vladajo v Zavodni in skoraj ni upati na izboljšanje. Ponovno so se že tamkajšnji prebivalci javno in v zasebnih vlogah obračali na merodajne činitelje, toda zaman. Cesta na grad ni več cesta, temveč za vsakoger neprehodno blatno morje. Menda ni zmanjkalo v kamnolomih potrebnega gramoza, občinske davščine pa prebivalci Zavodne tudi plačujejo v redu. Tudi prošnja za dvoje prepotrebnih javnih svetiljk ob omenjeni cesti je ostala glas vpijočega v puščavi. Čuditi se je le treba, da kriminalna kronika doslej še ni zabeležila kakega težjega zločina, ki bi se pri sedanjih hribovskih razmerah kaj lahko pripetil. Omogočite vendar prebivalstvu primeren dohod v mesto. O tujskem prometu pa glede na obstoječe stanje cest niti ni vredno govoriti.

e— **Nesreča s flobertovko.** Na veliki petek je našla 47-letna posestnikova žena Antonija Povalejeva iz Vrbnega pri Sv. Juriju ob južni železnici ob cesti staro majhno žepno flobertovko, o kateri pa ni vedela, da je nabita. Ko je orožje otipavala, se je pištola nenadoma sprožila in je zadela svinčena krogla Povalejevo v desno roko. Ranjenka se zdravi v celjski bolnici.

e— **Mestni kino** bo predvajal drevi ob pol 21. zvočno filmsko kriminalno operetto »Poulični pevci«.

Iz Kranja

r— **Podružnica Jugoslovenske Matice.** V torek zvečer se je vršil v restavraciji pri Peterčku občni zbor podružnice JM. Namestu v Ljubljano premeščenega dolgoletnega predsednika vladnega svetnika g. Josipa Žnidaršiča je vodil zbor podpredsednik g. dr. Ivan Zobec. O delu podružnice v preteklem letu je poročal tajnik g. Klavora, številke denarnega prometa pa je podal blagajnik g. Roje. Matica je dala inicijativo za ustanovitev skupnega akciskega odbora za podpiranje brezposelnih. Uvedli naj bi se tudi odkupni bloki kakor v Ljubljani. Za predsednika je bil izvoljen sreski načelnik g. dr. Ogrin, dopolnilno v odbor pa g. dr. De Gleria in Vrhovec. Podpirajmo podružnico!

Z Jesenic

s— **Učenci in učenke jeseniške deške in dekliške osnovne šole** so nabrali v nedeljo 20. t. m. 1861 Din za jeseniške brezposelne ter izročili ta znesek mestnemu aprovizacijskemu odboru. Še poprej pa je šolska mladina nabrala 1200 Din, ki jih je izročila sreskemu fondu za brezposelne. Nabiralcem kakor tudi darovalcem izrekamo za njih požrtvovalnost lepo zahvalo!

s— **Podružnica Udruženja vojnih invalidov na Jesenicah** je za velikonočne praznike razdelila svojim 40 brezposelnim članom vojnim invalidom in njihovim vdovam po 4 kg bele moke, 1 kg masti in 1 kg sladkorja, za vsakega otroka pa še po 1 kg bele moke, za kar je podružnica porabila vse svoje razpoložljive kredite. Vodstvo podružnice poziva usmiljena srca v Sloveniji, da priskočijo v teh hudih časih najbolj bednim na pomoč s tem, da jim pomagajo z darom v živilih ali v denarju, kar naj izvolijo poslati direktno na podružnico na Jesenicah.

Brata Naglič

Eksport čevljev

Žiri nad Škofjo Loko

Najtrpežnejši smučarski čevlji in gojzerice.

Zahtevajte cenike! Trgovci popust!

TOGAL TABLETE

Pri bolečinah v sklepih, protinu, ishijasu dosežete dober uspeh s Togal tabletami. Delovanje je naglo in učinkovito, brez škodljivih sporednih vplivov. Vprašajte svojega zdravnika. Dobivajo se v vseh lekarnah.

(Odobreno od ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja S. br. 1437 od 5. II. 1932.)

Vse čitatelje „Jutra“

vnovič opozarjamo, da izhajajo v knjižnih zbirkah Tiskovne zadruge izbrana domača leposlovna dela in vzgledni prevodi iz svetovnih literatur.

Gospodarstvo

Novi devizni predpisi

Prijave terjatev v inozemstvu. — Nakup deviz in valut na potni list. — Plačevanje obveznosti nasproti inozemstvu v dinarjih.

Kakor smo poročali že v ponedeljkovem »Jutru«, je finančni minister izdal novelo k deviznemu pravilniku, ki ima namen izpolniti nekatere vrzeli v dosedanjih predpisih.

V primeri z drugimi državami smo bili doslej pri nas zelo liberalni v pogledu prodajanja deviz za potovanja v inozemstvo. Na vidirane potn eliste so pooblaščene banke doslej lahko prodajale našim državljanom in inozemcem, ki stalno živijo pri nas, valute in devize do protivrednosti Din 10.000. **Ta znesek se sedaj zmanjša na 5000 Din.**

Posebno važna je v noveli točka, **po kateri morajo vse ustanove in tudi vse privatne osebe do 10. aprila prijaviti Narodni banki vse svoje terjatve v inozemstvu v tuji valuti in tudi vrednostne papirje, glaseče se na tuje valute, ki so deponirani v inozemstvu.** Ta določba ima zaenkrat namen ugotoviti, koliko našega domačega kapitala je naloženega v inozemstvu. Nedavno smo na tem mestu v članku »Naš kapital v inozemstvu« (glej »Jutro« od 22. t. m.) opozorili, da so potrebni ukrepi za povrnitev onega kapitala, ki je bil zlasti lani pred uveljavljenjem deviznega pravilnika iznešen v inozemstvo. Vrnitev tega našega kapitala, ki se ceni na stotine milijonov Din, ne bi samo ugodno vplivala na naše gospodarstvo s tujimi devizami, temveč bi imela tudi koristne posledice na naš denarni trg in posredno na razvoj gospodarske konjunkture. Nekatere države (zlasti Nemčija) so v tem pogledu izdale prav trde določbe.

Novela k deviznemu pravilniku ne vsebuje sicer še nikakih določb v pogledu obveznega vračanja iznešenega kapitala, vendar je pričakovati, da bodo take določbe izdane, čim bodo zbrane prijave o višini terjatev in o vrednotah v tuji valuti, ki jih imajo naše ustanove in naši privatniki v inozemstvu. **Kdor ne bi do označenega roka podal te prijave, bo kaznovan po zakonu o kazenskih sankcijah za devizne prestopke od 8. oktobra pret. leta z denarno kaznijo do 300.000 Din.**

Za ureditev plačil zapadlih obveznosti nasproti inozemstvu v času omejenega dodeljevanja deviz vsebuje novela k deviznemu pravilniku posebne določbe, ki bodo veljale do 30. aprila. **Ob roku dospelosti se lahko poravnajo obveznosti nasproti inozemstvu preko pooblaščenih bank s položitvijo odgovarjajočega zneska dinarjev na »začasno vezan« dinarski račun inozemskega upnika.** To velja za plačevanja na podlagi odobrenja Narodne banke za obveznosti nastale zaradi uvoza pred 21. dec. 1931 in za plačevanje na podlagi rednih dokumentov o uvozu po 1. januarju t. l. Pri polaganju dinarjev na »začasno vezan« račun je treba predložiti iste dokumente, ki so bili doslej potrebni za polaganje dinarjev na svoboden račun inozemca (orig. faktura, carinska deklaracija, potrdilo o protokolaciji ali obrtni list, potrdilo o plačanih davkih). Na isti način se lahko po zakonski pariteti plačujejo tudi menice, ki so plačljive v efektivni tuji valuti ali v čeku na pokaz, četudi je mesto plačila v inozemstvu.

Tako nastala »začasno vezana« dinarska dobroimetja inozemcev se bodo pozneje oprostila in prenesla na svobodni dinarski račun. Do tedaj pa se ta začasno vezana dinarska dobroimetja lahko uporabljajo za plačila v naši državi, ne morejo pa služiti za zavarovanje valute pri izvozu. Te začasno vezane dinarje torej inozemski lastnik ne more uporabiti ali prodati drugemu za plačilo izvoženega jugoslovenskega blaga, temveč le za druga plačila (n. pr. za kritje starih terjatev). V zvezi z gornjimi spremembami vsebuje novela k deviznemu pravilniku tudi določbo, da se dosedanje svobodne dinarske terjatve inozemcev ne morejo uporabljati za kupovanje tujih plačilnih sredstev, vendar se morejo nadalje uporabljati za zavarovanje valute za izvoz blaga iz naše države.

Da ne bi naši izvozniki brez potrebe držali za izvoženo blago dobljena tuja plačilna sredstva v inozemstvu, se maksimalni rok, v katerem morajo dobljene devize vnesti v državo, skrči od 3 mesecev na 45 dni od dne, ko je bilo blago izvoženo, če ne dokažejo posebne potrebe za podaljšanje tega roka.

Skrčenje naše zunanje trgovine

Naša zunanja trgovina je zaradi sezonskih vplivov vsako leto v februarju najmanjša. Letos smo že za januar zabeležili hud padec izvoza pa tudi uvoza. V februarju se je naš izvoz po najnovejših podatkih generalne direkcije carin nadalje zmanjšal, toda ne v znatnejši meri. V tem mesecu **smo izvozili 156.452 ton** (lani v februarju 230.968 ton) **v vrednosti 203.7 milijona Din** nasproti 218.3 milijona Din v januarju in 382.1 milijona Din v decembru pret. leta (lani v februarju 333.1).

Uvoz, ki je zadnje mesece rapidno padal (od 393.0 milijona Din v oktobru, 308.5 v novembru 297.9 v decembru in 228.2 v januarju) se je v februarju držal na višini januarskega uvoza: znašal je 43.078 ton (lani v februarju 59.227 ton) v **vrednosti 229.4 milijona Din** (lani v februarju 388.3).

V primeri z lanskim februarjem je naš izvoz letos v februarju nazadoval za 129.4 milijona Din ali 38.9%, naš uvoz pa celo za 159.0 milijona Din ali 40.9%. **Naša trgovinska bilanca je bila v letošnjem februarju pasivna za 25.7 milijona Din, dočim je bila v istem mesecu pret. leta pasivna za 55.2 milijona Din.**

Gibanje naše trgovinske bilance je bilo v zadnjih mesecih naslednje (v milijonih Din):

		izvoz	uvoz	
oktober	1931	387.3	393.0	— 5.7
november	1931	349.4	308.5	+40.9
december	1931	382.1	297.9	+84.2
januar	1932	218.3	228.2	— 9.9
februar	1932	203.7	229.4	—25.7
jan.-febr.	**1932**	**422.0**	**457.6**	**—35.6**
jan.-febr.	**1931**	**717.2**	**798.7**	**—81.5**
jan.-febr.	**1930**	**1097.0**	**1082.0**	**+15.0**

Naš izvoz je v primeri z letom 1930. padel že pod polovico. Letošnji izvoz v januarju in februarju je dosegel po vrednosti komaj 38.4% izvoza v istem razdobju 1929. tako da znaša padec v 2 letih 61.6%. Skoro v enakem razmerju je nazadoval tudi uvoz. Če pa primerjamo nazadovanje našega izvoza po količini, vidimo, da je veliko odstotno zmanjšanje vrednosti izvoza v zadnjih 2 letih v znatni meri tudi posledica padanja cen. V prvih dveh mesecih leta 1930. smo izvozili 763.460 ton, letos pa 343.973 ton. Padec izvoza po količini znaša torej le 54.9% (po vrednosti 61.6%).

Glavni predmeti našega izvoza v februarju so bili: pšenica (9.6 milij. Din), koruza (6.5), vino (5.4), konoplja (3.3), konji (1.8), goveda (3.3), svinje (17.0), perutnina (7.0), meso, sveže (9.1), jajca (17.7), drva (2.1), gradbeni les (34.5), izdelki iz lesa (2.5), ekstrakti za strojenje (2.9), cianamid (3.6), cement (5.2), baker (21.8), rude (4.2). V primeri z lanskim februarjem **je najobčutneje nazadoval izvoz goveda** (od 18.9 na 3.3 milij. Din), izvoz konj (od 3.7 na 1.8), izvoz jajc (od 39.9 na 17.7), izvoz gradbenega lesa (od 48.8 na 34.5) in izvoz koruze (od 26.7 na 6.5).

Glavni predmeti našega uvoza v februarju pa so bili: bombaž (9.6), bomb. predivo (18.4), bomb. tkanine (22.0), volna (3.1), voln. predivo (3.0), voln. tkanine (14.7), svileno predivo (5.8), svilene tkanine (1.6), izdelki iz železa (9.4), železo in polfabrikati (3.9), stroji in aparati (11.8), elektrotehnični predmeti (10.2), limone in pomaranče (4.1) sirova barva (6.9), sirove kože (4.7), nafta (5.2) in premog (2.6). V primeri z lanskim februarjem je najbolj nazadoval uvoz strojev in aparatov, železnih izdelkov in železa, pa tudi uvoz tekstilnih sirovin in tkanin, zlasti bombažnih, ki je padel od 44 na 22 milijonov Din.

= **Pravilnik o obrazcih po novem obrtnem zakonu** je objavljen v »Službenih Novinah« od 25. marca in vsebuje obrazce za pooblastitve (obrtne liste), za dovolitve (koncesijske liste), za učno pogodbo, za potrdilo o učni dobi, za pomočniško in mojstrsko izpričevalo in razne registre.

= **Lesni trgovci!** Osrednja sekcija lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani je prejela od Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu naslove tvrdk v New-Yorku, Franciji in Rotterdamu, ki žele stopiti v stik z našimi izvozniki lesa. Naslove sporoči interesentom na željo Osrednja sekcija lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev, Ljubljana, Trgovski dom.

= **Tečaj za mizarsko luženje v Kranju.** Zavod za pospeševanje obrti pri Zbornici za TOI v Ljubljani bo priredil v soboto in nedeljo 2. in 3. aprila t. l. v prostorih državne tekstilne šole v Kranju tečaj za mizarsko luženje. Tečaj je v prvi vrsti namenjen za mizarske mojstre kranjskega okoliša, sprejemajo se pa tudi prijavniki iz drugih krajev. Kolikor bo prostora, se sprejemajo tudi pomočniki, ne pa vajenci. Pristojbina za mojstra 50, za pomočnika 25 Din, v primeru resnične ubožnosti ali brezposelnosti se po zaključku tečaja na prošnjo prostojbina vrne. Zavod preskrbi vsa potrebna lužila in nad 100 receptov za sestavo lužil. Vsak udeleženec pa naj prinese seboj z vodo brušene deščice, masivne ali furnirane v dimenzijah 10×20 cm in v debelini 6 do 8 mm, in sicer tri komade češnjevega, tri brušovega, šest bukovega, pet jelševega, osem orehovega, deset javorovega, 10 smrekovega in 17 hrastovega lesa. Pričetek tečaja je ob 8. uri zjutraj. Oni, ki se še niso prijavili pri Skupni obrtni zadrugi v Kranju, naj to store nemudoma. Osebne prijave ob pričetku tečaja se bodo vpoštevale le, če bo še kako mesto prosto.

= **Dobave.** Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 1. aprila t. l. ponudbe glede dobave 10.000 komadov zarezne strešne opeke, 15 m² svinčene pločevine, 10.000 kg kovaškega plinskega koksa in 20.000 kg bukovega oglja. (Oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenem oddelku).

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 1. aprila ponudbe glede dobave 400 kg kave in 400 kg cikorije. Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 28. aprila ponudbe glede dobave 30.000 kg cementa. Dne 15. aprila se bo vršila pri intendanturi komande savske divizijske oblasti v Zagrebu licitacija glede dobave 13.200 kg petroleja.

Borze

29. marca.

Na ljubljanski borzi so devizni tečaji v splošnem popustili. Nazadovale so predvsem devize Newyork, Praga, Trst in Berlin. Okrepila pa se je edino deviza London.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda notirala nespremenjeno brez zaključkov. Do večjega prometa je prišlo v 7% Blairovem posojilu po 53, 54.50, 56, 54 in 54.875, v 8% Blairovem posojilu po 57, 57.50 in 58 in v 7% Seligmanovem posojilu po 54.50 in 55.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2281.77 — 2293.13, Berlin 1344.03—1354.83, Bruselj 787.94 do 791.88, Curih 1094.35—1099.85, London 213.13—214.73, Newyork ček 5633.13 do 5661.39, Pariz 222.48—223.60, Praga 167.09 do 167.95, Trst 292.27—294.67.

Zagreb. Amsterdam 2281.77 — 2293.13, Berlin 1344.03 — 1354.83, Bruselj 787.94 do 791.88, London 213.13 — 214.73, Milan 292.27 do 294.67, Newyork kabel 5655.13 — 5683.39, Newyork ček 5633.13 — 5661.39, Pariz 222.48 do 223.60, Praga 167.09 — 167.95, Curih 1094.35 — 1099.85.

Curih. Pariz 20.33, London 19.60, Newyork 516, Bruselj 72.10, Milan 26.75, Madrid 39, Amsterdam 208.25, Berlin 123, Stockholm 105.50, Oslo 104.50, Kobenhavn 107.75, Sofija 3.73, Praga 15.29, Varšava 57.60, Bukarešta 3.07.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 225 — 228, za april 222 den., 7% investicijsko 63 bl., 4% agrarne 32 bl., 6% begluške 40 — 41.50, 7% Blair 54 — 54.50, 8% Blair 57 — 58.50, 7% Drž. hipotek. banka 54.50 do 55.

Beograd. Vojna škoda 226, 227 zaklj., 7% investicijsko 61.50 — 63.50, 4% agrarne 30.50 — 31.50, 6% begluške 40.25, 40.75 zaklj., 7% Blair 53.50 — 54, 7% Drž. hipot. banka 54 den., Narodna banka 4890 bl., Privilegirana agrarna banka 247, 250 zaklj.

Dunaj. Bankverein 11, Eskomptegesell. 109, Dunav - Sava - Jadran 14.88, Staatseisenbahngesell. 15.50, Trbovlje 31.10, Alpine-Montan. 12.30.

Blagovna tržišča

LES

+ **Ljubljanska borza** (29. t. m.) Tendenca za les slaba. Povpraševanje je za bukove naravne tavolone (četudi ne povsem suhe, tombante 60 in 70 mm, od 5 m dolžine navzgor), za 80 komadov tramov (18/21 cm, 6 m), za 100 komadov tramov (16/21 cm, 5 m) in za 80 komadov tramov (16/21 cm, 6 m).

ŽITO

+ **Chicago**, 29. marca. Začetni tečaji: **Pšenica:** za marc 51.125, za maj 53.50, za julij 55.125, za september 57.50; **koruza:** za maj 36, za julij 39.25; **oves:** za maj 23.375; **rž:** za maj 45, za julij 46.50.

+ **Winnipeg**, 29 marca. **Začetni tečaji: Pšenica:** za maj 60.50, za julij 62.50, za oktober 64.625.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (29. t. m.) Tendenca prijazna, promet srednji. **Pšenica:** za maj 13.38 — 13.39, za junij 13.79 — 13.78; **rž:** za maj 16.41 — 16.42; **koruza:** za maj 15.40 — 15.45

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Sreda, 30.: Nekdo. C.
Četrtek, 31.: Zaprto.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Sreda, 30.: Knez Igor. B.
Četrtek, 31.: Robinzonada. D.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Sreda, 30.: Trije vaški svetniki. A.
Četrtek, 31.: Traviata. Gostovanje primadone graške opere Tinke Wesel - Polla. C.

Odličen gost v Verdijevi operi »Traviata«. V četrtek, 31. t. m. bo v mariborskem gledališču letošnja premijera Verdijeve popularne in silno melodijozne opere »Traviata«. V glavni partiji Violette Valery gostuje slovita koloraturna pevka, sedaj primadona graške opere, ga. Tinka Wesel - Polla. Odlični gost je znan po krasnem glasu in tehniki. Poleg nje gostuje še priljubljeni bariton g. Franc Neralić v partiji starega Germanta. V ostalih partijah nastopijo gdč. Udovičeva, Čepičeva, Barbičeva in gg. Sancin, Trbuhović, Skrbinšek, Gorinšek in P. Kovič. Orkester je pomnožen, dirigira L. Herzog, režira Trbuhović. Kljub velikim stroškom, ki so zvezani s tem gostovanjem, veljajo običajne operne cene.

Pereči problem nezaposlenosti

Projektirana MONUMENTALNA GRADBA BEOGRAJSKE RIMSKO - KATOLIŠKE KATEDRALE bo deloma rešila ta problem, ker bodo stotine delavcev in številna podjetja vsaj za nekaj časa rešena skrbi za »naš vsakdanji kruh«

Z NAKUPOM

se more samo z ustvarjanjem primernih delavskih prilik

RADIKALNO ODSTRANITI!

ŽREBANJE **1.** MAJA 1932

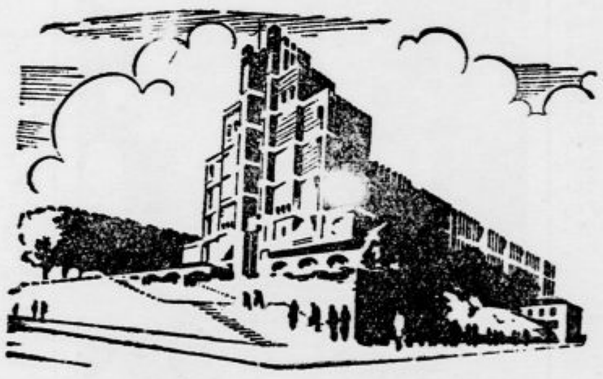

ŽREBANJE **1.** MAJA 1932

SREČK ZA ZGRADBO KATEDRALE

DOBRODELNEGA DRUŠTVA SV. VINCENCIJA V BEOGRADU

se izvede pravo in pozitivno podpiranje siromakov, ker se bodo dohodki porabili samo za produktivno delo!

CENE SREČK:

Dvojna srečka	1/1	1/2	1/4
Din 200.—	100.—	50.—	25.—

Iščemo pri mnogih male prispevke, nudimo pa poleg ogromne možnosti dobitka delo in kruh

Glavni dobitek Din 5.000.000

DOBITKI:

Dvakrat Din 2,500.000.— . . . . Din 5,000.000.—
Dvakrat Din 500.000.— . . . . Din 1,000.000.—
Desetkrat Din 100.000.— . . . . Din 1,000.000.—
Stokrat Din 10.000.— . . . . Din 1,000.000.—

GLAVNA UPRAVA:
Beograd, Ulica Jovana Ristića 20.

SREČKE PRODAJAJO: vsi župni uradi, kolekture, denarni zavodi, cerkvene in dobrodelne ustanove itd

PRODAJNA PODRUŽNICA:
Zagreb, Tvrtkova ulica 5.

Iz življenja in sveta

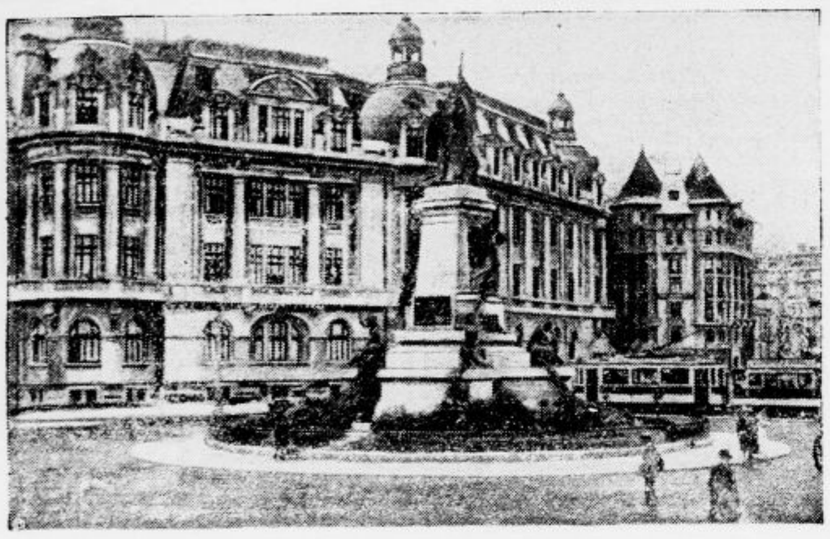

Poslopje univerze v Bukarešti

Kako so sodili o Goetheju pred 100 leti

L. 1832., komaj pol leta po Goethejevi smrti, je objavil list »Sachsenfreund« naslednjo notico:

Kakor je bilo pričakovati, je Goethe sedaj pozabljen. Saj smo na to opozarjali, da ni poznal človeškega čustvovanja. Za človeštvo se sploh ni brigal razen za ekskluzivni družbeni krog, kateremu je pripadal. Nikoli ni za drugega človeka storil kaj dobrega, če ni imel od tega sam koristi. Njegova dela? Nu da, živela bodo, to se pravi 6 do 8 zvezkov od vseh 40. Pšenično zrno bo ostalo, pleve pa bo pozabljeno.

Ženska in moška radovednost

Stara sporna točka, kdo je bolj radoveden, ženska ali moški, je sedaj dokončno rešena. Statistika jo je rešila z uro v roki in računalom. Rezultat je pa ta, da ostaja ženska pred izložbami komaj odlomek dihljaja dlje nego moški: namreč 17.6 sek., moški pa 17.3 sek.

Raziskovanja, ki so vedla do tako zanimivih rezultatov, pa je priredil Obratno znanstveni zavod za raziskovanje konsumpcije v Kelmorajnu in sicer zato, da bi trgovcem pomagal do važnih namigljajev glede opreme izložbenih oken, postrežbe klientov in reklame. Zavod je začel sistematična opazovanja o vsej prodajni proceduri in samo da je ugotovil koliko časa ostajajo ljudje pred izložbenimi okni, je izvedel 9071 meritev. Zanimivo je, da je ta postanek veliko daljši, če se ustavita dve osebi pred izložbenim oknom, in sicer znaša za dve ženski povprečno 33 sek., za žensko in moškega pa 30 sek. Ženske postajajo najdalje pred izložbami draguljarjev (28.7 sek.), moški pa pred izložbami knjigarn, 29.6 sek! Če pa stopita dve ženski pred draguljarno, porabita 32.6 sek. Pred izložbami tobakarn se ženske ustavljajo komaj 10 sek., v družbi z moškim pa 16.6 sek. Zato je pa tudi »on« kavalir ter ostane v njeni družbi pred draguljarnami 29.7 sek., torej za celo sekundo dlje, nego če bi bila »ona« sama. Moška galantnost je torej sedaj tudi statistično dokazana in ocenjena.

Sledovi mamuta pri Pardubicah

Pri regulačnih delih v Srnojedu blizu Pardubic so našli kopači 1.20 m dolg mamutov zob v diluvialni naplavini 6 m pod zemsko skorjo. Delavci so izročili najdbo muzeju v Pardubicah, ki je prevzel zob v svoje varstvo.

Za varstvo pešcev

Svetnik nemškega državnega sodišča dr. Sontag je ustanovil organizacijo pešcev, ki je prevzela nalogo, da se uzakoni večja varnost pešcev pred brezobzirnimi avtomobilisti

Tiralica za cesarjem Viljemom iz l. 1902.

Med drugimi znamenitostmi hrani praški policijski muzej tudi redkost, s kakršno se ne morejo ponašati slični zavodi v drugih državah. Muzej ima namreč pravo uradno tiralico praškega policijskega ravnateljstva, opremljeno s številko in podpisom oblasti in objavljeno v »Policijskem glasniku c. kr. policijskega ravnateljstva v Pragi« z dne 3. julija 1902 pod št. 1120. Urednik tega glasovitega lista je bil policijski adjunkt Vaclav Vejrik, ki je imel nadvse prijeten posel, dokler ni brezbožnost neznanih zlikovcev posegla z zločinsko roko tudi v njegov resort ter mu podvalila kukavičje jajce, ki je nepazljivega adjunkta spravilo ob lepo mesto v Pragi.

»Urednik« Vejrik je sprejemal iz dežel monarhije in iz ostalega sveta obvestila o pobeglih zločincih, zapisoval na tiralice uradne številke ter odpošiljal liste v tiskarno, kjer se je tiskal »Policijski glasnik«. V tem svojem poslovanju mu je prišlo pod roke tudi naslednje obvestilo:

»Kaiser Wilhelm (sin kaiserja Friedricha, interniranega v Charlottenburgu pri Berlinu), ki je bil doslej zaprt v blaznici profesorja Bülowa, je pred nekoliko tedni ušel iz zavoda. Na zadnje so ga videli v Marienburgu, kjer so ugotovili hud napad gobezdaške besnosti. Oblasti naj slede za njim ter naj uspehe zasledovanja javijo semkaj.

C. kr. policijsko ravnateljstvo Praga.«

Adjunkt Vejrik je »uradoval«, kakor je bil tega vajen že dolga leta in kajpada ni niti posumil, da si je neznani šaljivec v podloženi tiralici pošteno privoščil praško policijo. Zato je bil nemalo presenečen, ko je dva dni po objavi tiralice pričelo z vseh koncev monarhije kar deževati brzojavk, ki so opozarjale, da vsebuje tiralica izrazito razžaljenje veličanstva sosedne Avstriji prijateljske in zavezniške velesile.

Pozornejši čitatelji so namreč takoj spoznali, da gre v tem primeru za mistifikacijo, ki si jo je nekdo dovolil na naslov samega cesarja Viljema II. Ta je namreč nekoliko tednov prej v pruskem Marienburgu izustil zelo bojevit govor, v katerem je metal grožnje na levo in desno. Bülowova vlada je imela kasneje dovolj dela, da je zabrisala neprijeten vtisk Viljemovega govora, ki ga je tiralica označila kot gobezdaško besnost.

Zadeva ni ostala skrita nemški vladi, ki je zahtevala zadoščenja za to uradno žalitev. Adjunkt Vejrik je bil premeščen, kar pa nemški vladi ni bilo dovolj. Dosegla je tudi odstavitev policijskega ravnatelja, ki je bil Nemec, in na njegovo mesto je prišel Čeh za ravnatelja praške policije. Namestu da bi v smislu tiralice zasledovali pobeglega kaiserja Wilhelma, je moral ves policijski aparat vohati za neznanim zlikovcem, ki ga pa seveda niso našli. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je marsikdo uvidel, da bi bilo bolj pametno postopati v smislu tiralice, ker bi bilo s tem prihranjeno mnogo nesreče vsemu človeštvu. V razposajeni šali je bilo mnogo bridke resnice in proroškega daru.

Kdo nosi najdražje klobuke?

Na to vprašanje je odgovoril Američan Frank Battersby na zadnjem zborovanju klobučarjev v Londonu. Ta odgovor pravi, da nosijo najdražje klobuke Mehičani, ki izdado za svoje sombrere do 60 dolarjev, dočim je povprečna cena za klobučevinaste klobuke n. pr. na Angleškem padla na dolar. Amerika se ponaša sploh kot celina, na kateri so klobuki v največjih číslih. V Kanadi in Zedinjenih državah si gentlemani kupujejo k vsaki novi obleki nov klobuk. Američan porabi v istem času kakor Evropec enega vsaj tri klobuke.

Dragocena dediščina

Slabi časi se ne ustavljajo niti pred gradovi angleških plemenitašev in draguljarji bi o tem lahko marsikaj povedali, če bi hoteli govoriti.

Tako je neki aristokrat pozval pred kratkim znanega londonskega draguljarja, kateremu je bil prej stalen klient, k sebi na deželo, da bi se zmenila za zlat namizni service, eno največjih dragocenosti v hiši, ki jo je hotel plemenitaš zaradi denarne stiske prodati. Želel pa si je, da bi mu draguljar izdelal kopijo tega servica v srebru in jo pozlatil tako, da bi nihče ne mogel opaziti te zamenjave. Draguljar je vzel za poskušnjo krožnik s seboj. Nekoliko dni pozneje je prišel v grad in dejal plemenitašu: »Žal mi je, a servica ne morem kupiti, še manj pa kopirati.« — »Zakaj pa ne?« je vprašal lord začudeno. »Zato,« je odvrnil draguljar, »ker je po vsej priliki vaš oče že prej prišel na isto idejo.«

Z Daljnega vzhoda

Henry Pu Yi, predsednik mandžurske republike

Temperamentna lady

Angleška poslanka lady Astor, ki pripada po politični opredeljenosti konservativni stranki, je imela v zbornici govor, ki je zbudil splošno pozornost. V debati o žitni politiki sedanje vlade je ostro kritizirala namero vlade, ki hoče podpreti angleške kmete, ki goje žito s posebnimi subvencijami. Ta denar, je dejala govornica, ne prijaha niti z zvezd niti z neba, marveč iz žepov konsumentov kruha, torej vseh ljudi in v prvi vrsti siromakov. Člani delavske stranke so bili nad govorom lady Astor tako vzhičeni, da so ji prirejali burne ovacije in so ji klicali, naj pristopi v njih tabor. Lady pa je te sirenske glasove zavrnila ter izjavila, da rajši umre, kakor da bi se pridružila delavski stranki.

Ameriška iznajdljivost

Poštna uprava v Pasadeni (Kalifornija) je dala postaviti poštne nabiralnike neposredno na robnikih ceste, da morejo avtomobilisti kar »mimogrede« vreči vanje svoja pisma

Nove cerkve v Parizu?

Pariški nadškof je nedavno izdal oklic, naj bi ljudje prispevali prostovoljne darove za gradnjo novih cerkva, da bi se s tem omilila brezposelnost v Franciji. Oklic je imel nenavaden uspeh. Zbralo se je baje toliko denarja, da bodo v kratkem začeli graditi 32 novih cerkva.

Na smrt obsojeni univerzitetni profesor

5. novembra lani sta stopila med poukom v predavalnico prof. Louisa Fabreja v Fezu (Maroko) dva orožnika ter mu napovedala aretacijo. Na profesorjevo začudenje sta mu pojasnila ozadje postopka.

Prof. Fabre je moral, kakor tisoči drugih vojakov po mobilizaciji 1914 takoj pod orožje. Že nekaj dni potem, ko je prispel na bojišče, pa so ga ujeli Nemci in so ga internirali v nekem taborišču zavzete Belgije. Tam je mož preživel vojno, po vojni pa se je nastanil v Švici in je živel do 1928 v Ženevi. Tedaj so ga namreč pozvali v Fez na ondotno univerzo. Kaj se je med tem zgodilo z njim, ni niti sanjal. Orožnika, ki sta prišla ponj, pa sta mu povedala, da je bil že 1921 od vojnega sodišča obsojen na smrt in contumaciam, ker so ga ovadili, da je izdajal Nemcem skrivnosti.

Profesor Fabre se je zelo čudil, ko je slišal o obsodbi. Izjavil je, da je užival precejšnjo prostost v ujetništvu zato, ker mu je bil poveljnik jetniškega taborišča zelo naklonjen. Ker je obsodba in contumaciam že nad 10 let stara, bodo uvedli proti profesorju ponovno obravnavo.

Bele sence na Honolulu

Našim čitateljem je še v dobrem spominu dogodek, ki je nedavno pomaknil razčarani paradiž Havajskega otočja v ospredje svetovnega zanimanja. Trije belokožci so umorili 18-letnega domačina Jožefa Kahahavaja. Zločinci so bili člani ameriške mornarice in pri njihovem podvigu je sodelovala tudi ženska, žena ameriškega mornariškega častnika in znanega pisatelja.

Mladega Kahahavaja so zločinci izvabili v hišo, ga ustrelili in zavili njegovo truplo v rjuho ter ga odpeljali z avtomobilom v skriven kraj, kjer so ga hoteli odložiti na skalovitem obrežju. Mogoče bi se jim bila nakana posrečila, da jih ni izdalo sredstvo, na katerega so se najbolj zanašali. Avtomobil je brnel tako glasno, da je zbudil pozornost službujočega stražnika, ki je ustavil vozača in mu hotel naložiti globo. Pri tej priliki je opazil v avtomobilu sumljiv zavitek, ki je odkril strašni zločin. V avtomobilu so sedele štiri osebe: mornariški poročnik Thomas H. Massie, njegova tašča Granville Fortescu in mornarja Edvard Lord in Albert Jones. Vzrok zločina je jasen od vsega začetka. Kahahavaju so očiteli, da je z dvema drugima domačinoma in dvema Japoncema lani v decembru napadel in storil silo ženi poročnika Massieja. Stopila je iz hiše baje z namenom, da bi se navžila nekoliko svežega zraka. Petorico je prijela policija, a jih je zopet izpustila, ko so položili 2500 dolarjev jamčevine. Mešano sodišče iz belokožcev in domačinov ni moglo ugotoviti krivde na obtožencih. Tedaj so se razvnele plemenske strasti in med belci je šlo od ust do ust geslo: »Smrt drugopoltim, ki so onečastili belo ženo!« Sorodniki onečaščene žene niso preiskovali, kdo je storil ostuden zločin, ampak so sklenili na lastno pest maščevanje.

Tembolj je postala stvar znana, ker ima Havajsko otočje za Ameriko prav poseben pomen. Ta razčarani paradiž je namreč prelesten košček zemlje s krasnim prebivalstvom. Amerika je napravila iz njega najrazkošnejše središče tujskoprometnega zanimanja. Ne samo Amerika, ves svet je vedel, kaj ima v Havajskih otokih. Vsa Amerika pa je v en glas hvalila in povzdigovala honolulske domačine, ki jih je sama ljubeznivost, prostodušnost in miroljubnost. Navzlic njihovi rjavi polti jih je Amerika, ki sicer mrzi črnce, proglasila zaradi inteligence, ki jih stavi ob bok kavkaškemu plemenu, za sebi enakovredne ljudi.

Ni izključeno, da se je Amerika navduševala zanje zgolj iz tujskoprometnih nagibov. Kajti še po umoru Kahahavaja je šef ameriškega brodovja Pratt izjavil, da pristoji belcem pravica linčanja, če imajo koga na sumu, da se je izpozabil nad belo žensko.

Kar je sledilo po tistem dogodku, je čisto naravno. Nastalo je gibanje proti domačinom na Honolulu in nobena barva ni bila dovolj temna, da bi jih očrnili, kakor so hoteli. Nenadoma je iz enega v celoti niti ne dokazanega primera nastala govorica, da so domačini na sličen način zlorabili štirideset žensk. To pretirano število se je pozneje vsekakor skrčilo na 7. Da, oblasti na Honolulu so šle celo tako daleč, da so dopustile ščuvanje belih proti domačinom. Nastala je afera, ki bi lahko rodila najdalekosežnejše posledice in sam predsednik Hoover je slednjič segel v stvar in dal nalog, da se morajo zločinci zapreti.

To vse je povzročila plemenska mržnja na Havajskem otočju, kjer so odtlej čujejo vsakovrstne pritožbe. Domačini se pritožujejo nad belci, da nadlegujejo njihove žene in dekleta, bele ženske pa flirtajo z domačini zaradi njihove lepote in prikupnosti. — V ponedeljek 28. t. m. se je pričel proces, o katerega izidu bomo poročali.

Umetni gumi

Po pet in dvajset letnem napornem raziskovanju se je ameriškemu duhovnu Juliju Nieuwlandu posrečilo izslediti bistvene skrivnosti umetnega gumija, ki ga znanost išče že toliko časa. Najvažnejša sirovina za pridobivanje tega gumija je kalcijev karbid, temeljna snov acetilenskega plina. Pred 25 leti je Nieuwland z raztopino, v kateri je bil kalcijev karbid, baker in amonijev klorid proizvajal plin, po mnogih nadaljnjih poskusih je dosegel poleg tega še neko olje in še pozneje silno elastično snov, ki je imela neko podobnost z gumijem. Po teh poskusih, ki so mu razodeli pot do umetnega gumija, je začel acetilenski plin obravnavati s hidroklorovo kislino in je res našel dolgo iskano snov. Novi gumi sicer še ni pripraven za avtomobilske obroče, kaže pa več lastnosti, ki mu dajejo prednost pred naravnim gumijem. Pred vsem je odpornejši proti kisiku in raznim drugim snovem, ki uničujejo naravni gumi.

Zgodovinski novci

Neki kmet v Serti je pri kopanju vodnjaka odkril osem bakrenih novcev in srebrn kos denarja. Slednji nosi na eni strani napis Attila 441 Rex, na drugi strani pa ima podobo mesta ob reki in napis Aquilea. Črke na bakrenih novcih so tako zabrisane, da jih ni mogoče več razbrati. Poznavalci starega denarja sodijo, da je najdba zelo dragocena, zlasti z vidika zgodovine, ki še vedno raziskuje Atilovo dobo.

Nezgorljiv papir

Paul Braun je iznajdel postopek, ki napravi vsak papir nezgorljiv. Iznajdba je velikega pomena za važne dokumente, vrednostne papirje in bankovce

Nove iznajdbe

Budimpeštanskemu patentnemu uradu so bili v zadnjem času prijavljeni nekateri novi patenti, med drugim ščet, ki avtomatično čisti obleko z bencinom in salmijakom, nalivno pero z več gumbi, ki piše v raznih barvah in čevlji z električno kurjavo, ki se bodo zaradi letošnje dolge zime menda še pred pomladjo obnesli.

600 km na uro

Na cesti Pariz—St. Germain so delali zadnje dni zanimive poskuse z novim tipom brzega avtomobila, ki naj potolče dosedanje rekorde Angleža Campbella. Avtomobil je zgradil francoski inženjer Stapp. Njegovo vozilo napravi 600 km na uro. Avtomobil ima podobo rakete. Dolg je 10 m, visok 150 cm in tehta v pogonskem stanju 2500 kg.

Enakost pred zakonom

Sinova generala Prima de Rivere Jose Antonio in Miguel (sede in stoje na desni) se bosta morala zagovarjati pred vojnim sodiščem, ker sta v neki kavarni javno zasramovala novo državno upravo

KARIKATURA

Lloyd Geogrge

Vsak dan ena

Prosil je za hčerkino roko — pa je dobil očetovo nogo...

Angleška Velika noč

London, pred Veliko nočjo.

Dva dni počivajo za velikonočne praznike v Londonu in v vseh angleških, škotskih ter irskih mestih vse prodajalne, tovarne, skladišča.

City sanja na večer pred praznikom samotna, le redki pešci stopajo po cestah in trgih. Samo cerkve imajo na stežaj odprte duri. Služba božja, molitev, zamolklo grmenje orgel. Angleška služba božja. In tako po vseh angleških cerkvah.

Hiše so kakor izumrle. Mesto počiva. Tudi brezkončne vrste rdečih, rjavih in zelenih omnibusov, avtomobilov, kamionov, vozov, motornih koles, tramvajev ne motijo tišine. Promet počiva popolnoma, le tu in tam poedin »bus«. Tako preide noč in zasveti nov dan.

Če pa hudomušni vremenski bog ne nagaja Londončanom na prvi velikonočni praznik, tedaj poroma vse v Hydepark. Parčki veslajo v čolnih po malih ribnikih, pod nebom se vršijo ob znamenitem »vogalu govornikov« shodi — vsak hoče nekaj povedati, tudi če ni važno in če se nikogar ne tiče. Za vero in proti veri, o reformi ječ, o Armadi spasa, o molitvi, sektarstvu, politiki, propagandi.

Velika noč in otroci? V Londonu jo praznujejo v tem znamenju še tu in tam v predmestjih, v ostalih mestih pa povsod, kjer prireja angleška družina otrokom še kakšen praznik. Tudi na Angleškem skrivajo velikonočna jajca in stara navada se je ohranila le z nebistvenimi spremembami.

Pred čajem pričnejo še marsikje z »oslovsko igro«. Na lepenko ali rumen papir narišejo obrise velike kokoši. Risbo izrežejo in pritrdijo na kos katuna ali polo debelega papirja. Nato obesijo vse skupaj na steno. Otrokom dado v roke debelo, rožasto nit, ki je na koncu pritrjena na buciko. Nato jim po vrsti zavežejo oči in poskušajo, da bi nabodli črva, ki ga drži kokoš v kljunu. Otrok, ki zabode buciko najbližje črvu ali v črva samega, je zmagal.

Na stole privežejo često zelen balon kot dekoracijo. Seveda imajo odrasli in neodrasli tudi s tem svojo zabavo. Ob vsakem sedežu stoji kozarec za jajce, v katerega položijo kakšno majhno igračo, ki jo pokrijejo s polovico jajčne lupine. Za otroke je to seveda velika zabava.

Po čaju pričnejo iskati velikonočna jajca, pristna in takšna iz pisanega kartona, v katerih so skrite igračke. Ob lepem vremenu skrijejo jajca na vrtu, drugače pa po stanovanju. Popoldan preide z igrami, pri katerih je mnogo smeha in dovtipov glavna reč.

Seveda je takšno praznovanje le še domena imovitejših družin, večina ljudstva pa si ga ne more več privoščiti.

Sprememba časovnega duha se haže tudi na Angleškem. Moderni Anglež že davno ne doživlja Velike noči kot praznika žalosti in pokore. V soboto ne zapirajo več kakor nekdaj klavirja in ne sedijo več ob pobožnem štivu. Klic po sportnih igriščih je danes v teh dneh morda glasnejši nego po cerkvi, čeprav so njeni temelji v mnogih delih dežele še neomajeni. Od svetovnega časa sem se je pač tudi na Angleškem mnogo spremenilo. Na mlajše pokolenje je imela povojna literatura velik vpliv in ta literatura skuša duha osvoboditi tradicionalnih vezi. Angleška mladina se za velikonočne praznike umakne iz mesta rajši v prosto naravo, k nogometnim in drugim igram. Posebni vlaki prevažajo stotisoče po znižanih cenah k obali, v Margate, Brighton, Bognor, Hastings, da imenujemo le nekatere, najpriljubljenejše letoviške kraje in tu praznujejo ti stotisoči svoje velikonočne praznike.

Michel Zévaco: 2

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Nekaj trenutkov je zamišljen stal na mestu, upiraje pogled v podstrešno lino Jehana Hrabrega. In ko je mladi mož nalik viharju prihrumel iz hiše, je dolgo časa čudno gledal za njim ter se zagonetno smehljal. Nato je s trdnimi koraki krenil proti ulici Saint-Honoré in stopil v lepo, gosposko hišo.

Ta hiša je bila Concinijevo bivališče...

Čez kake pol ure se je mož vrnil iz hiše in počasi krenil proti ulici Arbre-Sec. Korakal je tja v en dan, kakor da nima določenega cilja. A zdajci se mu je oko s takisto čudnim izrazom ustavilo na Jehanu Hrabrem, ki je bil videti, kakor da nekoga išče. Mož je tiho pristopil k mlademu človeku in mu položil roko na ramo. Jehan se je po bliskovito obrnil in razočarano stresel glavo.

»Ti si, Saëtta!... Mislil sem...«

Saëtta, zakaj tako je bilo možu ime, je vprašal:

»Koga iščeš, sinko? In kaj si mislil?«

Gibčne in fine črte Jehana Hrabrega so se spačile.

»Zakaj me imenuješ sinka? Ko veš, da ne maram! In razen tega tudi nisi moj oče...«

»Res,« je počasi rekel Saëtta, napeto mu gledaje v obraz, »res je, da nisem tvoj oče... A vendar, ko sem te pred osemnajstimi leti vsega premraženega in lačnega pobral ob cesti, kjer so te bili pustili... komaj dve leti ti je bilo takrat... Da te nisem vzel s seboj in ti stregel in čul pri tebi vse dni in vse noči, ko si zbolel za vročico, te danes ne bi bilo na svetu... In kdo te je redil od tistega trenutka pa do dne, ko si se mi zdel goden, da poletiš na svojo pest? Kdo te je vzgajal, kdo te je napravil tako zdravega in močnega, kakor si? Jaz, Saëtta!... Kdo ti je dal ta rapir v roko in te naučil borjenja, da ti ni kmalu enakega pod solncem? Jaz... Danes si junak brez primere, hraber kakor Herkul, drzen in podjeten; ljudem ukazuješ, ki se ne bojijo ne Boga ne vraga, pred teboj pa trepečejo; kralj pločnika si, strah in groza redarjev, občudovanje klatežev, ki čakajo samo znamenja, da te proglase za kralja v deželi Argota... Komu si dolžnik za vse to?... Meni!.. A res je, tvoj oče nisem... Za nič mi nisi dolžnik.«

Jehan ga ni motil, ko je s trpkim glasom tako govoril. Nepremično je gledal Saëtti v obraz. Človek bi bil rekel, da čaka besede, ki je ni in ni. Ko je Saëtta končal, se je stresel, kakor da bi hotel zvaliti breme nadležnih misli s sebe, in osorno odvrnil:

»Vse kar praviš, je res! A prava pošast moram biti, ali si me pa ti predobro vzgojil, zakaj...«

»Le povej,« je z mračnim nasmehom dejal Saëtta.

»Nu prav, povedal bom! Kadar me gledaš s temle satanskim nmuzanjem in takole porogljivo govoriš z menoj in me kakor v zasmeh imenuješ svojega sina, takrat slutim, da si moj najhujši sovražnik in si storil vse to z kdo ve kakšnim peklenskim namenom... in tedaj zakipi v meni besnost in najrajši bi te ubil!«

Z ledeno mirnostjo je Saëtta odvrnil:

»Kdo ti brani? Saj imaš svoj meč, kakor jaz svojega. Tvoj učitelj sem bil, a prekosil si me že davno. Mislim, da ne bom dosti zalegel zoper tebe.«

»Peklenšček!« je kriknil Jehan Hrabri. »Prav to je tisto, kar mi ne da... Ali misliš, da sem morilec! To je edino, česar nisi mogel napraviti iz mene!«

Saëttov nasmeh je postal še bolj čuden. Nato pa je zdajci izpremenil obraz in rekel s sumljivo dobrodušnostjo:

»Strašno občutljive narave si... Jaz nisem tak!... Kdo bi bil mislil, da si boš težil srce s takimi gosposkimi predsodki..«

A v tem je s čudnim izrazom uprl oči vanj in glas mu je zadrhtel:

»Rad te imam pa vendarle. Ti si vse, kar me še priklepljе na to življenje... Samo tebe še imam; in ker te nočem izgubiti, bom izkušal postati drugačen... A še vedno mi nisi povedal, koga iščeš in kaj si mislil?«

Jehan se je udaril po čelu:

»Koga iščem?« je rekel s tresočim se glasom. »Predrzneža, ki.. Saj poznaš mojo moč, ali ne? Mislil si in tudi jaz sem mislil, da ga ni človeka, ki bi mi bil kos!... In glej, prejle sem naletel v tej ulici na moža, ki me je zgrabil — in jaz se mu nisem mogel izviti...«

»Oh!« je presenečen vzkliknil Saëtta. »Kaj praviš!... Samo nekoga poznam na svetu, ki je tako močan...«

»Nekoga, ki je močnejši od mene?«

»Da.«

»Kdo je?«

»Ime mu je vitez de Pardaillan.«

»To je on, tri sto peklenščkov! On mora biti in nihče drug!...«

»Oho!« je rekel Saëtta, in nekaj nepopisnega je bilo v njegovem glasu. »Ali ga mar poznaš? Videl si ga? Njega iščeš, da bi se z njim bil, da bi ga ubil, ka-li?... Govori že!«

To pot je bilo njegovo razburjenje tolikšno, da je celo Jehan osupnil.

»Pravim ti, da sem ga pravkar srečal.«

»Vraga!... Nu, prej ali slej se je moralo zgoditi. In zdaj se hočeš seveda biti z njim?«

Šport

Cross-country prvenstvo Jugoslavije v Ljubljani

Prvič je po dolgih in večletnih borbah v atletskem savezu in na njegovih skupščinah uspelo slovenskim klubom zagotoviti si za Ljubljano cross-country prvenstvo Jugoslavije. Ceprav slovi dravska banovina v našem atletskem sportu zaradi izbornih dolgoprogašev, ki že vse desetletje dominirajo v jugoslovenskem lahkoatletskem sportu in ki so pričenši z Kreglјem, pokojnim De Reggijem, Deržajem, Slapničarjem, Špornom, Krevsom, Podpečanom, Grmovškom itd. vsi že mnogokrat reprezentativno in uspešno zastopali ne samo barve ožje domovine, temveč tudi državne, vendar ni našim klubom nikoli uspelo, izvzemši SK Ilirija, ki ji je pred dvema letoma uspelo izvojevati v Zagrebu ponosni naslov državnega prvaka moštev v cross countryju, da zaradi denarnih neprilik in težav z dopusti tekmovalcev v najmočnejših postavah zastopajo svoje klubske barve in barve našega ožjega slovenskega sporta.

Letos je Iliriji in Primorju na domačih tleh prvič to omogočeno! Kaj to pomeni za ugled našega atletskega sporta, bo vsak ljubitelj sportnega gibanja imel priliko videti v nedeljo, 3. aprila ob 11. **na Stadionu, Dunajska cesta,** ko se bodo v sportni borbi spopadli v 10 km tekmovanju atleti Ilirije, na čelu z odličnim Špornom in oni Primorja z zelo talentiranim Krevsom in Slapničarjem v prvi vrsti z izbornimi ekipami Haška, Marathona in Concordije iz Zagreba, BSKa in Jugoslavije iz Beograda, Pančevačkega Sp kluba iz Pančeva in Železničarja, Marathona ter ISSK Maribora iz Maribora.

Zagrebški klubi razpolagajo z izbornimi poedinci: Concordija s Predanićem, lanskim drž. prvakom v cross-countryju, Hašk s Tučanom, drugoplasiranim minulega leta. Beograd noče zaostajati za Zagrebom, kajti Sretenoviću (BSK) je pred 10 dnevi uspelo občutno premagati Predanića. Da hoče tudi Maribor pokazati svojo moč, so dokaz Grmovšek od Marathona in Podpečan od Železničarja, ki sta se že vrinila med najodličnejše jugoslovenske dolgoprogaše. Borba se bo tedaj za naslov prvaka poedinca sigurno in ogorčeno vodila med prej imenovanimi atleti iz Zagreba, Beograda, Maribora in Ljubljane, dočim se bo borba za zmagovalca v tekmovanju moštev vodila po vsej verjetnosti med domačima »večnima« rivaloma Ilirijo in Primorjem, ki imata oba najbolj homogena moštva.

Da tudi oblasti in visoki javni funkcionarji polagajo veliko važnost na to tekmovanje, dokazuje pokroviteljstvo bana dravske banovine, g. dr. Draga Marušiča in častno predsedstvo župana Ljubljane, g. dr. Dinka Puca ter komandanta drav. div. oblasti, g. generala Ilića, ki so tudi poklonili krasna prehodna darila za prvaka poedinca in zmagovalca v tekmovanju moštev. Darila so razstavljena v trgovini »Noblesse«, palača Viktorija na Aleksandrovi cesti.

Službene objave LNP

(Nadaljevanje seje p. o. dne 23. marca t. l.)

Upravnemu odboru se preda ŽSK Hermes, Ljubljana, v nadaljnje postopanje, ker je igral z neverificiranimi igralci, odnosno z igralci, ki nimajo pravice nastopa 7. februarja 1932. Kazenskemu odboru se predajo igralci Erlich Egon (ŽSK Hermes, Ljubljana), Trobevšek Vlado (SK Grafika, Ljubljana) in Glušič Kamilo (SK Ilirija, Ljubljana) zaradi nepravilnega nastopa na tekmi 7. februarja 1932. Ponovno se poziva SZNS v Ljubljani, da pošlje svoje mnenje o odigranju pokalne tekme SK Železničar : ISSK Maribor najpozneje do 5. aprila 1932, ker bo sicer LNP postopal brez izjave SZNS v Ljubljani. — Dovolijo se 27. in 28. marca v Ljubljani na igrišču Ilirije predtekme Ilirija II. : Slovan in Primorje : Svoboda. — Po sklepu JNS se verificira prvenstvena tekma Reka : Javornik s 3:0 za Reko. Zaradi tega se spremeni jesenska tabela ljubljanskega drugega razreda, ki je:

1. Korotan	5	4	0	1	18:6
2. Sparta	5	4	0	1	19:9
3. Disk	5	3	1	1	13:7
4. Svoboda, Vič	5	2	1	2	9:13
5. Reka	5	1	0	4	3:12
6. Javornik	5	0	0	5	5:20

Službene objave GZSP. GZSP poziva vse svoje člane, da v bodoče pošiljajo razpise svojih prireditev v smuku vsaj 10 dni prej. Na pozneje došle razpise se ne bo oziralo. Opozarja se, da je brez odobritve razpisa izvedba tekem prepovedana. Dalje se obveščajo vsi odborniki, da bo redna seja ožjega odbora v sredo 30. t. m. ob 19.30 v kavarni Čop. Prosi se za polnoštevilno udeležbo in točnost. Klubi se pozivajo, da rešujejo dopise podsaveznega tajništva točneje, ker je sicer vsako nadaljnjo delovanje nemogoče kakor se tudi za vse posledice ne prevzame odgovornost. GZSP poziva vse v podsavezu včlanjene klube in društva, da zainteresirajo svoje članstvo za tečaj za savezne smučarske učitelje, katerega bo priredil GZSP pri Staničevi koči pod Triglavom od 6. do 17. aprila. Reflektanti naj se prijavijo za tečaj čim preje pri svojem klubu. Vse prijave naslovite na: Jože Činkovic, Jesenice, Ruardov trg 1. Gorenjsko Končno pozivamo vse klube in društva, da takoj poravnajo vse obveznosti, ker bomo sicer primorani izvajati konsekvence.

Ljubljanski hazenski podsavez. Danes ob 18.15 v damskem salonu kavarne Emona redna seja upr. odbora. Udeležba vseh odbornikov potrebna!

ASK Primorje (lahkoatletska sekcija). Danes ob 17.30 na igrišču Dunajska cesta trening, katerega se morajo udeležiti sigurno tudi Žorga, Ogrin in Putinja.

SK Ilirija (teniška sekcija). Teniška sezona je tik pred pričetkom. Ako bodo vremenske prilike dopuščale, bo v kratkem mogoče pričeti z igranjem. Kakor znano, razpolaga SK Ilirija z največjimi teniškimi napravami (8 igrišč), kar bo omogočilo vsem članom kot nečlanom obilo igralnih ur. Da se urede tekoče zadeve tako glede splošnih smernic, članarine, razdelitve urnika in event. želj, sklicuje sekcija članski sestanek, ki bo v četrtek 31. t. m. ob 18. v damski sobi kavarne »Emona«. — Teniška sekcija je v dogovoru tudi z novim trenerjem, ki bo v sezoni treniral članstvo in ostale igralce, in bo, ako bo dogovor ugodno zaključen, s tem podana možnost pravega sportnega igranja. Vodstvo sekcije se je tudi nekoliko pregrupiralo ter obstoja upanje, da bo delovalo uspešno, s članstvom roko v roki.

Smučarska sekcija SK Ilirije. Prihodnja odborova seja v sredo ob 20. v kavarni »Evropi«. —(Hazenska sekcija). Jutri od 18.15 dalje trening v dvorani. Udeležba je za vse igralke obvezna.

Radio

Izvleček iz programov

Sreda, 30. marca.

LJUBLJANA 12.15 Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Trgovska reklama. — 19: Ruščina. — 19.30: Literarna ura. — 20: Glasbeno predavanje. — 20.30: Samospevi gdč. Poldke Zupanove, samospevi g. Dermote. — 21.15: Salonski kvintet. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 12.05: Radio - orkester. — 17: Popoldanski koncert. — 20.30: Večer plesne glasbe. — 21: Opera »La Boheme« na ploščah. — 22: Poročila. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.30: Lahka glasba. — 20.30: Prenos iz Beograda. — 22.40: Plesna glasba. — PRAGA 19.20: Jazz in salonski orkester. — 20.05: Filharmonični koncert. — BRNO 19.20: Prenos vsega programa iz Prage. — VARŠAVA 17.35: Orkestralen in pevski koncert. — 20.15: Večer lahke glasbe. — 22: Klavirski kvintet. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 12.40: Plošče. — 17: Jazz. — 19.45: Večer arij in pesmi. — 20.25: Operni večer. — 22.45: Plesna glasba. — BERLIN 20: Sluhoigra. — 21.25: Orkestralen koncert. — Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 16.10: Lahka godba orkestra. — 20: Komorna glasba. — 20.55: Opera »Falstaff«. — 23: Lahka in plesna glasba. — MÜHLACKER 17: Orkester. — 21.35: Spevoigra. — BUDIMPEŠTA 17: Orkestralen koncert. — 18.30: Pesmi. — 20.10: Koncert operne glasbe. — 22.20: Klavirske skladbe. — 23.15: Ciganska godba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 20.45: Prenos opere iz gledališča.

Četrtek, 31. marca.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: O pomenu stroja v kmetijstvu. — 19: Italijanščina. — 19.30: Srbohrvaščina. — 20: Poglavje iz vzgojeslovja. — 20.30: Koncert Glasbene Matice. — 21.15: Komorna glasba. — 22.15: Gosp. Premelč poje šlagerje. — 22.45: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 12.05: Radio - orkester. — 16.30: Popoldanski koncert. — 20.30: Jazz. — 21.10: Haydnove kompozicije. — 22.45: Radio - orkester. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.02: Balalajke. — 20: Haydnov večer. — 22: Lahka glasba. — PRAGA 17.05: Godalni kvartet. — 19.20: Pevski koncert. — 20: Igra. — 21: Orkestralen koncert. — 22.20: Lahka glasba iz Moravske Ostrave. — BRNO 17.05: Prenos iz Prage. — 19.20: Pesmi. — 20: Program iz Prage. — VARŠAVA 17.35: Popoldanski koncert. — 20.15: Večer lahke glasbe. — 21.35: Sluhoigra. — 22.30: Plesna glasba. — DUNAJ 12: Haydnova proslava. — 15.30: Komorna glasba. — 20.50: »Štajersko in dunajsko«. — 22.35: Plesna glasba. — BERLIN 19.40: Dunajski plesi. — Čajkovskega plesi in koračnice. — KÖNIGSBERG 16.15: Operni orkester. — 19.30: Haydnove klavirske sonate. — 20: Igralski večer. — 21: Haydnova proslava iz Lipskega. — MÜHLACKER 17: Popoldanski koncert. — 19.45: Stari Dunaj. — 21: Haydnov koncert. — 22.35: Dunajska glasba. — BUDIMPEŠTA 17.30: Orkester. — 19.30: Italijanske pesmi na ploščah. — 20: Dramski večer. — Ciganska godba.

Iz življenja na deželi

Iz Kamnika

ka— Občni zbor Kola jugoslovenskih sester v Kamniku je bil 17. t. m. Pozdravu predsednice ge. dr. Karbove je sledilo poročilo tajnice, ki je izvajala med drugim: tudi letos je bilo delovanje društva osredotočeno v omiljenju bede v mestu in okolici. Za materinski dan je bilo obdarovanih 10 revnih mater s številno deco v skupnem znesku 400 Din, v proslavo Vidovega dne pa 41 starih siromakov, ki so prejeli skupno 900 Din. Božične obdaritve je bilo deležnih 67 otrok revnih staršev, ki so prejeli obutev, obleko ali perilo in 71 siromašnih žen in moških iz mesta in okolice, ki so prejeli denar in naturalije v znesku okrog 7000 Din. Razen tega so se mnogim potrebnim darovali manjši denarni zneski. Izdatki za redno podporo siromakom so znašali 470 Din. Društvo šteje 265 članic s podružnicami v Radomlju, Komendi in Šmartnem. Število dobrotnikov je 15. Preostanek blagajne znaša 5377 Din. Novi odbor je naslednji: predsednica Anica dr. Karbova, podpredsednica Olga Tevnikova, tajnica Nuša Novakova, namestnica Mara Vrtovčeva, blagajničarka Ema Kobalova, namestnica Marija Rauterjeva, gospodarica Milutina dr. Tramnuževa, namestnica Marija Rupnikova, odbornice Marija Cerenjeva, Zinka Zevnikova, Marija Strmolетova in Marica Poropatova; nadzorstvo: predsednica Marija Majdičeva, namestnica Štefanija Sadnikarjeva, tajnica Albina Preslova, namestnica Tatjana Karbova, odbornici prof. Klavdija dr. Žvokljeva in Ana Zevnikova.

Iz Hrastnika

h— **Kriza obrtnikov in trgovcev** se ravno tako kakor na Jesenicah težko občuti tudi pri nas, kjer je ves kraj življenjsko zvezan z industrijo, ki je sedaj v veliki krizi. Ker je v steklarni ustavljeno delo že 3 mesece in je tudi drugače silno padla kupna moč velike večine delavskega prebivalstva, so trgovci in obrtniki eksistenčno zelo ogroženi, ker ne morejo izpolnjevati svojih obvez napram davčni oblasti in svojim dobaviteljem. Težak položaj našega trgovstva in obrtništva spada vsekakor v poglavje ogrožene eksistence trgovcev in obrtnikov na Jesenicah in v drugih industrijskih krajih ter prosijo zaradi tega vsi prizadeti obrtniki sreskega poslanca g. Pavliča, da se za nje zavzame.

h— **Ustanovni občni zbor krajevne organizacije JRKD,** ki se je vršil v Dolinškovi gostilni, so v velikem številu posetili zastopniki vseh slojev iz Hrastnika, Dola in okoliških vasi. Občni zbor je otvoril g. Nande Roš, za njim pa je povzel besedo banovinski svetnik in predsednik sreske organizacije JRKD, laški župan g. dr. Fran Roš, ki se posebno zanima za delavska vprašanja v srezu. Objektivno je razmotrival težke razmere ter ugotovil, da je zaradi njih še posebno potrebno, okleniti se vsedržavne stranke. Za svoja izvajanja je žel g. dr. Roš odobravanje vseh navzočih. Po referatih je bil izvoljen krajevni odbor, v katerem zavzemajo predsedniško mesto ravnatelj g. Gnus, podpredsedniško g. Nande Roš, tajniško šolski upravitelj g. Vitko Jurko, blagajniško pa g. Avgust Dolinšek.

Iz Laškega

l— *Laška krajevna organizacijah JRKD* je imela 23. t. m. svoj ustanovni občni zbor. Vodil ga je sreski šolski nadzornik g. Potočnik Ljudevit. V daljšem referatu je podal sliko gospodarskega položaja član banovinskega sveta g. dr. Fran Roš, ki se je v nad eno uro trajajočem govoru dotaknil vseh perečih vprašanj. Njegovemu objektivnemu izvajanju so poslušalci z zanimanjem sledili in ponovno živahno pritrjevali. Njegov govor, prežet z rodoljubnim idealizmom je našel poln odmev v srcih zborovalcev. V organizacijo je takoj vstopilo preko 100 članov.

Iz Slovenigradca

sg— **Občni zbor mislinjske podružnice** SPD bo v soboto 2. aprila ob 20. v prostorih Narodnega doma z običajnim dnevnim redom. Pridite polnoštevilno!

sg— **Samaritanski tečaj** namerava v poletnih mesecih prirediti tukajšnji krajevni odbor Rdečega križa. Tečaj bo za naš srez velike važnosti. Podrobnejše informacije se bodo pravočasno objavile.

sg— **Potreba desinfektorja** se je posebno jasno pokazala ob priliki nastopa škrlatinke, ker je pri našem srezu mesto desinfektorja že dalje časa nezasedeno, se mora v primeru potrebe poklicati desinfektorja iz prevaljskega sreza, kar ni samo nepraktično, ampak tudi zamudno.

Iz Ptuja

j— **Uradni dnevi za kontrolo sodov so** določeni v mesecu aprilu za 22., 23, 25. 26, 27. in 28., v mesecu maju 21., 22., 23., 24., 25. in 27., v mesecu juniju 20., 21., 22., 23., 24. in 25. v meroizkusnem uradu v mestni klavnici.

j— **Občni zbor mestnega odbora Jadranske straže** bo v soboto 2. aprila ob pol 20. v Narodnem domu.

j— **Medenina za zlato.** Še se najdejo ljudje, ki v teh hudih časih brezvestno slepariji nepoučeno ljudstvo. Stražnik g. Leopold Pestotnik je te dni zasledoval krošnjarja Simon Stolekerja iz Maribora, ki je krošnjaril brez dovoljenja ter ponujal v nakup razne medeninaste zapestnice, prstane, verižice in drugo za zlate in za te predmete zahteval 20kratno vrednost od nakupne cene. Stoleker je bil aretiran in so mu vse medeninaste in druge izdelke zaplenili. Poleg tega se je ugotovilo, da ga zasleduje tiralice po policijskem dnevniku iz Ljubljane zaradi bivališča. Dejanje je priznal in izjavil, da je prodajal blago le, da zasluži kaj za pijačo.

Iz Ljutomera

lj— **Olepševalno društvo** si je na drugem občnem zboru vendarle izbralo odbor, kateremu načeluje zopet g. Pero Veselič. Tudi sprememba pravil se ni izvršila v prvotno nameravanem obsegu.

lj— **Kmetska nadaljevalna šola** je dne 19. t. m. sklenila drugi letnik prvega tečaja s preprosto, toda učinkovito slovesnostjo. V okrašeni telovadnici meščanske šole so se zbrali zastopniki oblastev, kmetijskih organizacij in kulturnih društev ter tudi nekaj staršev. Po uvodnih besedah vodje, ravnatelja Bankarta, so pogumno nastopili gojenci z deklamacijami in kratkimi govori. Sreski načelnik g. dr. Trstenjak je v lepih besedah izrekel šoli priznanje ter bodril gojence, naj skrbé še nadalje za svojo strokovno izobrazbo. Državna himna je zaključila slovesnost. Kmetska nadaljevalna šola je štela letos 25 gojencev, poučevale so na nji tri redne učne moči in dve izredni.

Zahvala

Vsem, ki so nam ob smrti našega

Janeza Zorca

trgovca in rezervnega poručnika

z besedo in dejanjem stali ob strani, z nami sočustvovali, izrekamo našo najglobokejšo zahvalo.

Osobito smo dolžni zahvalo Komandi mesta, oficirskemu zboru, Udruženju dobrovoljcev, dalje vojnim drugom, tovarišem, prijateljem in znancem pokojnega.

Hvala vsem darovalcem cvetja, g. dr. Turku pa za ginljivo poslovitev v imenu udruženja.

3962 **RODBINA ZORC.**

Foto-aparate

in vse fotopotrebščine kupiš pod najugodnejšimi pogoji v foto trgovini A. Šmuc, Marijin trg št. 8 — vogal Wolfove ulice št. 1. 304-6

Pogoji za razpis nagrad Riviera-Bergella

Za najboljše odgovore za razpisano vprašanje »Kakšne koristi in novosti nudijo kupcu svilene nogavice Bergella in Riviera?« se bodo razdelile kot

1. nagrada 12 parov — 3. nagrada 6 parov
2. nagrada 9 parov — 4. nagrada 3 pare
in 70 tolažilnih nagrad

Bergella in Riviera svilenih nogavic. Vsakdo se more udeležiti razpisa teh nagrad, ki pošlje najdalj do 7. maja 1932 na naslov kralj. javnega notarja dr. Radivoja Miladinovića, Subotica, Strossmayerjeva ulica, odgovor na to vprašanje z navedbo svojega naslova kakor tudi s prilogo vsaj enega navodila za pranje, katero navodilo je priloženo vsakemu paru Bergella in Riviera svilenih nogavic.

Razglasitev nagrad se bo izvršila potom loterije med najboljšimi dobljenimi odgovori pod osebnim nadzorstvom kr. javnega notarja dr. Radivoja Miladinovića, pri katerem je pravilna rešitev zaprto deponirana, na dan 9. maja 1932 ter se bodo dobitniki objavili v tem listu na dan 11., 13. in 14. maja 1932. Nagrade bodo v roku 14 dni po objavi razposlane franko. 3926

Mestni pogrebni zavod

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna soproga oziroma mati, hčerka, sestra, svakinja in teta, gospa

Blaženka Kosi

roj. Šegovič

soproga trgovca z usnjem

v torek, dne 29. marca 1932 ob pol 7. uri zjutraj po daljši in mučni bolezni in previdena s tolažili sv. vere, v 26. letu svoje dobe, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb blage pokojnice se bo vršil v četrtek dne 31. marca ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 2. aprila ob 6. uri v župni cerkvi sv. Magdalene.

Studenci pri Mariboru, Zagreb, Celje, Sarajevo, dne 29. marca 1932. 3964

Viktor Kosi, soprog — **Viktor,** sinček — **Josip Šegovič,** upokojen sodnijski uradnik, oče — **Aleksandra Šegovič,** mati — **Alojzija Kosi,** tašča — **Anka Dragujevič, Draga Šegovic,** sestri — **Aleksander Šegovič,** uradnik, brat — **Joco Dragujevič,** finančni inšpektor v Sarajevu, svak — vsi ostali sorodniki

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Provizijske potnike agilne sprejmem proti 25% provizije. Pismene ponudbe pod »Provzija« na oglasni oddelek Jutra. 9439-5

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Agente z akvizicijskimi zmožnostmi angažiramo za prodajo knjig, slik, gospodinjskih predmetov, čevljev in praktičnih novosti tudi na obroke. Izdaten in siguren zaslužek. J. Sandra Dunajska cesta 36. 8954-3

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

ČAMERNIKOVA šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36. Prva slovenska koncesijonirana. Prospekt 15 zastonj — pišite ponji. Učence sprejema vsak čas. 251

V 3 mesecih vsakdo govori nemško ali francosko. Moderna metoda Hrenova št. 17/I, levo — 3. vrata. 9388-4

Služba dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

4 slikarske in plesk. pomočnike sprejme takoj Metod Zurman, slikarski mojster v Rogaški Slatini. 9365-1

Vajenca v manufakturo sprejmem na Starem trgu štev. 26. 9382-1

Prodajalko zmožno samostojnega vodstva specijalne trgovine bonbonov in čokolade — sprejmem za letovišče. Natančne ponudbe z navedbo kavcije pod šifro »Agilna« na oglasni oddelek Jutra. 9389-1

Vzgojiteljico popolnoma zdravo in s popolnim znanjem francoskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, sprejmem k 2 deklicama. Ponudbe z opisom izobrazbe, služb in zahtevkom, s sliko na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Mesto v provinci«. 8995-1

Kuharico samostojno in zdravo sprejmem k več osebam. Vodovod v kuhinji. Ponudbe z opisom služb in zahtev na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Trgovska hiša«. 8994-1

Prodajalka dobro verzirana v manufakturi in specerijo, dobi službo takoj ali s 15. aprilom. Plača in ostalo po dogovoru. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Trg ob železnici«. 8990-1

Trg. sotrudnico vajeno tudi pisarniških del, vključno nemške in slovenske stenografije, sprejme Norb. Zanier in sin, Sv. Peter v Savinjski dolini. 9295-1

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

174

Clayton se ni mogel pripraviti, da bi pokusil sirovo meso, ki ga je njegov rešitelj s toli očividnim tekom požiral. Spet je poizkusil govoriti z divjakom, a ta se mu je odzval v čudnem jeziku, podobnem opičjemu blebetnju. Nato je vstal in mignil Claytonu, naj gre z njim. Clayton, osupel in preplašen, se je pomišljal.

Železninarja zanesljivega in spretnega prodajalca sprejmem v Ljubljani. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dobro izvežban«. 8835-1

Trg. učenca s primerno šolsko naobrazbo sprejmem v triletno učno dobo s prosto hrano in stanovanjem. Ponudbe pod »Železninska stroka« na oglasni oddelek Jutra. 8896-1

Prvovrstne šivilje vešče šivanja damskih oblek in kostumov, samo prvovrstne moči — ter **učenko** za šivanje sprejmem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9406-1

Brivski pomočnik mlad in hiter delavec dobi stalno službo. Prednost imajo nekadilci. Sprejmem **tudi praktikanta ali stalnega izpomagača** za sobote in nedelje. Hrana in stan v hiši. Nastop po dogovoru. I. Petković, brivec v Domžalah. 9414-1

Soboslikarja prvovrstnega specijalista za brizganje, z dobrim okusom za barve, sprejmem takoj. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Soboslikar«. 9429-1

Mesar. pomočnika sprejme Josip Musar, mesar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 61. 9438-1

Postrežnico sprejmem. Predstaviti se je med 10. in 12. uro na naslov, ki ga pove oglasni oddelek »Jutra«. 9441-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Mlad trg. pomočnik (šofer) vešč mešane stroke, dober železninar, s šoferskim izpitom, želi primerno mesto. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Agilen 66«. 9345-2

Trg. pomočnica dobra moč, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, želi takoj nastopiti službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9363-2

Vodstvo penzije ali mesto kot opora voditeljici, išče gospodična s temeljitim strokovnim znanjem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Stütze«. 9339-2

Službo mlinarja kot samostojen delavec želim v kmečkem mlinu s stalno vodno močjo. Nastopim lahko takoj ali pozneje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9362-2

Gospodična boljših staršev, ki je dovršila meščansko šolo, želi službo asistentinje. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Asistentka«. 9361-2

Kakršnokoli delo ali stalno službo v Ljubljani prosi trgovsko izvežban inteligenten moški z najboljšimi referencami, dobro verziran v pakovanju in samostojnem skladiščnem poslovanju. Dopise pod značko »Nemščine vešč« na oglasni oddelek »Jutra«. 9158-2

Mesto kuharice išče pošteno dekle, zmožno tudi vseh gospodinskih del. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9394-2

Kdo sprejme v službo inteligentno in energično gospodično srednje starosti, vajeno vseh hišnih in pisarniških del. Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod »Škrbna«. 9428-2

Plačilna natakarica prvovrstna, dobro izvežbana, z dobrimi spričevali, želi mesto v boljšem lokalu za stalno ali za sezijo. Cenj. ponudbe prosi na naslov: Ria Z., Grže št. 89 pri Celju. 9427-2

Šofer-mehanik trezen in zanesljiv, želi nameščenje — če mogoče privatno. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 9424-2

Oskrbnik s šolo in prakso, poročen ter soliden, išče službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9430-2

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Pozor, modistinje! Prodam več tisoč metrov trakov vse širine in različnih barv, in več še neoblikovanih slamnikov po zmerni ceni. Zaloška cesta št. 77. 9390-6

Sedlarsko orodje Prodam orodje in stroj v dobrem stanju, za vse sedlarsko delo. Dam tudi na obroke. Ivan Stepar, Pišece. 9421-6

Starinsko orožje naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 8936-6

Brezplačno na poskušnjo pošljemo vsakomur prvovrsten »Ratacol« nožič za britje. Posebne reklamne cene za prepro dajalce. Pisati na naslov: »King«, Beograd, Ptanjska br. 3. 8930-6

Puhasto perje čisto, čohano, kg po 48 Din, druga vrsta kg po 38 Din, čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din razpošilja po poštnem povzetju L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. 22-6

»Zabavni list« (tednik) Stražišče pri Kranju. Vsaka številka samo 1 Din. Zahtevajte brezplačne ogledne številke! 141-6

Sadno drevje naročite takoj, da ga pravočasno dobite. Posnad bo kratka. Popraševanje veliko. — Drevesnica Josip Rosenberg, Maribor, Tržaška cesta 64. 8406-6

Bukovo oglje suho, vilano, več vagonov prodam tudi v malih količinah. Naročila na naslov: Poštni predal št. 4, Sv. Peter v Savinjski dolini. 7728-6

Orehova jederca, orehe in fižol nudi najceneje Sever in Comp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5. 9281-6

Štedilnik naprodaj v Klunovi ulici št. 5, Kodeljevo. 9433-6

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

»Opel« avto malo vožen, s 4 sedeži, po zelo ugodni ceni prodam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 9344-10

Nov cilinder (glavo) za Harley Davidson, 350 ccm, kupim takoj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« v Ljubljani pod šifro »Cilinder«. 9337-10

Ford tipe Tudor Sedan, motor in karoserija brezhibna, nova baterija, vožen 20.000 km, šestkratno opremljen z obroči, 2 rezervni kolesi, snežne verige, smerno kazalo, ugodno naprodaj. Event. ponudbe pod šifro »Herrenfahrer« na oglasni oddelek »Jutra«. 9372-10

Dvosedežni avto »Ford« primeren za poštnika, poceni prodam. Poizve se v Frančiškanski ul. 4, pritličje. 9419-10

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Hišo (vilo) dvo- ali tristanovanjsko, na periferiji mesta kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Diskretno J. Č.« 9385-20

Parcelo ali vilo event. hišo, v vzhodnem ali severnem delu mesta kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Parcela«. 9357-20

Pedjetje živilske stroke tudi v sedanjem času dobro idoče in dobičkanosno, v večjem mestu Slovenije, z lvema poslopjema in vsemi stroji ugodno naprodaj. Potreben kapital 500.000 Din. Natančni podatki pismeno. Dopise pod »Ugodni pogoji« na oglasni oddelek Jutra v Ljubljani. 8536-20

Mlin na prodaj v najbolj prometnem kraju pri železniški postaji. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Prometni mlin«. 9122-20

Realitetna pisarna Jože Grašek Ljubljana, Kolodvorska 24 posreduje nakup in prodajo posestev, hiš in zemljišč pod ugodnimi pogoji. 152-20

Lepe stavb. parcele pod Rožnikom ugodno prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9216-20

Hišo v Ljubljani kupim v ceni do 500.000 Din, proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe pod značko »Stanovanjska ali trgovska« na oglasni oddelek »Jutra«. 9410-20

Večjo hišo z vrtom v mestu kupim. Plačam takoj v gotovini. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »V gotovini«. 9426-20

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Otomano posteljo, nočno omarico, omaro za obleke in prepogo kupim. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9384-7

Vsako količino jajc od plemenskih kokoši Rodeisland, komad po Din 3.50 s pakiranjem, dobavljam v vsaki množini. Ponudbe in naročila na oglasni oddelek »Jutra« pod »Perutninarstvo«. 9360-7

Izvesno tablo (Schild) železno, kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9396-7

Električni aparat za elektriziranje, kupim. Ponudbe na naslov: Ljubno št. 86, pošta Podnart. 9397-7

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Srebrne krone staro zlato in srebro kupuje Rafinerija dragih kovin, Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod iz Vidovdanske ceste, pri gostilni Možina. 70

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (14) Trgovski oglasi 1 Din

Domačo hrano dobro in okusno nudim Pred škofijo 21/II, desno. 9417-14

Pozor! Za svojo oddam 6½ leta staro lepo deklico in 4 mesece starega dečka, oba čvrsta. Poizve se pri g. Ivanu Hvala, Ljubljana, Slomškova ulica št. 1/III, desno. 9431-14

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Gostilno na prometnem kraju vzamem v najem s 1. julijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9370-47

Gostilno z inventarjem, pripravno za Dalmatinca, oddam v najem v prometnem kraju Notranjske. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9404-17

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Krompirja več vagonov kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod šifro »Lep krompir«. 9336-33

Belega krompirja jedilnega, izbranega, kupim franko vagon. Na ponudbe brez cene se ne oziram. Viktorija, Zagreb, Kraljice Jelene 4. 9338-33

Sena sladkega in polsladkega, prešanega, več vagonov, kupi proti takojšnjemu plačilu Rudolf Dergan, Laško. 9294-33

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Pekarno oddam peku-samcu. Virje št. 85, Medvode. 9440-19

Bufet - točilnico v centru mesta Zagreba, ki zajamčeno stoči 210 hl na leto, piva, vina in žganja, z mesečno najemnino 2250 Din, s štiriletno pogodbo — obrat se izvršuje že 10 let — pripravno za lastnika bizeljskih ali ljutomerskih vin, prodam z blagom in inventarjem kot stoji, za 50.000 Din, zaradi zgradnje lastnega poslopja. S. Knežević, bufet, Zagreb, Preradovićeva ulica br. 9. 9359-19

Gostilno in 15 oralov zemljišča, vse v najboljšem stanju, prodam. Gostilna brez konkurence. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zelo ugodno« 9113-19

Trgovski lokal s skladiščem primeren za špecerijo, takoj oddam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 9399-19

Parno barvarno s kemičnim čiščenjem, dobro idoče, v večjem mestu Primorske banovine takoj prepustim, event. s koncesijo, radi izselitve v inozemstvo, prodam. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Izselitev«. 9423-19

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Drva 2—3000 m³ bukovega gozda prodam za drva. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 9386-15

Mizarji, pozor! Vsake vrste suh, trd rezan les, mehak les — borovino, mecesen itd. imam stalno v zalogi. Naročila na naslov: Poštni predal št. 4, Sv. Peter v Savinjski dolini. 7729-15

Bukova drva prima kakovosti, kubični meter po 125 Din nudi Velepič, Sv. Jerneja c. 25, telefon st. 2708. 9398-7

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Opremljeno stanovanje 2 solnčnih sob, dvema osebama oddam z vso oskrbo ali samo z zajtrkom na Sv. Petra nasipu št. 43. 9379-21

Stanovanje 2 sob, kuhinje in pritiklin oddam s 1. majem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9367-21

Realitetna pisarna Jože Grašek Ljubljana, Kolodvorska 24 posreduje najem in oddaje stanovanj, mesečnih sob, trg. in obrtnih lokalov pod ugodnimi pogoji. 152-21

Stanovanje 2 sob in pritiklin takoj oddam. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 9400-21

Stanovanje sobe in kuhinje takoj oddam stranki brez otrok na Kavškovi cesti štev. 5. 9431-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Stanovanje dvosobno ali enosobno, po možnosti v Rožni dolini išče tričlanska družina za 1. maj. Ponudbe z navedbo cene je poslati pod šifro »Reden plačnik« na oglasni oddelek »Jutra«. 9162-21a

3 sobno stanovanje zdravo, z vsem komfortom v ali pri centru iščem s 1. majem. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Afrika«. 9148-21a

Stanovanje eno- ali dvosobno iščem za takoj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Kotiček«. 9411-21/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (28)

Opremljeno sobo s posebnim vhodom, elektriko in parketom oddam s 1. aprilom v okolišu Zvezde. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8761-23

2 gospoda sprejmem na stanovanje s hrano ali brez, v sredini mesta. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 9375-23

Majhno sobico event. z uporabo kopalnice oddam visokošolcu ali boljšemu gospodu nasproti »odnije. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 9420-23

Sobo lepo opremljeno, s posebnim vhodom oddam eni ali dvema boljšima osebama na Aleksandrovi cesti Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9422-23

Prijazno sobico v vili na Vrtači takoj oddam. Rutarjeva ulica 4a/I vila Trnovska. 9425-23

Opremljeno sobo veliko in zračno, s posebnim vhodom, z dobro domačo hrano in vso oskrbo, 5 minut od tramvaja takoj poceni oddam. Naslov pove oglasni odelek Jutra 9442-23

Sobo z 2 posteljama zelo poceni oddam v Mali čolnarski št. 3. 9432-23

Opremljeno sobo s posebnim vhodom oddam v Rožni ulici štev. 3/I. 9435-23

Sobo lepo opremljeno oddam takoj solidnemu gospodu. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9377-23

Lepo, solnčno sobo s parketom, elektriko in posebnim vhodom, prazno ali opremljeno, blizu tehnike oddam s 15. aprilom. Rimska cesta 23/I, desno. 9364-23

Sobo s posebnim vhodom, v centru mesta oddam za 200 Din. Jurjavčič, Mestni trg št. 11/II. 9409-23

Veliko lepo sobo z 2 posteljama, v bližini univerze takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9368-23

Sobico s souporabo kuhinje in posebnim vhodom, v centru mesta za 250 Din odda Roch, Mestni trg št. 11/I. 9378-23

Sostanovalca sprejmem s 1. aprilom v solnčno sobo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9381-23

Opremljeno sobo lepo, strogo separirano oddam in istotam sprejmem **sostanovalca** s hrano ali brez. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 9369-23

Opremljeno sobo z uporabo kopalnice in 2 posteljama takoj oddam s hrano ali brez. Zarnikova ulica 9, visoko pritličje, levo. 9371-23

Veliko sobo lepo opremljeno, s posebnim vhodom oddam boljši stalni osebi. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9374-23

Opremljeno sobo s posebnim vhodom, zračno, parket, elektrika, z uporabo kopalnice takoj oddam na Mirju v solnčni vili. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9373-23

Dosmrtno oskrbo povprečno, nudim osebi, ki bi mi pomagala z brezobrestnim posojilom. Dopise na oglas. oddelek Jutra pod značko »Vknjižba na prvo mesto«. 9341-23

Lepo sobo s posebnim vhodom oddam boljšemu gospodu na Mirju št. 23/2. 9050-23

Prazno sobo krasno in solnčno oddam v Maistrovi ulici štev. 14. 9388-23

2 mirna gospoda sprejmem na stanovanje za 130 Din v Trnovem, Mivka št. 28. 9387-23

2—3 vezane sobe prazne ali opremljene — event. s souporabo kuhinje oddam v centru mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9038-23

Opremljeno sobo lepo, z balkonom in električno razsvetljavo takoj oddam 2 gospodoma na Poljanski cesti štev. 13/II levo. 8926-23

Opremljeno sobo z električno razsvetljavo ter prazno kletno sobo, v kateri se lahko postavi šivalnik, takoj oddam. — Sredina 5. - Prule. 9350-23

Veliko sobo prazno, v strogem centru oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9350-23

Prazno sobo solnčno, 24 m² veliko, s posebnim vhodom s stopnjic, parketom in elektriko, garderobo in solnčno teraso oddam v novi vili pod Rožnikom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9138-23

Sostanovalko sprejmem takoj — nudim ji ugodno zelo dobro hrano ter vso oskrbo. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 9415-23

Sobo oddam solidnemu gospodu ali gospodični v Streliški ulici štev. 8, pritličje. 9393-23

Sobico s posebnim vhodom poceni oddam v centru. Naslov pove oglas. oddelek Jutra 9392-23

Zakoncema ali gospodu ugodno oddam krasno opremljeno sobo z 2 posteljama. Einšpilerjeva 25 — Bežigrad. 9416-23

Opremljeno sobico blizu sodišča oddam uradnici. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9405-23

Separirano sobo takoj oddam. Umivalnik s toplo vodo. Groharjeva ul. štev. 5 (poleg banovinske uprave). 9413-23

Separirano sobo oddam. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 9403-23

Sobo lepo opremljeno, s hrano in vso oskrbo oddam Pred škofijo 21/II, desno. 9407-23

Sobo lepo opremljeno, v mestu oddam takoj gospodu. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 9408-23

Sostanovalko sprejmem. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 9376-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Upokojenec išče večjo prazno sobo s posebnim vhodom in električno razsvetljavo. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Točno plačilo«. 9376-23/a

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

Kapelnik-Hladna! Pazita, da se ne vržeta! Vrhničani. 9388-24

Garçon Dvignite glemo! 9392-24

Gospoda prosim za malo posojilo. Ponudbe pod »Upanje 29« na oglasni oddelek Jutra. 9418-24

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Pianino dobro ohranjen, poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 9330-26

Kratek klavir dobro ohranjen, ceno prodam. Naslov v oglasnem odd. »Jutra«. 9287-26

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

Boo sem izgubila od sv. Petra do Škofje ulice. Najditelja prosim, da je proti nagradi odda v Škofji ul. 13/III 9436-28

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Franc Fujan splošno krovstvo Ljubljana, Galjevica št. 9 se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. — Proračuni in popravilo starih streh. 8867-30

Trboveljski cement betonsko železo, nosilke, stavbno okovje in vsakovrstno orodje najceneje pri **Jos. Zalta & Co.,** trgovina z železnino, Dunajska cesta 9 (poleg nebotičnika). 9213-30

Opozorilo Pri okrajnem sodišču v Ljubljani sem na javni dražbi kupil prej Ferantov vrt v Mostah (vl. št. 312 in 400, k. o. Moste) in sicer z vsemi nasadi, kakor kaže cenilni zapisnik od 11. oktobra 1929. Z ozirom na to opozarjam da sem samo jaz upravičen prodajati z vrta drevesa in trajne nasade. — Ljubljana, 29. marca 1932. Rudolf Geyer. 9437-31

Kam pa, kam?

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (18)

Dalmatinska vina in žganje za velikonočne praznike nudi gostilna »Dalmacija« vulgo pri Anžoku Vodnikova cesta 17 in gostilna »Dalmacija« vulgo pri Kovaču Kolodvorska ulica 27 Črno viško 12, beli Opolo 10, črno namizno 9, Opoloružica 9, Prošek 26, la Vermuth 32, tropinovec 30, olivno olje 20, vinski kis 5 in razne druge likerje. Tropinovec na debelo 53% alkohola po 14 Din. Izvolite pokusiti neobvezno, da kupite. — Priporoča se Brača Lasan. 9014-18

Prvovrstna vina dobite v vinotoču Cankarjevo nabrežje poleg Frančiškanskega mostu.

Dalmatinsko belo	10
Dalmatinsko črno	10
Ružica	10
Viško črno	12
Mozler	12
Burgundec	16

Čez ulico 1 Din ceneje. 8150-18

Razno

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Najnovejša poselska patentna železna, zelo praktična zložljiva postelja s tapecirano žimnico, praktična za vsako hišo, hotele, potujoče občinstvo in nočne službe. Stane 390 Din Razpošiljam po pošti ali po železnici po povzetju

Lesena poselska patentna zelo praktična zložljiva postelja s tapecirano žimnico Stane

Spalni patent fotelj stane Din 1300

Stol (Liegestuhl) praktičen za ležanje in sedenje stane Din 130

Potem imam čisto čohano perje kg po 48 Din, čisto belo gosje perje kg 130 Din in čisti puh kg 250 Din. Žimnice podnjene z volno 750 Din, žične mreže za postelje 450 Din, otomane 650 Din.

L. Brozović Zagreb, Ilica 82, III

Telefon 2059

PREMOG suha drva POGAČNIK Bohoričeva ulica št. 5

Kurja očesa Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »Clavèn« je mast

Zaščitni znak — Clavèn — Zaščitni znak

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča Čuvajte se ponaredb! 15

M. Hrnjak lekarnar — Sisak

Ščitnike za vrata iz celuloida, po meri, v raznih barvah in oblikah ter celulozne plošče dobite pri tvrdki Ivan Babovec, Stari trg štev. 20. — Zahtevajte prospekt. 142-37

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah **ČERNE — juvelir** Ljubljana, Wolfova ulica 3 77

Trgovskega poslovodjo veščega, z večjo jamščino, za ureditev prodajalne dobro idočega predmeta **IŠČEMO.** Ponudbe pod »Zarada« na ogl. odd. »Jutra«. 3955

Edina slovenska tedenska revija »Življenje in svet«. — Posamezna številka 2.— Din.

KDOR HOČE POCENI ZIDATI naj zida v lastni režiji. — STAVBE prevzema **Stavbno društvo „GRADIDOM“** SREDINA 15. — TELEFON 2426. V zalogi ima vsakovrstni stavbni materijal. — Izdeluje vsakovrstne načrte. — Preskrbuje stavbišča. 3919

Krajevnega agenta za Ljubljano, ki je najbolje vpeljan pri tamošnjih trgovcih s kratkim in galanterijskim blagom, z daljšo prakso v prodaji nogavic, **IŠČE** veliko domače podjetje. Pismene ponudbe z referencami pod »V 141« poslati na Jugoslovensko Rudolf Mosse a. d., Beograd, pošt. pretinac 409. 3957

Zahvala

Vsem, ki so nam ob smrti našega dragega soproga, strica in svaka, gospoda

Franca Zelenca

izkazali iskreno sočutje in sožalje, se tem potom najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni zdravniku g. dr. Dereaniju, č. duhovščini, gasilskemu, sokolskemu in pevskemu društvu ter vsem onim, ki so nepozabnega pokojnika v tako obilni udeležbi spremili na njegovi zadnji poti.

Trebnje, dne 29. marca 1932.

3963 GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI.

ZAHVALA

Ob tragični smrti našega nepozabnega in srčno ljubljenega sina in brata

Joža Tajnika cand. ing.

smo prejeli nebroj dokazov iskrenega sočutja, kar nam lajša neizmerno bol.

Posebno zahvalo smo dolžni preč. duhovščini, nadzorniku proge Tržič g. Bakovniku in žand. komandirju g. Javorniku za njihovo požrtvovalnost. Globoko zahvalo smo dolžni g. dr. Šijancu in g. prof. Pirnatu za poslovilne besede in pevskemu društvu za ginljive žalostinke.

Zahvaljujemo se tudi zastopniku univerze g. dekanu dr. ing. Králu, zastopnikom oblasti, akademskemu društvu »Triglav«, Akademskemu kolegiju, Akademskemu društvu jugosl. gradbenikov, Jugoslov. akademskemu klubu, brat. Sokolom in tovarišem akademikom za častno stražo in prenos zemeljskih ostankov na zadnji poti. Nadalje prijateljem, znancem, sorodnikom in ostalemu občinstvu, ki so dragega pokojnika spremili v tako častnem številu na poslednji poti. Iskrena hvala tudi vsem društvom, prijateljem, znancem in sorodnikom za poklonjeno krasno cvetje in vence.

V Kranju, dne 25. marca 1932.

3954 ŽALUJOČI OSTALI.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.